

MARIO PUZO

QUA CƠN ÁC MỘNG

NHÀ XUẤT BẢN THANH NIÊN

Qua Cơn Ác Mộng

Mario Puzo

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

Table of Contents

[Qua Con Ác Mộng - Mario Puzo](#)

[Chương 1](#)

[Chương 2](#)

[Chương 3](#)

[Chương 4](#)

[Chương 5](#)

[Chương 6](#)

[Chương 7](#)

[Chương 8](#)

[Chương 9](#)

[Chương 10](#)

[Chương 11](#)

[Chương 12](#)

[Chương 13](#)

[Chương 14](#)

[Chương 15](#)

[Chương 16](#)

[Chương 17](#)

[Chương 18](#)

[Chương 19](#)

[Chương 20](#)

[Chương 21](#)

[Chương 22](#)

[Chương 23](#)

[Chương 24](#)

[Chương 25](#)

[Chương 26](#)

[Chương 27](#)

Chương 1

Khi thấy Larry Angeluzzi vọt con ngựa đen tuyền qua khoảng đường trống nằm giữa hai bức tường lớn của dãy chung cư cho mượn, bọn trẻ dừng trò chơi trên lề đường, tròn mắt khâm phục. Chàng kỵ mã hiên ngang vung ngọn đèn hiệu đỏ thành một hình cánh cung lớn, đốm lửa xẹt tứ tung từ móng ngựa chạy rồn rảng theo đường hỏa xa, thật vui mắt. Theo sau chàng kỵ mã mang đèn đang hiên ngang thúc ngựa chạy là toa tàu chở hàng dài thòng, đang từ từ tiến về mạn bắc từ nhà ga St. John's Park đường Hudson.

Năm 1928, Sở Hỏa xa Nữ Ước còn dùng đường phố làm chặng nối con thoi giữa các chuyến tàu ngược Bắc xuôi Nam, nên dùng kỳ mã để dọn đường chớ tiện. Chỉ ít năm nữa là việc này chấm dứt vì một chiếc cầu tổ bố vắt ngang trên cao đang xúc tiến hoàn thành. Nhưng thằng Larry Angeluzzi đâu có biết, nên cái mặt cứ vênh lên, giống như cao bồi miền viễn tây thứ thiệt vậy. Nó đi giày da mỏng, mũi nhọn để thúc ngựa, đội nón phớt vành rộng có viền hàng chữ *Liên Đoàn Công Nhân Hỏa Xa*, bận quần may vải xanh, thứ quần của người làm nghề chân tay, có kẹp ở chân cho gọn gàng bằng chiếc kẹp mạ bạc sáng loáng.

Nó cho ngựa chạy từ từ qua đêm hè nóng bức, giữa sa mạc mênh mông... Các cụ đàn bà ngồi lê đôi mách trên những thùng gỗ, đàn ông thì phì phèo xì gà, đứng nghênh ngang ở mấy góc phố. Bọn con nít say mê lao đầu vào trò chơi nguy hiểm bám lên toa tàu đang chạy xịch xịch nhiều khi brou đầu mẻ trán la khóc tùm lum. Tất cả di động trong ánh sáng vàng ám khói từ những ngọn đèn đường và những tia sáng trắng từ cửa sổ những tiệm bánh kẹo. Cứ tới mỗi ngã tư làn gió mát từ Đại lộ Mười Hai trên bờ xi măng sông Hudson, phả tới khiến người ngựa thoải mái, làm dịu đi đầu máy đen nóng lâu lâu lại rít lên những tiếng chát chúa đằng sau.

Ở đường 27 bức tường bên tay mặt Larry Angeluzzi biến đi, để lộ một khoảng rộng. Đó là công viên Chelsea đầy nghẹt những bóng đen xì ngồi xổm, bọn con nít ngồi bệt trên đất coi phim ngoài trời miễn phí do Ủy Ban Định Cư Hudson bảo trợ. Trên màn ảnh trắng ở phía xa, Larry Angeluzzi ngó thấy một con ngựa và chàng kỳ mã đắm mình trong ánh nắng nhân tạo, đang phi nước đại về phía nó, làm cho ngựa giật mình. Nó thúc ngựa chạy qua ngã tư đường 28, bức tường dài lại nhô lên.

Larry đã về gần đến nhà. Có một chiếc cầu dành cho bộ hành vòng qua Đại lộ thứ Mười ở phố 30. Khi đi qua dưới cầu này, là tới nhà, công việc đã xong. Nó nấn lại cái mũ, ngồi ngay ngắn trên yên ngựa. Tất cả những người trên lề đường 30 và 31 đều là bà con, bạn bè. Larry phóng ngựa vun vút, lao lên phía trước.

Vọt nhanh qua dưới cầu, vẫy tay chào những đứa trẻ đang tựa trên thành cầu bên trên đầu nó. Và quay đầu ngựa về phía những người trên lề đường bên phải, rồi quay ngựa về bên trái, hướng tới những chiếc sân lộ thiên của Sở Hỏa xa kéo dài mãi tới tận con sông Hudson.

Sau nó, chiếc đầu máy đen khổng lồ thở ra những đám hơi nước trắng xóa, và như trong truyền thần tiên, chiếc cầu và bọn trẻ con biến mất, chỉ còn những tiếng reo hò sung sướng vượn lên những vì sao mờ nhạt trên cao. Con tàu chở hàng hóa đi vòng vào sân ga, chiếc cầu lại hiện ra và bày trẻ đang túa xuống dọc đại lộ.

Larry buộc ngựa vào chiếc cột bên cạnh túp lều người gác đàn và ngồi lên chiếc ghế kê tựa vào tường. Bên kia bờ Đại lộ thể giới quen thuộc thân yêu của nó hiện ra dần dần như trên màn ảnh.

Lò bánh sáng trưng ở gần góc đường 30, bọn trẻ đang vây quanh quầy bán đá chanh, có trang hoàng lòe loẹt. Chính panettiere (ông chủ) bỏ những viên đá đủ màu trông thấy mê vào những bao tách giấy có viền trắng. Ông ta bỏ nhiều vì nay đã giàu có. Nhiều khi còn dám nổi hứng bắt tử mang tiền đi đốt bậy ở Trường đua mới hách chứ.

Kế bên lò bánh, về phía đường 31 là tiệm thực phẩm, bán toàn những thứ hợp với khẩu vị người Ý, nhìn đã muốn rỏ nước miếng ra rồi. Rồi đến tiệm hớt tóc đã đóng cửa, nhưng bên trong đang có cuộc sát phạt; ông thợ hớt tóc ngay khi đó còn chịu quan sát thay cái đầu nào mới hớt mà không phải của mình là lại thấy bức tức dĩ nhiên không nói ra được. Bọn trẻ bu trên lề đường lao xao như kiến, còn các bà ẩn khuất trong những bộ quần áo đen, ngồi tụ tập trước các thềm cửa. Họ nói chuyện thật huyền ảo. Bầu trời mùa hạ đầy sao.

Ông già gác đàn lùn tịt bước tới, cất cái giọng khàn khàn: "Đêm nay hết tàu rồi đó mày". Larry nhẩy lên yên, rồi quay ngựa lại.

Khi ngựa vượn mình trong không khí, dây chung cư cho mướn, bức tường phía Tây thành phố như lượn sóng lớn ào tới. Trong cửa sổ mở nhà nó trên tầng chót chung cư trước mặt, Larry thấy bóng đen của thằng em Vincent, chứ không ai khác. Larry vẫy tay lần thứ hai mới thấy trả lời. Trên tường chỉ còn ít khung cửa có ánh sáng hắt ra. Hầu như ai cũng xuống đường phố, ai

cũng ngó thẳng Larry gồ ghề này. Nó vỗ mạnh vào cổ ngựa và phi nước đại trên Đại lộ số Mười trái đá đến chuồng ngựa ở mãi tận đường 36.

Cùng hôm đó, lúc trời chạng vạng, khi Larry Angeluzzi lên yên ngựa ở St John's Park thì bà mẹ nó, Lucia Santa-Angeluzzi-Corbo, cũng là mẹ của Octavia và Vincenzo Angeluzzi, góa phụ của Anthony Angeluzzi, bây giờ là bà Frank Corbo và thân mẫu của ba đứa con sau: Gino, Salvatore và Aileen, sửa soạn rời căn nhà trống không, tránh cơn nóng bức ngọt ngào mùa hè; đi đầu lảo lảo suốt buổi tối với các bà bạn hàng xóm, và nhất là để mắt coi chừng những đứa con nô đùa trên đường phố tối tăm.

Đêm nay Lucia Santa thấy dễ chịu, thoải mái, vì mùa hè đã tới, bọn trẻ ít khi bị cảm cúm, khỏi lo quần áo ấm, găng tay, giày boots và tiền sách vở, bút mực. Sau bữa tối mọi người đổ xô ra ngoài tránh những gian phòng ngọt ngào, trôi chảy theo giòng đời náo nhiệt ngoài phố, buổi tối không có cãi cọ. Nhà cửa để giữ sạch vì luôn luôn rỗng không, chẳng có bao đồ đạc. Nhưng Lucia Santa coi những buổi tối là thần tiên vì bà được nghỉ tay làm lung. Người ta tụ tập ngoài phố nói chuyện vui vẻ, cười như bắp rang. Bà ăn mặc gọn gàng, lấy chiếc ghế nhỏ trong bếp, đi xuống bốn đoạn cầu thang và ngồi trên lễ đường đại lộ.

o o o

Mỗi khu chung cư cho mượn chẳng khác gì một công viên nhỏ, mỗi khu có một nhóm đàn bà mặc quần áo đen ngồi trên ghế hay thùng gỗ nói đủ thứ chuyện trên đời. Họ ôn lại những chuyện tự đời xưa đời xưa, bàn cãi về phong hóa, luân lý nhắc lại những tập tục từ sơn thôn miền nam nước Ý, coi như khuôn vàng thước ngọc; dẫu rằng trong thực tế họ đã phải trốn khỏi từ nhiều năm trước. Ôi, họ nghĩ lung tung, nói lung tung thiệt xấu hết sức. Những chuyện tầm phào như thế này: "... Giờ đây cái gì sẽ xảy ra nếu trời bắt các ông cha nghiêm khắc phải đối đầu với những vấn đề ngày nào họ cũng gặp? Hay các bà mẹ nhanh chân lẹ tay? Nhất định các bậc cha mẹ sẽ la làng nếu giả dụ họ là con gái mà bạo tợn như bọn trẻ ở cái xứ Hoa Kỳ này? Ôi, cái xứ thiệt là kỳ cục hết chỗ nói...".

Các bà nói chuyện về con cái tỉnh bơ như nói chuyện thiên hạ vậy. Đề tài họ khoái nhất là việc đất mới làm sa đọa những kẻ trình trắng. Bây giờ đến chuyện Felicia nhà ở gần góc đường 31. Chẳng biết cô nàng thuộc cái giống gì, mà chẳng chịu bỏ tuần trăng mật, khi nghe tin ba mẹ đỡ đầu bị bệnh nặng, coi lời hối thúc của bà mẹ để không có ký lô nào hết vậy? "Đồ đi, đồ voi dày ngựa xé!" Ô, họ muốn nói cho hả nên chẳng giữ mồm giữ miệng chút nào hết. Chính bà mẹ Felicia kể câu chuyện này mà. Nào đã hết đâu còn một thằng con trai thèm khát lấy vợ đến nỗi chẳng thể đợi nổi một năm, mặc cho cha nó muốn nói gì thì nói. "Thằng bất hiếu! Ở Ý làm gì có những chuyện kỳ cục này. Ông bố sẽ giết thằng con nếu nó dám trái lời". Còn đứa con gái? Bà mẹ Felicia run cả giọng, dù chuyện này đã xảy ra nhiều năm bên Ý rồi, bà mẹ sẽ nắm tóc lôi con đến tận giường bà mẹ đỡ đầu. Thời buổi điên loạn quá sức! Làm sao họ điên khùng để rời khỏi nước Ý nhỉ? Ở nước Ý cha dạy thì con cái phải kính trọng mẹ chúng.

Mỗi bà lần lượt đưa ra một chuyện về con cái xác xược. Chính họ tuy đau khổ vẫn bền tâm chịu đựng, ráng sức cứu bọn trẻ nghịch và hỗn như quỷ sứ với thứ kỷ luật sắt của người Ý là lấy roi quất lia lịa. Cứ hết mỗi chuyện là mỗi bà lim dim mắt thở nhẹ. Chúa ơi! Xứ Hoa Kỳ này kỳ cục quá! Nhưng trong đêm hè oi bức, giọng nói của họ tràn đầy hy vọng, khác hẳn khi ở quê nhà. Bây giờ ở đây họ có tiền bỏ nhà băng, con cái biết viết, biết đọc. Rồi cháu nội cháu ngoại sẽ thành giáo sư đại học nếu trời thương. Họ nói đến những tập tục mà chính họ dày xéo lên.

Sự thật là những người đàn bà nhà quê từ những sơn trại nước Ý, nơi cha ông họ mở mắt chào đời và từ giã cuộc đời, lạ lùng thay, những người đàn bà này thích cái thành phố đầy thép và đá náo nhiệt này. Họ mê nghe tiếng xe lửa chạy ầm ầm ngang thành phố, và ánh đèn trên Palisades mãi phía xa dòng sông Hudson bao la. Họ đã sống tuổi thơ cô đơn trên mảnh đất nghèo khổ, bầm dập lắm mới kiếm được miếng ăn.

Nhờ liều lĩnh mà họ đã đi thoát. Họ là những kẻ tiên phong khai phá, dù chưa hề đặt chân lên một bình nguyên nào ở Hoa Kỳ; chưa hề dẫm trên những con đường đất nơi thôn dã. Họ đã tới một vùng hoang dại buồn thảm của nơi ngôn ngữ xa lạ. Nơi con cái họ gia nhập một giống khác; lạ cội xa nguồn, nghĩ cũng buồn thiệt nhưng biết làm sao?

Lucia Santa lặng thính. Bà đợi Zia Louche, người bạn thân thiết. Bà còn nghỉ ngơi lấy sức cho những giờ đấu lão gay go như mổ bò sắp tới. Nửa đêm họ mới về tới nhà. Lúc đó trời đã dịu, họ ngả lưng làm một giấc ngon lành. Bà khoanh tay trước ngực quay về phía ngọn gió mát thổi tới từ bờ sông dưới kia, ở khoảng Đại lộ Mười Hai.

Lucia Santa là người đàn bà thấp bé nhưng tròn trịa, xinh đẹp, đang độ dồi dào sức khỏe, tính tình còn sôi nổi hăng hái, can đảm, coi thường mọi nguy hiểm trong cuộc sống. Nhưng bà không liều lĩnh, bạo tợn. Bà cứng cáp, kinh nghiệm thận trọng, dư sức leo lái một gia đình đông đúc cho tới lúc con cái thành gia thất phải mắt mày mắt mặt. Bà chỉ có nhược điểm là thiếu quý quyết khôn ranh. Trên đời này biết bao kẻ được ăn trên ngồi dưới nhờ chút tài vật, chứ đâu phải vì lễ nghĩa liêm sỉ đâu?

Khi bà còn là cô gái mười bảy, cách đây đã hai mươi năm, Lucia Santa rời khỏi quê hương Ý. Cô gái đã vượt ba ngàn dặm đại dương tới miền đất lạ; sống với người đàn ông mà cô biết khi còn là hai đứa trẻ chơi đùa vô tư.

Bà lúc lắc cái đầu, như thể muốn tỏ ra chẳng biết tại sao mình lại có thể điên khùng tới mức đó; nhưng trong thâm tâm không khỏi có chút kiêu hãnh mỗi khi kể lại câu chuyện đời này.

Một bữa cha nàng rầu rầu bảo rằng, rồi nàng không hy vọng có cửa hồi môn mang về nhà chồng đâu. Nông trại cần côi quá. Gia đình lại còn đang mắc nợ. Đời sống chắc ngày càng khó khăn. Trời đất! Như vậy thì làm sao kiếm được một ông chồng khá và biết quý vợ.

Phải nói lúc đó nàng mất hết lòng kính trọng cha nàng, gia đình và xứ sở nàng. Một cô dâu không hồi môn nhục nhã cũng như một cô dâu mất trinh trước khi về nhà chồng; thật ra còn tệ hơn nữa vì cô dâu mất trinh có thể kiếm cách đánh lừa chồng chứ cô dâu không cửa hồi môn thì biết làm sao đây? Mà có ông chồng cũng có thể nhắm mắt bỏ qua làm lỗi cho bà vợ nhẹ dạ, nhưng ai mà chịu lấy một cô dâu nghèo mạt rệp, không hy vọng gì góc đầu lên nổi?

Chỉ kẻ nghèo mới hiểu nỗi đau đớn phận mình hơn bất cứ tội va tày trời nào khác. Vì kẻ phạm tội, bị đánh bại bởi chính phần kia của bản ngã, cũng là kẻ chiến thắng, xét theo một phương diện nào khác. Còn kẻ nghèo thì bị đánh bại thật sự: bởi thế giới, bởi các ông chủ bởi số mệnh và bởi thời gian. Họ là những kẻ hành khất luôn luôn cần đến sự bố thí của người khác. Với những kẻ nghèo cha truyền con nối, thì được làm việc mệ nhọc lương thiện đã là điều kỳ diệu. Chính những đức tính của họ khiến họ thấy hèn mọn và nhục nhã.

Nhưng Lucia Santa đâu có làm chi được, dù trong lòng nàng cơn giận dữ tuổi trẻ sôi sục. Rồi có một lá thư gửi từ Hoa Kỳ, một cậu trai từ nông trại lân cận, bạn hồi hai đứa trẻ còn là trẻ nít, viết để xin nàng sang gặp anh ta nơi đất mới. Mọi sự được gia đình hai bên lo đúng sách vở. Nàng Lucia Santa, cố nhớ lại vẻ mặt của chàng thanh niên hồi nhỏ ấy.

Và rồi một ngày đẹp nắng Lucia Santa và hai cô gái cùng làng, được đưa tới Tòa thị chính và rồi tới nhà thờ làm lễ cưới. Cái dịp này các bậc cha mẹ, bà thím, bà cô, cô chị, cô em chửa là mau nước mắt. Họ khóc như mưa. Ba cô gái bước lên tàu từ Naples sang Nữ Ước, trở thành dân Mỹ theo đúng luật.

o o o

Trong một giấc mộng Lucia Santa đi vào một xứ đầy đá và thép, và chung giường chung gối với một người lạ là chồng hợp pháp của nàng, sinh hai con trai và đang có mang đứa thứ ba thì chồng nàng chết vì bất cẩn trong một tai nạn bất ngờ ở Tân Thế Giới. Nàng chấp nhận tất cả không nửa lời than vãn. Nàng khóc lóc chứ nàng không than vãn. Nàng chỉ xin định mệnh rủ lòng thương mà tha cho nàng những bất hạnh mới khác.

Dù là một quả phụ mang bầu, cuộc đời còn xuân, không ai nương tựa, nhưng nàng cũng chẳng để cho tuyệt vọng xâm chiếm. Nàng có đủ sức mạnh phi thường chịu đựng nỗi nghịch cảnh mà bao phụ nữ khác cũng vậy. Nhưng nàng đâu phải gỗ đá. Ô, người vợ trẻ, bà mẹ trẻ, tất cả những người đàn bà Ý trẻ nơi đất lạ này. Họ kỳ cục biết bao và đáng thương biết bao! Họ chạy hối hả vào phòng nhau không ngại lên xuống cầu thang. "Chị Lucia Santa nếm thử món này coi", ai có món gì ngon lành cũng mang ra biếu nàng ăn chơi lấy thảo. Họ thiệt tốt bụng với đứa con còn trong bụng nàng, cho nàng ăn uống; hứa làm mẹ đỡ đầu. Nhưng sau thảm kịch xảy ra, ai cũng

tổ ra xót thương nàng, Lucia Santa mới hiểu đời nàng rồi đây mới thật khổ sở.

Thiên hạ bắt đầu lạnh nhạt, và quên khuấy lời ngon ngọt cũ.

Những lời chào đón lạnh lẽo, và những-người-có-thể-là-me đỡ-đầu biến mất. Thật đấy chứ, ai mà muốn thân mật với một bà góa còn trẻ và đầy nhựa sống? Những đức ông chồng yếu bóng vía hẳn sẽ không được yên thân đâu? Trong chung cư cho thuê bưng bít, đời sống thật gần gũi; một người đàn bà đang tuổi xuân không chồng quả thật là nguy hiểm. Nàng có thể bòn rút tiền bạc như con đĩa hút máu vậy. Thật ra các người đàn bà khác không xấu bụng đâu. Họ có tính thật trọng của người nghèo mà ai cũng dễ dàng chê cười, nếu không hiểu nỗi sợ hãi vốn là nguồn gốc của nó.

Chỉ còn một người bạn có lòng là Zia Louche, bà góa đã cao tuổi, không con cái tới giúp đỡ, và chịu làm mẹ đỡ đầu cho bé Vincenzo không cha và mua cho con thiêng liêng một chiếc đồng hồ vàng tuyệt đẹp, khi nó chịu phép thêm sức; khiến Lucia Santa có thể ngẩng đầu kiêu hãnh, vì món quà mắc tiền chứng tỏ lòng kính trọng và tin cậy. Thời kỳ chịu tang chồng đã qua, Lucia Santa nhìn đời với đôi mắt mới khôn ngoan hơn trước.

Thời gian hàn gắn những vết thương. Giờ đây họ lại thân thiết với nhau như cũ. Có lẽ góa phụ trẻ đã phán đoán quá nghiêm khắc chẳng vì chính người láng giềng này đã ra tay tìm giúp nàng; một ông chồng mới sẽ mang lại cơm ăn áo mặc cho mẹ con nàng. Đám cưới tổ chức trọng thể ở nhà thờ. Cũng những người láng giềng này tổ chức một bữa tiệc thiết lớn đãi nàng vào đêm tân hôn. Nhưng Lucia Santa sẽ chẳng bao giờ nhẹ dạ dễ tin như... xưa nữa.

o o o

Và giờ đây đám con của người chồng đầu khôn lớn, đám con người chồng kế cũng chỉ còn Lena là nhỏ dại, Lucia Santa lại ít có tiền gửi nhà băng sau hai mươi năm phấn đấu ngậm đắng nuốt cay. Lucia-Santa-Angeluzzi-Corbo thấy đời mình có lẽ đã tới lúc khá, bà đã sống trọn một đời.

o o o

Zia Louche te te chạy tới nhập bọn Lucia Santa sẵn sàng ẩu đả thì thoáng thấy Octavia bước tới từ góc đường 30, qua quầy bán đồ giải khát. Thoáng một cái Octavia lại biến đâu mất. Bà còn bận ngó hộp tiền có ngon của lão chủ lò bánh xu hào kêu rùng rinh. Bà chợt thấy cơn giận vô cớ ào tới. A, sao mình cứ nghèo mạt rệp mãi trong khi lão chủ lò bánh xấu xí này giàu xu. Rồi bà thấy mẹ vợ của lão - mẹ đàn bà già khảng, hết đẻ đẻ rồi - đang canh giữ hộp tiền, mắt bà thấy cay cay vì ghen tức.

Lucia Santa để Octavia ngồi chung chiếc ghế. Bà mẹ thấy hơi khó chịu, vì đùi vế đụng chạm, nhưng cứ để yên, sợ làm con cái mất lòng. Thấy cô con gái xinh đẹp ăn mặc lối Mỹ; bà nhìn Zia Louche, cười kiêu hãnh, nhưng có vẻ hơi mỉa mai một chút. Octavia hiểu bà mẹ mình nghĩ gì, nhưng trong lòng không khỏi bối rối.

Nàng cảm thấy như bà mẹ hiểu mình muốn được khác hẳn những người đàn bà xứ này! Bữa nay nàng chọn bộ đồ xanh mát, che bớt bộ ngực thanh xuân và chiếc eo gợi tình. Nàng đeo găng tay trắng, như cô giáo dạy nàng hồi Trung học. Nàng cố sức để mắt bà bớt chú ý đến mình. Quả thật giữa mấy bà và nàng có một hố ngăn cách rất lớn. Mấy bà sẵn sàng hy sinh tất cả cho chồng cho con, nhưng nàng thì không.

Nàng sẽ không chịu số kiếp như vậy. Nàng ngồi cúi đầu, ra vẻ chăm chú nghe, nhưng trong thâm tâm đang nghĩ đến thoát ly.

Octavia cởi bỏ tấm áo ngoài màu trắng có những vạch đỏ.

Lucia cầm chiếc áo ngoài, gấp lại ngấn khoác vào tay, một cử chỉ đầy tình thân yêu mẹ con. Nhưng là dấu hiệu hòa giải, vì hồi chiều hai mẹ con cãi nhau kịch liệt.

Octavia muốn đi học thêm ban đêm, nàng muốn trở thành cô giáo. Còn Lucia Santa thì khác vì ban ngày làm việc; ban đêm lại đi học, nàng sẽ ốm mất. Bà nói gay gắt: "Sao, sao? Con là thợ may khéo, kiếm tiền giỏi. Đi học làm gì?" Thực ra bà mẹ phản đối vì mê tín. Phải an phận làm ăn, chạy vạy cho lắm chỉ tổ mệt xác có ích gì đâu! Ta chớ có chống chọi lại số Trời định. Cô còn

quá trẻ nên không hiểu nổi ý bà mẹ.

Octavia nói một cách vô tư: "Con muốn sung sướng". Bà mẹ nổi cơn tam bành, tuy từ trước tới nay hết sức cưng con gái, muốn ăn muốn mặc gì cũng được hết. Bà nhái giọng Octavia, đầy nhạo báng: "Con muốn sung sướng. Thôi cô cho tôi xin".

Octavia chấp nhận cử chỉ làm hòa của mẹ, tuy không khỏi có chút bâng khuâng. Chợt nàng liếc thấy Guido, thằng con trai đen đui của lão chủ lò bánh, đang bước lại phía nàng, tay mang một ly to tở bố bằng giấy đầy trái cây ướp đá. Đưa cho nàng, cu cậu lắp bắp: "Có uống cho vui" rồi hấp tấp trở lại quầy hàng giúp cha nó. Octavia mỉm cười, nhấp qua loa một tí rồi đưa cho mẹ. Bà mẹ thì khoái đá cục nhất, nên cầm lấy ly mút lia lịa như một đứa trẻ con. Mấy người đàn bà tiếp tục rừ rừ như cũ.

Cha dượng nàng đẩy chiếc xe con nít vòng góc vào đường 31 Đại lộ. Octavia thấy ông đi từ đường 31 đến đường 30 rồi lại quành lại. Cử chỉ âu yếm con nít của cha dượng làm nàng lúng túng. Nàng vốn ghét ông, coi ông là người độc ác, xấu xa. Nhiều lúc ông đánh đập mẹ nàng và ngược đãi mấy đứa con riêng của vợ. Nàng còn bức tức thấy ông theo đuổi mẹ nàng quá sớm, chỉ ít lâu sau ngày cha nàng nằm xuống.

Nàng muốn lại nhìn đứa bé đang ngủ, đứa em gái nàng rất thương, dù nó là con của dượng. Nhưng nàng không nói với ông ta câu nào. Nàng muốn tránh đôi mắt xanh lạnh lẽo và bộ mặt xương xương đáng ghét. Nàng biết ông cũng chẳng ưa gì nàng. Cả hai đều e ngại nhau. Ông chưa bao giờ dám đánh nàng như có lần đối với Vinnie. Thực ra nàng có thể bỏ qua việc ông đánh đập Vinnie, nếu vẫn cư xử đúng như người cha. Nhưng ông chỉ cho quà mấy đứa con riêng Gino, Sal và Aileen, chứ chẳng bao giờ ngó ngàng tới Vincent; tuy Vincent hãy còn là đứa trẻ. Nàng ghét ông, vì ông chẳng bao giờ chịu dắt Vincent dạo phố hay đến tiệm hớt tóc. Nàng không sợ ông, vì thấy ông kỳ cục - giống như một nhân vật trong cuốn sách nàng đã đọc. Nhưng nàng biết rất rõ ông chỉ là nông dân vô học, dân ngụ cư nghèo khổ, mà lại hay làm bộ làm tịch.

Một bữa nàng thấy ông giả bộ đọc báo trên xe điện ngầm bèn hối hả chạy về bảo mẹ. Nàng cười tỏ vẻ khinh khi trong khi mẹ nàng chỉ cười một cách kín đáo, khó hiểu mà không giải thích gì cả.

Giờ đến lượt một bà áo đen kể một câu chuyện về cô gái Ý trẻ tẻ hại (dĩ nhiên lớn lên ở Hoa Kỳ). Octavia vẫn ngồi đó. Người đàn bà trầm giọng: "Phải, phải, chúng lấy nhau khoảng một tháng mới xong tuần trăng mật. Ôi, con bé mê thằng chả quá xá. Khi đến thăm mẹ chồng, nó cũng không ý tứ chút nào, ngồi ngay lên lòng chồng. Chúng đùa giỡn thật xoắn xang con mắt. Rồi thằng chồng lăn đùng ra chết bất thành linh, vốn bị yếu tim. Lúc chồng chết thì vợ đang nhẩy đầm với một bạn trai. Có người chạy đến báo cho biết, xem có hết hoảng chạy về không? Nó tỉnh bơ, rồi rú lên: 'Eo ôi, em sợ ma lắm, không dám nhìn xác chết đâu'. Thật ra con nhỏ hết mê thằng chả. Nó hưởng đã đời nhưng bây giờ thì hết thật rồi".

Mấy người đàn bà phá ra cười ngoặt ngoẹo, Octavia rất bức mình vì mẹ nàng cũng khoái ra mặt.

(.....)

Và chẳng bao lâu một thế giới tinh khôi sẽ mở ra. Ông là Trời, là Vua, kẻ thù ông cúi đầu khiếp sợ, và cũng chẳng còn mấy may nghĩ tới những kẻ thân yêu, máu huyết của mình. Ông sẽ hoàn toàn tự do.

Nhưng rồi tất cả chỉ là ảo ảnh dễ tan vỡ như bọt xà bông?

Thế giới này là nơi trẻ con chơi đùa cho thỏa thích. Gino Corbo mãi miết chơi trò cút bắt, chạy tới chạy lui ngang đường 31 cố gắng bắt hay bao vây những đứa khác. Nhưng luôn có một kẻ tựa lưng vào tường, dang tay ra. Một lúc Gino bị bẫy, nhưng có chiếc tắc xi rờ tới ngăn cản đối thủ của mình chạy trở lại hè đường. Nó thấy cha nó, bèn chạy lại la lớn: "Ba cho con một xu mua nước chanh uống". Nằm được tiền rồi, nó chạy theo Đại lộ Thứ Mười, nghĩ ra một trò lừa tuyệt hảo, cố chạy qua chỗ mẹ, nó đứng chung với các bà bạn mẹ. Zia Louche nắm lấy tay nó nói, "Ngồi đây nghỉ đi con, không mai sẽ ốm. Tim con đập mạnh quá". Nó vùng vằng không chịu thì bà la lớn, "Thằng này rần mắt quá nhỉ". Mấy người đàn bà chung quanh cười rộ, thừa

cơ, nó thoi cho Zia Louche một cú rời chạy. Nó chạy lộn vòng dọc theo đường 30 đến Đại lộ Thứ Chín, đến đường 31 và rời qua đường 31 tới Đại lộ Thứ Mười. Đi hết chung quanh bốn bề dãy nhà, nó sẽ từ bóng tối vọt ra, rất dễ dàng đè bẹp kẻ thù.

Rồi nó chạy vọt về hướng Đại lộ Thứ Chín một bọn trẻ lạ mặt đứng đầu lưng thành bức tường ngăn lại, nhưng Gino nhún mình nhảy vọt qua. Chúng ngã bổ lăn. Trên Đại lộ Thứ Chín bọn trẻ đuổi theo sát nút, nhưng khi nó biến vào bóng tối đầu đường 31, chúng không dám nhào theo. Gino ngưng chạy, bước nhẹ dọc theo những sân nhỏ trước nhà. Nó đang ở gần cuối khoảng trống cuối phố, gần Đại lộ Thứ Mười, dưới ánh đèn đường các bạn nó đang rộn rịp nô đùa như bày chuột thành phố.

Nó ẩn mình trong bóng tối và bước xuống phố thật nhẹ.

Trong căn phòng dưới hầm gặp một bé gái nhỏ đứng tựa bức tường nửa trắng nửa xanh, nó biết đứa con gái đang chơi trò đi trốn ú tìm. Chỉ chờ chút xíu nữa thôi, bọn con nít đi tìm sẽ đổ xô vào phòng. Gino thấy đứa bé gái ngộ hết sức, nhưng nó không muốn quanh quẩn ở lại.

Nó lại chạy. Giờ đây, nó nghe thấy tụi bạn đuổi theo càng lúc càng gần. Nó gần tới, những vòng sáng trên Đại lộ Thứ Mười. Nó nắm ép người trên tam cấp một nhà kho, sẵn sàng nhảy vọt ra tấn công. Nó chăm chú ham chơi quên cả cơn giận của bà mẹ sẽ la hét tùm lum, nếu mất biệt không về nhà.

o o o

Trên cao Đại lộ Thứ Mười, thằng anh cùng mẹ khác cha với Gino Corbo là Vincenzo Angeluzzi năm nay mười ba tuổi, đang mơ mơ màng màng trong đêm hè lao xao. Nó ngồi tựa trên thành cửa sổ, dãy phòng sau tối, không người, cửa từ phòng lớn vào bếp đã khóa chắc. Nó trợ trợ một mình.

Thôi còn đâu giấc mộng mùa hè tự do vui chơi thỏa thích. Sáng nay má nó đã bảo sẽ phải đi làm tại lò bánh cho tới ngày khai trường. Sẽ phải khuân những giỏ bột mì to tổ bố trong ánh nắng thiêu đốt, trong khi những đứa trẻ khác đang bơi lội trên sông, và còn bao nhiêu trò vui thú khác nữa.

Nhìn ngắm dãy tường phía Tây thành phố, cái gì cũng làm tâm hồn nó nặng trĩu ưu phiền. Sân ga hoang vắng, con đường sắt, toa xe bỏ trống, những đầu máy phun đốm lửa tung tóe và tiếng còi rú thảm thiết. Dòng sông Hudson giống như một dải lụa đen ánh bên dưới bãi biển Jersey.

Nó lơ mơ ngủ thiếp trên thành cửa, rồi choàng dậy vì... tiếng nói lao xao. Ngược mắt nhìn mút tầm Đại lộ, nó thấy ngọn đèn đỏ của đứa bé dọn đường dẫn đầu toa tàu chơ hàng từ nhà ga St. John's Park. Những đứa trẻ vẫn tiếp tục chơi đùa dưới con lô, Vincent chờ nghe tiếng trẻ reo hò thỏa thích, để cảm nhận rõ hơn nỗi đặng cay của kẻ đứng bên lề. Rồi bọn trẻ reo hò ầm ĩ, chen chúc nhau leo lên những bậc cầu đợi đám hơi nước khổng lồ từ đầu máy xe lửa bao bọc lấy chúng.

Vincent quá nhỏ nên không biết trời sinh ra nó tính nết buồn bã, điều này làm Octavia buồn lắm nên nàng cứ dúm cho em quà cáp bánh kẹo luôn. Khi còn nhỏ xíu, Octavia thường ẵm nó vào giường kể chuyện, ca hát cho nghe, chỉ mong nó có được giấc ngủ thơ ấu yên lành. Nhưng không có gì thay đổi tính nết nó được.

Bên dưới nghe thấy tiếng Zia Louche đang the thé cãi lộn và tiếng mẹ nó về hòa với bạn. Nó bực mình có bà mẹ đỡ đầu lắm mồm, còn quá quắt, nhất định chĩa má đòi con ôm hôn sau khi lì xì tờ năm đô la đúng ngày sinh nhật. Nó chịu cho hôn để làm vừa lòng mẹ. Nó nghĩ mẹ nó đẹp, dù bà mập và luôn luôn bận quần áo đen. Và Vincent luôn luôn chịu nghe lời mẹ.

Nhưng nó không thích Zia Louche chút nào. Đã lâu lắm khi còn quanh quẩn bên gối mẹ, nó vẫn sợ đôi mắt Zia Louche chăm chăm nhìn hai người đàn bà thân tình nói chuyện với nhau bữa bãi, ôn lại quãng đời gian nan. Nói chán rồi ngồi thờ, lai nhâm nhi ly cà phê, và nhìn nó chăm chặp. Rồi Zia Louche thở dài qua hàm răng xám xin, cất cái giọng thăm nảo, chán chường "Ôi, thằng bé đáng thương. Tội nghiệp quá, cha mày chết khi mày còn nằm trong bụng mẹ".

Thế đã hết đâu, bà già quái ác còn rỉ rả ba điều bốn chuyện. Nó sững sờ ngó bà mẹ tái mặt đi,

mắt đầy lệ. Bà mẹ cúi xuống vỗ về con không nói một tiếng.

Quay về thực tại, Vincent thấy chị Octavia đứng dậy ngó em bé nó lom lom. Nó ghét cả chị nó nữa rồi. Chị nó cũng đã phản nó. Cô ả, làm tinh không dám can thiệp vào quyết định của mẹ bắt nó đi làm. Rồi xuất hiện bóng người ngựa quen thuộc dưới cầu và Vincent sung sướng thấy anh Larry thành thạo như chàng cao bồi thứ thiệt trên lưng ngựa đen tuyền.

Xa thế cũng nghe tiếng vó ngựa gõ trên đường lót trên đá sỏi rõ mồn một. Những đứa trẻ và cây cầu biến mất sau đám khói lớn từ đầu máy. Con tàu chậm chậm tiến vào sân ga, để lại những tia lửa bay tứ tung theo chiều gió.

Đã khuya lắm rồi, không khí thành phố mát hẳn lại. Mẹ nó và các người đàn bà khác đứng dậy, cầm ghế, lên tiếng gọi chồng con để cùng về nhà. Cha dựng nó đẩy chiếc xe con nít đến cửa chung cư. Tới giờ đi ngủ rồi.

Vincent rời khung cửa sổ, qua những phòng ngủ đến bếp, mở khóa cửa dẫn tới hành lang lớn mở cửa nhà sẵn chờ mọi người trong gia đình. Rồi lấy ổ bánh mì to bằng bắp đùi, cắt ra ba khúc lớn và đổ nước dấm và dầu olive vàng ánh lên, rồi rắc muối, xong nhìn ngắm công trình với vẻ kiêu hãnh ra mặt Gino và Sal được ăn ngon lành thế đấy! Chúng ăn cùng nhau. Nó ngưng tay chờ đợi. Từ dưới phố, bỗng có tiếng Gino kêu thét lên.

Tiếng thét làm Santa Lucia đang ẵm đứa trẻ trong tay, khựng người lại. Octavia đang ở đường 30, hối hả quành trở lại đường 31. Thằng Larry đã về tới. Người cha vừa sợ vừa giận, bắt đầu chạy sấn sác, chửi thề. Nhưng đứa trẻ hét lên vì chiến thắng. Nó vọt ra bất ngờ từ bóng tối, bao vây kẻ thù, reo lớn: "Burn the city, Burn the city, Burn the city" (Phố cháy rồi, cháy rồi, cháy rồi!), trò chơi như vậy là hết nhưng đứa trẻ chưa thể đứng yên cũng chưa thể im mồm. Nó vừa chạy vừa reo hò ầm ĩ. Nó lỏn qua bà mẹ, chạy thót lên cầu thang về nhà.

Lucia Santa định nắm lấy nó, đập cho một trận nên thân về tội hỗn hào với Zia Louche, nhưng lần này thấy thằng nhỏ quá vui, bà bỏ qua.

Bọn trẻ người ý tản mác vào các đường phố tối tăm. Thằng Larry Angeluzzi phóng ngựa về chuồng ở đường 35, tiếng vó ngựa đập vang trên đường lót đá, nghe thật vui.

Chương 2

Hai gia đình Angeluzzi - Corbo sống trong chung cư tốt nhất trên Đại lộ Thứ Mười. Có bốn tầng và mỗi tầng chỉ có một hai đơn vị gia cư nên cửa sổ về phía tây trông ra Đại lộ Thứ Mười, về phía đông là sân sau, gió mát thổi từ nhiều hướng. Gia đình Angeluzzi-Corbo chiếm nguyên một tầng lại may mắn được tầng chót có thể dùng phía sau hành lang rộng làm chỗ để đồ; nào thùng đá, bàn giấy, hộp tương cà chua. Tuy đơn vị gia cư gồm sáu phòng, gia đình đông người thì vẫn chật hẹp.

Nhà hình chữ E không có gạch giữa. Gạch chót là bếp, phòng ăn, phòng ngủ và phòng khách với cửa sổ trông ra Đại lộ Thứ Mười là gạch thẳng đứng, phòng ngủ nhỏ, có cửa của Octavia tách rời khỏi phòng khách là gạch trên cùng chữ E. Gino, Vinnic và Sal ngủ trong phòng khách trên một giường gấp, ban ngày có thể dựng lên sát tường để khỏi chiếm chỗ, thường phủ tấm vải hoa. Cha mẹ ngủ trong phòng ngủ đầu tiên, Larry phòng kế, rồi đến phòng ăn, cũng gọi là bếp, có tấm bàn gỗ dài để ngồi ăn ngồi chơi. Còn trong bếp có nồi lớn, bể rửa bát, lò nấu. So với các nhà lân cận nhà này khá chiến, một bằng chứng để nhiều khi Lucia Santa dấm vung tay quá trán.

Octavia đặt bé Aileen vào giường bà mẹ, rồi vào phòng riêng thay đồ, mặc chiếc áo ở nhà. Khi nàng đi ra, ba đứa trai ngủ say trên giường gấp. Nàng đi vô bếp rửa tay, rửa mặt. Bà mẹ ngồi trong phòng ăn, nhâm nhi ly rượu vang nhỏ, đang chờ đợi Octavia. Biết bà sẽ thức cho tới khi giải quyết xong vụ tranh chấp, rồi sau đó, hai mẹ con sẽ bàn cách làm ăn sao cho coi được ở nơi mệnh danh đất vàng đất bạc này: ít ra phải có một căn nhà khang trang ở Long Island, và cho đứa con trai xuất sắc nhất nhà vào trường đại học.

Lucia Santa bắt đầu trước, nói bằng tiếng Ý: "Con này, con trai nhà lò bánh có vẻ để ý con đấy".

Từ phòng ngủ chợt có tiếng động. Bà lo lắng hỏi. "Con đã để Lena nằm ngay ngắn chưa? Liệu nó có lăn khỏi giường không?"

Octavia hơi động lòng. Sao bà mẹ cứ tiếp tục dùng cái tên Lena, mà không chịu xài tên Aileen do nàng đặt cho bé gái chứ? Bà cụ khó tính thật!

Hai người đang sửa soạn để hạ nhau Octavia lấy bộ đồ nhuộm móng tay ra. Nàng nói với mẹ bằng giọng khinh khỉnh: "Con sẽ không bao giờ lấy một người chồng cù lần. Con không chịu cái cảnh chồng chúa vợ tôi. Con sẽ không giống mẹ". Nàng bắt đầu sửa móng tay. Nàng biết làm thế sẽ chọc giận bà mẹ.

Lucia Santa yên lặng nhìn con gái se sua, cố giữ cơn giận khỏi bùng lên. Bà cất giọng ôn tồn:

- À, con nói với mẹ như thế à. Con ở nước Mỹ có khác. Rồi con sẽ thành cô giáo giỏi đấy. Mà thôi mẹ cũng chẳng để ý nữa.

Thế nhưng cô gái biết nếu nàng còn nói câu khác hốt hào nữa, bà mẹ sẽ nhảy sấn vào cấu nàng là cái chắc. Octavia không sợ, nhưng nàng không muốn làm gì quá đáng. Nàng biết mẹ nàng, người chủ gia đình, trông cậy vào nàng rất nhiều, rất nể nàng và sẽ không bao giờ về hùa với ai, để chơi nàng. Nàng hơi hối hận đã nặng lời với mẹ.

Nàng mỉm cười:

- Con chỉ muốn nói con không muốn lấy chồng, sinh con đẻ cái thôi. Con không muốn mất cả đời để hầu hạ chồng con.

Lucia Santa nhìn kỹ cô con gái:

- Con gái đáng thương của mẹ. Lấy chồng hay không thì có sao đâu?

Bà đứng dậy, vào buồng ngủ, mang ra hai tấm giấy năm đô la và quyển sổ tiết kiệm:

- Cầm lấy rồi bỏ vào túi cho kín đáo. Lẹ lên con, kéo cha và em về. Ngày mai con nhớ ghé Ty bưu điện gửi trong giờ làm việc.

Octavia nói :

- Ông đâu phải cha con!

Không phải câu nói mà sự tàn ác đã thúc đẩy nó khiến mắt bà mẹ đầy lệ. Vì chỉ có hai mẹ con có thể nhớ lại người chồng đầu tiên, chỉ hai người mới thật sự chia ngọt sẻ bùi với người đàn ông đó. Ông ta có ba con nhưng chỉ có cô gái đầu lòng nhớ nỗi cha. Octavia rất thương cha, cái chết của ông làm nàng buồn hết sức. Biết thế nào cũng tái giá nên cô con gái phần nào tỏ ra ghét mẹ.

Bà nói nhỏ nhẹ :

- Con còn trẻ người non dạ lắm con ơi. Con quá khắc nghiệt đấy. Cha con Frank đâu phải là người xấu? Ông cưới mẹ, một góa phụ có ba đứa con nhỏ. Ông nuôi chúng ta. Ông tận lực che chở gia đình ta trong khi ấy có ai thêm lai vãng đến nhà ta đâu, trừ bà bạn cố tri Zia Louche của mẹ. Mẹ cũng rất buồn phải thổ lộ cho con biết một sự thật rất đau lòng. Cha đẻ không hoàn toàn tốt đẹp như trong ý nghĩ của con đâu. Mà thôi con ạ, mẹ cũng chẳng nhiều lời. Dù sao cha con vẫn là cha con chứ.

Bà mẹ hết khóc, trở lại cứng cõi như thường lệ.

Octavia nói một cách tàn nhẫn :

- Con thấy cha dương thật vô tích sự. Mà sao mẹ bắt thằng Vinnie đi làm cho lò bánh mì tồi tàn đó. Mùa hè này nó sẽ không được chơi đùa gì cả. Trong khi đó, cha dương, ông chồng quý hóa của mẹ thì chỉ biết làm độc một nghề gác đan giữ cửa. Sao ông không chịu kiếm việc làm thường xuyên? Sao ông cứ vênh vênh mặt lên cách ngu xuẩn? Ông là cái thứ gì mới được chứ? Còn cha con xưa thì làm việc đàng hoàng. Cha con chết khi đang làm việc mà mẹ.

Nàng ngừng nói để cố ngăn dòng lệ.

Rồi nàng lại nói tiếp, như thể nàng tin thuyết phục nỗi bà mẹ.

- Cha dương mất việc ở nhà ga chỉ vì muốn làm trời. Ông chủ bảo ông ta "Đi một ngày mới lấy được thùng nước", thế là cầm chiếc thùng đi mất biệt. Vậy mà mẹ không nói một tiếng nào hết. Con thì con đã không để yên. Không cho về nhà cấm cửa luôn. Cấm ngủ luôn.

- Thế này thì quá lắm rồi!

Bà mẹ dẫn mặt con :

- Mà biết gì mà nói há con. Biết thì thừa thốt, không biết thì dựa cột mà nghe. Con còn trẻ và ngu, già rồi chắc vẫn ngu. Mẹ bảo cho con biết lo thân. Sao tôi khổ thế này hở Trời!

Bà thở dài :

- Thôi mẹ đi ngủ. Để cửa cho thằng em mày. Ông ấy nữa...

Octavia nói :

- Mẹ khỏi lo cho thằng Lorenzo.

Nàng tiếp tục sơn nốt móng tay. Bà mẹ có vẻ bực mình, đi vào phòng :

- Thằng Lorenzo làm gì mà chưa thấy dẫn xác về nhà. Nó nghỉ làm vào nửa đêm mà. Giờ này ngoài đường đâu còn đàn bà con gái trừ mấy con mụ điếm Á Nhĩ Lan trên Đại lộ Thứ Chín. Cấm ơn Trời, nó chỉ làm hại con gái Ý nhà lành.

Bà mỉm cười, thoải mái.

- Chắc nó ở nhà Le Cinglata đấy mẹ. Ông Le Cinglata lại vào tù rồi.

Bà mẹ hiểu ngay. Vợ chồng Le Cinglata nấu rượu lậu bán ngay tại nhà. Họ tiếp tục làm ăn lén lút bất kể luật cấm nấu rượu. Chỉ mới tuần rồi mụ Le Cinglata mang cho Lucia Santa bình rượu bự, chắc vì Lorenzo đã giúp đỡ họ. Le Cinglata là một trong ba cô gái cùng đến nhà thờ làm lễ cưới với bà nhiều năm trước. Đám cưới cử hành tại Ý trong khi chú rể đã sang Mỹ rồi. Bữa đó cô nàng e lệ nhất trong đám là bà. Bây giờ mọi việc tạm xong xuôi. Bà mẹ rún vai đi ngủ.

Trước khi lên giường bà rảo qua phòng khách, đắp cho ba đứa con trai chiếc mền mỏng. Rồi bà ngó ra con đường tối tăm, thấy ông chồng vẫn đi đi lại lại trên Đại lộ Thứ Mười. Bà khẽ gọi: "Frank, đừng ở đó khuya quá". Nhưng ông ta không nhìn lên.

Cuối cùng bà lên giường. Nhưng vẫn chưa ngủ được. Bà có cảm tưởng chừng nào còn thức thì còn lo cho chồng cho con. Bà thực sự bức mình sao họ chưa đi ngủ để bà có thể yên tâm chợp mắt.

Bà gọi vói ra :

- Octavia, đi ngủ con. Khuya rồi. Mai con phải đi làm.

Thực vậy, bà không ngủ được khi trong nhà còn người thức. Cô con gái lặng thinh, như hầy còn giận mẹ.

Trong bóng đêm nặng nề mùa hè có tiếng thở của bọn trẻ đang ngủ say, Lucia Santa nghĩ ngợi về cuộc đời bà khi tái giá đã làm cho mấy đứa con vói người chồng trước buồn rầu. Bà biết Octavia hờn mẹ không trọn tình với cha nó. Nhưng thiết không sao giảng cho cô gái trẻ trong trắng hiểu rằng cha nó, người đàn ông bạn chân gối, người bà hy vọng sống suốt cuộc đời; là người mà bà không thực sự yêu thương hết lòng...

Ông đúng là chủ gia đình, nhưng là ông chủ cà chớn. Không chịu lo xa, không dám mong sẽ có ngày làm vợ con mở mày mở mặt thoát khỏi khu chung cư khốn khổ này.

Bà đã bao lần gạt lệ khóc thầm. Tiền lương lãnh về ông chỉ đưa cho vợ đủ tiền ăn, còn bao nhiêu mang đi nhậu nhẹt, cờ bạc vói bạn cho bằng hết. Ông không bao giờ cho riêng vợ được một cắc bạc? Ông dương dương tự đắc là đã đưa cho Lucia Santa cô gái nghèo khổ, đến đất Hoa Kỳ sau đó lấy làm vợ. Đời người làm phúc một lần là quá đủ!

Nhớ lại tất cả những điều này, Lucia Santa hầy còn ảm ức. Nhưng cô con gái thì rất mến cha. Ông khá bảnh bao. Bé Octavia quen nhờ cha cắn hộ hạt dưa, chứ không bao giờ nhờ mẹ. Phần ông, ông cũng rất cưng con gái.

Mà có gì khó hiểu đâu, ông là người tử tế; cần cù, ngu dốt lại, ham vui. Bà có hờn ghét chồng thì cũng như hàng triệu người đàn bà khác lấy phải những đức ông chồng ít lo xa vậy thôi. Nhưng thật điên cuồng để cho người đàn ông quyền kiểm soát tiền trong nhà, và đưa ra những quyết định ảnh hưởng đến đời sống con cái. Đàn ông đâu có tài giữ tiền! Tính nết còn hoang toàng không can nõi. Bà đã bắt đầu cuộc phấn đấu giành quyền hành của chồng, cũng như tất cả mọi người đàn bà khác; thì ông ta chết bất đắc kỳ tử một cách tức tưởi.

Nhưng bà có phải là người bạc tình bạc nghĩa đâu. Bà khóc như mưa, như gió, đau đớn và kinh hoàng tột độ. Không phải chỉ vì vợ chồng giờ đây âm dương cách biệt, nhưng còn vì thương mình trợ trợ bơ vơ nơi đất lạ, làm sao nuôi được mấy miệng ăn; có đứa còn đang nằm trong bụng mẹ. Thế nhưng có khóc lóc thì người chết cũng chẳng sống lại được. Dần dần nguôi ngoai bà, ráng sống nuôi con.

Cái chết đó thật bi thảm hài hước. Trong khi chiếc tàu đang dỡ hàng, cái cầu phao gãy rớt xuống nước, chìm sâu năm người và nhiều tấn hàng xuống bùn, chết mất xác luôn.

Trong bóng tối, giờ đây, nhiều năm sau, hồi tưởng lại, bà vẫn thấy nổi đau khó nói. Bà cười buồn, nghĩ tới việc tòa án xử cấp cho mỗi đứa con của nạn nhân, bồi thường một ngàn đô la; cả thằng Vincent chưa ra đời nữa. Món tiền này không được sử dụng, phải chờ tới khi con cái trưởng thành. Còn bà được ba ngàn đô la, nhưng việc này không ai biết, ngoài Zia Louche và Octavia ra. Vậy là gia đình chưa đến nỗi thiếu ăn...

Những tháng mang thai đứa con của người chồng đã chết, bà luôn luôn hoảng hốt, lo ngại. Một đứa con mà cha đã chết, trước khi chào đời; cũng giống như đứa con ma quỷ. Mỗi khi nghĩ lại còn rùng mình, bây giờ là mười ba năm sau bà còn bật khóc mỗi khi chợt nhớ. Bà khóc vì thương mình, thương con không thể biết sự thật phũ phàng này.

Còn điều xấu hổ nhục nhã nhất là, chỉ một năm sau này chồng chết, sáu tháng sau khi sinh con, bà, người trưởng thành, già dặn lại mê mẩn một người khác phái; người ấy sẽ thành chồng thứ

hai. Thiệt kỳ cục! Không phải tình yêu cao thượng trong đầu người con gái mới lớn hay các ông thầy tu, không phải những chuyện tình lý tưởng có thể đưa cho các cô gái đọc. Lần này là tình yêu nhục thể, làn môi nồng cháy, là tay chân cuống quýt, mắt nhìn mê đắm, vòng tay xiết chặt, là sự tiếp xúc giữa hai xác thịt... Ôi thật điên cuồng, thật rồ dại. Cám ơn Trời, bây giờ đã biết tự kiểm chế mình hơn trước rồi!

Cuống quýt mê say để rồi được gì nhỉ? Frank Corbo lúc đó ba mươi lăm tuổi, còn độc thân dáng người dong dỏng, mắt xanh. Kể ba mươi lăm tuổi chưa có vợ cũng kỳ kỳ. Ông ít nói, bản chất trầm lặng, kiêu ngạo, sự kiêu hãnh kỳ cục của những kẻ yếu thế trước xã hội và chào thua định mệnh. Những người láng giềng chằm ông làm bạn của bà góa nặng gánh gia đình. Ông chỉ làm việc buổi sáng trong nhà ga, chiều rảnh, đi cua vợ. Câu chuyện sẽ êm thấm nếu cá cắn câu.

Những người láng giềng xoa tay vui mừng thấy hai bên sáp vào nhau dễ dàng. "Trai tân gái góa mà?".

Hai anh chị tán nhau như cặp, trai gái mới lớn. Frank Corbo chỉ mới biết xuống xóm chứ chưa hề giãng nhện, gặp chuyện lấy vợ cứ luống cuống như thanh niên vậy. Ông theo đuổi bà góa như theo đuổi cô gái trẻ măng, làm thiên hạ không khỏi tức cười. Vào quãng xế chiều, ông lò dò đến thăm người đàn bà lúc đó đang ngồi bên con cái, đứa đang ngủ, có đứa thì đang nghịch. Đôi khi ông ở lại ăn tối rồi tối mịt mới về. Một bữa kia, ông ngượng ngập ngỏ lời xin cưới Lucia Santa làm vợ.

Bà nguyệt một cái dài, coi ông như một cậu con trai ưa làm liều :

- Ông không mắc cỡ sao mà muốn cưới một người đàn bà còn phải nuôi con chưa biết đi của người chồng trước?

Lần đầu tiên bà thấy mặt ông sa sầm, lấp bắp nói yêu con cũng như yêu mẹ. Rằng cho bà ta không lấy ông, thì ông vẫn muốn chu cấp cho mấy đứa con bà. Trong thực tế kiếm khá tiền, và luôn luôn cho trẻ cà rem và đồ chơi. Có lúc, còn cho bà tiền mua quần áo cho con. Lúc đầu bà thấy thế kỳ quá nên ráng từ chối, nhưng nổi giận ra mặt :

- Bà làm gì mà giữ kỹ quá vậy? Bà không muốn chúng ta là bạn sao! Bà nghĩ tôi giống những người đàn ông khác ư? Tiền bạc đối với tôi có nghĩa lý gì đâu?

Và ông xé tan sấp giấy bạc. Chẳng biết tại sao, người đàn bà thấy vậy, muốn khóc nghẹn ngào. Rồi bà nhận tiền, quà cáp nhiều; nhưng ông chẳng bao giờ vịn vào đó mà lờn mặt. Nhưng chính bà là người thấy nóng ruột.

o o o

Một ngày chủ nhật mùa xuân, Frank Corbo được mời ăn bữa trưa. Bữa ăn thịnh soạn nhất tuần trong những gia đình người Ý. Ông khệ nệ mang một ga lông rượu vang Ý chế tại nhà, một hộp bánh kem Gno le y soffiati. Ông đeo cà vạt cẩn thận, mặc áo vét nhiều túi, ngồi giữa bọn trẻ, vậy mà rụt rè, vụng về, lập cập, hơn bọn trẻ mới kỳ?

Bữa nay Lucia Santa sùi nước sốt cà chua loại hảo hạng với spaghetti, thịt viên tròn trĩu ngon hết chê, có thêm tỏi, rau thơm tươi nữa. Còn rau trộn dầu olive và dấm vang đỏ, trái bồ đào để nhắm nháp với rượu vang. Các món ăn đều dậy mùi tỏi và hạt tiêu. Mọi người nốc đầy bụng. Cuối cùng bọn trẻ xuống phố chơi đùa. Lẽ ra Lucia Santa phải giữ bọn trẻ ở nhà, để tránh điều ong tiếng ve, nhưng cha biết vô tình hay cố ý mà bà ta quên khuấy mất.

Và buổi chiều vàng đỏ, ánh nắng rực rỡ tràn qua cửa sổ, bà lấy gối che mắt cho thằng bé Vincenzo tội nghiệp để khỏi chói mắt. Rồi họ ngụp lặn trong bể yêu đương ngay trên cái đi-văng trong phòng khách, có lúc bà hơi giật mình vì tiếng con nô đùa vọng lên từ dưới phố.

Cuộc làm tình thật tuyệt! Bà chạy nhật đã lâu, mùi da thịt đàn ông khiến như phát điên, sao bao năm bà còn hình dung ra đủ mùi vị cuộc yêu đương như mới ngày hôm qua.

Người đàn ông cứng cõi trong cuộc sống ba đào này khóc như một đứa trẻ, úp mặt lên ngực người bà, trong ánh nắng đang tan. Bà hiểu trong suốt 35 năm ở đời, ông chưa bao giờ được ve vuốt âu yếm một cách thật sự, nay như được mở mắt đón nhận ân sủng. Sau đó, ông thay đổi,

biết yêu quá muộn và khinh khi sự yêu dối của mình trước người đàn bà sẵn sàng, lo lắng quá sức!

Cuộc đời cứ êm ả trôi qua tới khi con đầu của ông ra đời. Điều tệ hại là ông yêu thằng Gino đến độ giết chết tình yêu vợ và con ghẻ, và ông trở nên tàn ác.

Trong năm chung sống đầu tiên; kể cho vợ nghe tuổi thơ ấu bất hạnh, con một tá điền nghèo bên Ý. Nó chịu đói, chịu lạnh nhưng điều nó không bao giờ quên là cha mẹ bắt nó đi một đôi giày tời tàn quá chật. Chân trở nên méo mó dị hình góm ghiếc. Ông đưa chân cho vợ coi như thể muốn nói. "Tôi chẳng giấu mình điều gì cả". Bà phì cười, nhưng không cười nổi khi biết ông chỉ sài giày hạng lúch, giá hai mươi đô la, da xám nổi vân tuyệt đẹp. Đúng là hành động của kẻ điên rồ chính hiệu.

Bên Ý hạng người như cha mẹ nó thiệt hiếm, những nông dân nát rượu. Cha mẹ trông vào nó làm việc trên trại và kiếm cơm cho họ. Khi yêu một cô gái trẻ trong làng, cha mẹ nó ngăn trở. Nó trốn nhà sống trong rừng một tuần lễ. Khi họ kiếm ra, nó chẳng hơn một con vật là mấy! Nó bị xúc động quá mạnh và phải đưa vô dưỡng trí viện. Sau ít tháng nó được thả. Từ chối không chịu về nhà, nó xin di cư sang Mỹ. Nhưng đời nó chưa khá trong thành phố đông đặc nhất thế giới này, vì vẫn phải sống cuộc đời cô độc cùng cực.

Biết gìn giữ sức khỏe nên ít bị ốm, nó đã thành người lớn, chín chắn hơn. Từ đây nó thấy yên ổn trong cuộc đời cô độc và làm việc quần quật.

(...) Bây giờ sau mười hai năm chung sống; người chồng trở nên e dè, dấn đo với vợ như đối với một người xa lạ.

(.....)

Đêm đêm người vợ mong muốn chồng nằm chung trên giường. Vợ muốn đưa con trai lớn trở về nhà, muốn mọi người ngủ yên trong dãy chung cư bốn tầng này, có gạch, xi măng cốt sắt che chở tách rời khỏi thế giới xung quanh. Lại muốn mọi người ngủ yên trong bóng tối không bị đời sống quấy rầy, để khỏi phải canh chừng nữa, để dần sâu vào quên lãng.

Người vợ thở dài, chẳng thể nào tránh khỏi phiền lụy. Ngày mai chắc phải nặng lời với Frank để chồng giữ công việc gác đàn. Người vợ phải giải quyết vụ gia đình Le Cinglata, mua quần áo trẻ con, và chiếc lò để nấu xà bông giặt.

Lucia lắng nghe hơi thở trẻ con đang say giấc nồng từ phía quán bà Lona ngay bên cạnh, bà đưa trẻ trong phòng kế, và Octavia trong phòng ngủ mở cửa cho thoáng. Người vợ của Frank thao thức một lát rồi cũng thiếp đi.

o o o

Octavia duỗi người trên chiếc giường hẹp. Nàng chỉ mặc độc một chiếc áo mỏng. Phòng nhỏ quá nên chỉ có một chiếc bàn nhỏ với cái ghế, nhưng có cửa dàng hoàng đóng mở tùy ý.

Trời quá nóng, nàng không ngủ được. Nàng nằm mơ. Nàng mơ đến người cha.

Ôi, nàng yêu cha biết mấy! Nàng cũng thấy giận dữ thiệt tình vì cha đã bỏ mình ra đi, để lại nàng trơ trọi một thân chẳng còn ai để yêu thương. Mỗi buổi chiều về, nàng ra đón cha ở tận cổng, ôm hôn bộ râu quai nón bẩn thỉu, cọng râu cứng ngắc làm trầy cả môi. Nàng mang cái giỏ đựng bữa ăn trưa lên thang gác.

Octavia soạn bát đĩa để ăn tối, chọn cho cha toàn thứ ngon lành. Chiếc nĩa, con dao sắc nhất, ly nhỏ uống vang lau chùi bóng loáng như kim cương. Nàng cứ le te làm quẩn chân đến khi Lucia Santa tát nàng một cái nên thân để nàng đi khỏi bàn, đồ ăn mới dọn ra được. Và Larry, trái lại, ngồi yên trên chiếc ghế cao, không làm rộn ai hết.

Bao năm qua rồi, mỗi lần dỗ giấc ngủ nàng vẫn nghe trong tâm thức một tiếng kêu thảng thốt, "Sao cha không chịu cẩn thận hơn một chút?" Nàng muốn trách cha đã bất cẩn, còn bà mẹ thì đôi khi nói... "Ông ta không lo chi gia đình, không kể gì tiền bạc, sống bất cần đời, bừa bãi trong mọi sự".

Cái chết của cha nàng mang lại kẻ lạ mặt dong dong mắt xanh với gương mặt khó thương này

có mặt ở đây bây giờ là chồng thứ hai, cha dượng của nàng. Ngay khi còn là đứa trẻ cùng chẳng bao giờ mền ông, nhận quà cho một cách miễn cưỡng, nghi ngờ. Nàng thường trốn sau lưng mẹ, tránh mặt. Có một lần ông muốn âu yếm nàng và nàng vùng chạy như con thú xông chuồng. Ông ta thích Larry cho tới lúc có con riêng. Ông ta không bao giờ thích Vincent vì một lý do nào đó. Ông ta thật đáng ghét không biết để đâu cho hết.

Nhưng nàng chẳng nỡ trách mẹ tái giá, chẳng thể ghét bỏ mẹ. Nàng biết tại sao mẹ lấy người đàn ông tàn ác này. Nàng biết chứ!

o o o

Đó là một trong những thời kỳ ghê gớm nhất trong đời Lucia Santa, và phần lớn nỗi khổ tâm tiếp theo cái chết của chồng, bè bạn, họ hàng và láng giềng.

Mọi người thúc đẩy Lucia Santa để một người bà con giàu có Filomena ở New Jersey trông coi đứa con mới sanh, bé Vincent chỉ một thời gian ngắn thôi, tới mẹ nó hồi phục sức khỏe. Họ nói tình bơ "cặp vợ chồng hiếm muộn được thằng Vincent cũng như trúng số cá cược". Và Filomena, bà con từ Ý, cũng là người đáng tin cậy lắm. Đứa bé sẽ được chăm sóc tử tế. Người chồng giàu sụ Filomena chắc chắn sẽ chịu làm cha đỡ đầu, sẽ báo đảm tương lai cho nó. Họ còn kéo dài giọng nói ra cái điều thương xót lắm. "Lucia Santa này ai cũng lo lắng cho chị. Chị ốm quá. Vẫn chưa hồi sức sau khi sanh nở? Vẫn buồn rầu vì chồng chết, lại còn bị bọn thầy kiện hút hết máu mú trong vụ tiền bồi thường. Chị phải chịu khó nghỉ ngơi bồi dưỡng cho khỏe, để có sức lo cho con cái. Chị mà chết đi thì các cháu nhỏ cũng chết luôn hay phải sống trong nhà mồ cô. Người ta sẽ không cho chúng về Ý sống với ông bà ngoại đâu. Chị phải lo cho cái thân chị, cũng là lo cho con cái đấy". Họ cứ nói mãi làm Lucia Santa cũng thấy xiêu lòng. Nào là đứa bé sẽ về nhà sau ít tháng, không, sau ít tuần thôi. Chủ nhật Filomena sẽ tới thăm. Hai vợ chồng đi trên chiếc xe Ford bóng lộn. Rồi họ mang bà tới New Jersey thăm Vincenzo. Bà sẽ được chiều chuộng. Con bà sẽ đi thăm đồng quê thay đổi không khí, vui chơi thỏa thích.

Bà thấy xiêu lòng thật. Ngay cả Zia Louche cũng ngúc ngắc cái đầu ra dấu đồng ý.

Chỉ có Octavia khóc và linh tính biết trước là họ sẽ không trả lại bé đâu. Ai nghe cũng bật cười. Mẹ nó mỉm cười, xoa đầu nó :

- Người ta chỉ giữ bé cho tới khi mẹ khỏe, rồi Vincenzo sẽ về nhà con ạ.

Về sau bà mới biết mình hành động thiếu suy xét. Bà thấy mình có lỗi lớn đã để có sự xảy ra như vậy, mang lại bao rắc rối. Bà thường nhớ đến một câu chuyện khác để lấy can đảm, bình tĩnh mỗi khi gặp một quyết định khó khăn.

Vậy là bé Vincent đi khỏi nhà. Bà dì Filomena lạ hoắc đến vào một buổi chiều, khi Octavia đang ở trường. Lúc về, thằng bé đã biến mất tiêu.

Nó khóc la um sùm, Lucia Santa nổi khùng táng nó hai bạt tai nẩy đom đóm mắt :

- Im đi mày.

Bà mẹ cũng rảnh tay vì thằng bé đã đi. Octavia thấy ghét quá, coi mẹ tàn ác chẳng khác bà mẹ ghê.

Cho tới một ngày đẹp trời bà mẹ mới lấy lại lòng tin yêu con gái mà ai cũng nhớ rõ những gì xảy ra hôm đó.

Một tuần lễ sau đó là có rắc rối rồi. Bữa chủ nhật đầu tiên không thấy bóng dáng Filomena đâu hết. Mụ chỉ gọi điện thoại đến tiệm kẹo nhắm tuần tới sẽ đến, và mụ đã gửi bưu phiếu năm đô la gọi là chút quà lấy thảo.

Lucia Santa chạy đôn đáo hỏi ý kiến láng giềng. Ai cũng tỏ ý khuyên lơn chớ nóng, rồi đâu còn có đó. Nhưng người mẹ nôn nao không yên tâm nổi.

Sáng sớm thứ hai, bà bảo Octavia: "Chạy ba chân bốn cẳng đến đường 31 kiểm Zia Louche đi con".

- Chắc con đi học trễ mất.

- Hôm nay con không đi học.

Con bé sợ quá chạy đi. Zia Louche tới, đội chiếc khăn to như cái rế, chiếc áo ngoài bằng len phủ gần đến gối. Lucia Santa mời bạn nhấm nháp cà phê rồi vào đề.

- Bờ ơi, có tí việc nhờ bờ đây. Bữa nay tôi đi thăm cháu bé. Nhờ bờ coi chừng giùm thằng Lorenzo với con Octavia. Hôm qua Filomena không tới, bờ nghĩ tôi có nên đi xem chuyện gì xảy ra không?

Thực ra Lucia Santa cũng chưa quyết tâm đi. Nhưng Zia Louche bảo bà phải đi. Ờ, chúng ta nghèo thật đó, nhưng đâu đã đến nỗi phải cho con để lấy bố thí năm ba đô la.

Trong ánh nắng vui tươi mùa đông, bà mẹ cầm túi đi tới bến đò. Weehawken ở đường 42. Lần đầu tiên từ khi sang Mỹ bà đi đò. Đến New Jersey, bà đưa mẫu giấy có ghi địa chỉ Filomena, nhờ người đưa tới giùm không khó khăn gì lắm.

Ồ, căn nhà đẹp tuyệt. Mái nhà nhọn hoắt, nhà trắng, sạch, có cửa chớp xanh và cửa ngoài có mái che. Lucia Santa ngại ngùng. Có lẽ nào những người trong căn nhà giàu có, sang trọng này lại nở lòng lừa đảo người đàn bà nghèo hèn như bà. Việc bà ta không giữ lời hứa ghé vào ngày chủ nhật, có thể giải thích nhiều cách. Nhưng rồi bà vẫn gõ cửa.

Căn nhà im lặng một cách đáng sợ, như bỏ hoang. Lucia Santa run sợ. Rồi từ bên trong có tiếng trẻ khóc ré lên, càng lúc càng khiếp đảm. Không nghĩ ngợi gì nữa, bà tông cửa chạy thẳng đến phòng ngủ trên lầu.

Căn phòng quá đẹp làm bà sững sờ. Toàn màu xanh, cái nôi xanh, con ngựa nhồi trắng đặt trên chiếc bàn xanh xinh xinh. Trong căn phòng đứa bé nằm một mình, chẳng có ai khác.

Lucia Santa ẵm đứa trẻ, nựng cho nó đỡ khóc. "Chao, con tôi ngoan quá. Đừng khóc nữa. Mẹ đây con". Đúng lúc đó, Filomena chạy vọt vào phòng.

Lucia Santa, ôm chặt đứa con, đứng như thế, cất tiếng trách. Filomena cũng không chịu thua, to tiếng phản đối um sùm. Tôi chỉ bỏ nó một tí để ra giúp nhà tôi mở cửa tiệm thực phẩm. Chỉ mới mười, mười lăm phút chứ mấy. Thử hỏi có phải chính chị cũng có lúc để con một mình lo việc này việc kia chứ. Người nghèo mà làm sao lúc nào cũng kè kè bên con được. Lucia Santa thấy mỉa mai quá; khi Filomena tự cho là người nghèo.

Nhưng người mẹ không sao nghe lọt tai những câu nói đả bôi này, bà trả lời :

- Thôi, tôi hiểu chị rồi mà. Nó đâu phải máu huyết chị. Chị ra trông coi cửa tiệm đi. Tôi mang con tôi về.

Filomena giận dữ la ó.

- Đồ lật lọng. Chị muốn gán cho tôi tiếng ác. Chị muốn mọi người khinh tôi. Thế bao nhiêu tiền bỏ ra mua sắm vứt đi hết à? Phải làm sao cho coi được chứ.

Thì ra những bà láng giềng quý hóa đã rót vào tai Filomena rằng rũi ra người góa phụ nghèo khổ đầu tắt mặt tối lo kiếm cơm sẽ chẳng còn sức đâu mà đòi lại con, có khi mừng là đặng khác. Filomena không nói huých toẹt ra, nhưng thực tế là vậy.

Nhưng Lucia Santa cười rộ.

Filomena đổi giọng, trấn an :

- Chị coi, cháu ở với tôi có thiếu gì đâu, quần áo đẹp, nhà cửa đẹp. Cháu là con một, sẽ được nuôi nấng đàng hoàng, mai sau lên Đại học rồi làm ông này ông nọ. Chị làm sao lo cho cháu đầy đủ được. Hiện giờ chị còn phải lo cho hai cháu lớn mà.

Lucia Santa rùng mình lo sợ. Nhưng khi Filomena nói tiếp :

- Chị coi, đâu phải tự nhiên mà tôi định biểu chị mỗi tuần một số tiền.

Thì bà nhổ toẹt một bãi nước bọt lên mặt mũ đàn bà hợm của đáng khinh, rồi chạy khỏi nhà như bị ma đuổi. Filomena chạy theo chửi thề inh ỏi.

Về đến nhà Lucia Santa vẫn còn run lên vì giận dữ, tuyệt vọng. Zia Louche lựa lời.

- Không sao đâu. Ngồi xuống đây bồ. Cà phê mới pha đây. Octavia mang ra mấy cái ly đi cháu.

Thằng Vincent ré lên khóc. Lucia Santa cô đỡ nhưng nó khóc mỗi lúc một lớn. Bà mẹ đưa nó cho Zia Louche, xem chừng nó chịu cái giọng khàn khàn của bà này nên dịu bớt đi.

Bà mẹ đáng thương ngồi xuống bàn lấy hai tay bụm mặt. Khi thấy Octavia, bà nói :

- Phải nghe ý kiến của trẻ mới được. Người lớn nhiều khi ngu như bò tót.

Zia Louche nói :

- Cà phê nóng. Uống chút cho đỡ mệt. Bình tĩnh lại đi.

Thằng bé còn khóc nho nhỏ.

Người mẹ ngồi lặng thinh, Octavia thấy nét mặt bà hằn lên đau khổ. Bà đang có ngăn dòng lệ thấm.

Zia Louche quay sang nựng thằng bé :

- Sao không khóc lớn nữa đi, chó con. Ừ, ừ, cháu tôi ngoan rồi ồ, mà tội nghiệp cháu tôi. Cha mày chết trước khi mày sinh mà.

Nghe những tiếng này, người mẹ hết còn kìm hãm nổi. Bà ta tự cào cấu mặt, khóc lóc như mẹ điên.

Rồi bà ta tuôn ra một thôi một hồi những câu tục tĩu nhất.

- Đồ ăn thịt trẻ con.

Bà ta vụt chạy ra cầu thang chung cư, nguyên rửa những kẻ vô danh. Bà ta nổi cơn, lồng lộn như thú dữ.

Zia Louche đưa thằng Vincent cho Octavia, bước xuống cầu thang, nắm tóc Lucia Santa lôi sềnh sệch trở lại. Kiệt sức, cả hai ngồi bệt xuống ghế thở hồng hộc.

Lâu lắm, Lucia Santa cầm lấy ly cà phê uống cạn một hơi. Bà ta tỉnh lại, sửa sang tóc tai cho đàng hoàng, thôi không nói bậy nữa. Ôi, nhà nghèo đâu có ngồi đó mà chơi được. Còn nhiều việc phải làm.

Bà mẹ âu yếm vuốt tóc Octavia :

- Mẹ phải tin con chứ. Sao con biết người ta muốn cướp luôn em bé?

Nhưng mấy tháng sau khi Octavia bảo bà chó tái giá, bà mẹ chỉ cười.

- Đừng sợ gì hết con. Chừng nào mẹ còn sống thì chẳng ai đụng các con của mẹ được.

Bà mẹ ban phát sức mạnh và công lý, gia đình không bao giờ có thể bị sa sút được.

o o o

Larry Angeluzzi (chỉ mẹ nó gọi nó tên Lorenzo) vào tuổi mười bảy. Và đúng vậy. Nó vai rộng, tầm thước tay chân rắn chắc. Năm mười ba nó đã bỏ học đi lái xe ngựa cho Công Ty Giặt Ủi Phía Tây. Nó làm đủ chuyên: thu tiền, coi ngựa, cổ động, bung những bao quần áo, leo cả bốn tầng lầu không thấy mệt. Ai cũng cho nó ít nhất mười sáu tuổi. Những bà có chồng lại rất thích nó.

Nó biết đàn bà lần đầu vào một lần giao hàng dễ dàng, nhẹ nhàng không có gì đáng để ý hay hào hứng lắm, như cho dầu mỡ bánh xe vậy thôi.

Rồi nó nhân một việc hùng hơn, cưỡi ngựa dẫn đường xe lửa chạy phom phom ngang thành phố, tiền kiếm khá, công việc nhẹ nhàng, lại có cơ hội thăng quan tiến chức nữa. Nhưng Larry nhiều tham vọng, muốn có ngày làm ông chủ, chứ không muốn mòn đời làm mướn.

Tuy còn nhỏ, đã có vóc dáng một tay hào hoa hữu hạng, nó có nụ cười rất tươi, phô hàm răng đều trắng bóng. Mặt nó có những nét đều đặn, tóc đen lảnh, mi mắt dài, trông tự nhiên đã thiện

cảm, lôi cuốn rồi.

Là đứa con tốt, luôn luôn đưa lương đủ cho mẹ. Dĩ nhiên có giữ lại một ít chi tiêu. Larry mười bảy tuổi, hiện đang sống ở Mỹ, chứ không phải ở Ý.

Không có tính huênh hoang, nhưng rất khoái được ngất ngưỡng trên con ngựa đen trên Đại lộ Thứ Mười. Tay vung vẩy ngọn đèn hiệu đỏ dọn đường cho toa xe lửa chở hàng theo sau. Khoái nhất khi vọt ngựa dưới lòng chiếc cầu bằng sắt và gỗ ở đường 30, thấy bọn trẻ ngong ngóng chờ nó và con tàu phun khói trắng mù mịt.

Thế nhưng tuy Larry rất cần cù, nói chung rất được, song có một tật xấu. Nó lợi dụng những đứa con gái nhẹ da. Đã có lần nhiều bà mẹ nổi khùng dẫn các ái nữ đến Lucia Santa bêu riếu kẻ xấu tầm lum, tố cáo đủ điều, nào là dẫn con gái người ta đi chơi quá khuya, nào là hứa lấy con gái để thọc bậy. Mang tiếng Sở Khanh, nhưng các bà nạ dòng, các bà già lại khoái nó. Nó luôn luôn giữ lễ độ, đúng phép như một chàng trai Ý nề nếp. Nó biết cư xử, sẵn sàng giúp một tay bất cứ khi nào ai cần mượn xe vận tải, giùm một dân mới dọn đến chung cư viếng một bà thím tuổi tác trong nhà thương thí Bellevue. Nhưng quan trọng nhất, nó tham dự nhiệt tình mọi biến cố cộng đồng đám cưới, đám táng, rửa tội, canh xác, chịu lễ lần đầu, chịu phép thêm sức, những tập quán thiêng liêng mà bọn Mỹ con thứ thiệt dè bủ. Các bà già khen nó lịch thiệp, biết phải quấy. Nó được hâm mộ tới độ có người xin nó làm cha đỡ đầu cho đứa con của guargios (người bà con xa).

Nhưng Lucia Santa ngăn cấm, sợ thằng nhỏ hư thân mất nết, lên mặt kên kên không coi ai ra gì hết, một khi người ta dành cho nó một danh dự quá lớn.

o o o

Larry thả ngựa ngược đại lộ tới chuồng ngựa ở đường 35. Người coi ngựa đã đi ngủ, nó tự lo liệu lấy. Xong xuôi, nó được rảnh tay nghĩ đến việc làm ăn riêng.

Đi ngang đến nhà Le Cinglata trên đường 36, thấy mẹ Le Cinglata tự tay rót rượu cho khách nhậu không ngại mời chào lả lơi mong kiếm thêm tiền lời. Lúc nào quán đông nhất cũng chỉ năm sáu người. Họ là thợ thuyền, những dân cu-li còn kẹt bên Ý.

Lão Le Cinglata sắp mãn hạn ba mươi lăm ngày tù. Ít bữa rày mẹ vợ lão cứ luôn miệng trách móc bạn dân quá sốt sắng với chồng bà.

Khi Larry bước vào quán chỉ có ba bọm nhậu. Một anh đen đui dân gốc Sicile biết lão chồng còn nằm ấp, bèn lợi dụng, nắm váy mẹ vợ mỗi lần mẹ đi qua, hát ong ồng những bài hát huê tình Ý Đại Lợi. Thực ra hẳn chỉ hơi rùng rú một chút, chứ không đến nỗi nào. Larry ngồi xuống bàn, nó khoái góp chuyện bằng tiếng Ý với các người nhiều tuổi. Nó cười đáp lễ mẹ vợ Le Cinglata, về tự tin của nó làm anh dân Sicile mích lòng.

Nhếch đôi lông mày chối chà làm bộ ngạc nhiên, hẳn quát to bằng tiếng Ý :

- Bà chủ Le Cinglata ơi, bà hầu cả con nít hả? Trời đất quỷ thần, tôi phải uống rượu với bọn con nít còn bú hay sao đây?

Mẹ te te mang ra cho thằng Larry một ly cherry soda (dâu pha với sôđa). Gã dân Sicile nhìn thấy làm vẻ suýt soa :

- Xin lỗi bà chủ. Bà chủ cho tôi hỏi. Dạ, cậu này là con bà? cháu bà? Cậu che chở bà khi ông nhà chui rúc ở nhà tù? Xin lỗi bà chủ.

Hắn cười rống lên tới lúc nghẹt cổ.

Người đàn bà mập mập béo tốt, sạch nước cảm, gồ ghề, không mấy khoái nên nổi nóng :

- Đủ rồi, thôi nhé, hãy xéo đi nơi khác mà uống. Cầu Trời, ta quên kể vụ anh cư xử đẹp cho chồng ta nghe.

Gã dân Sicile chột nghiêm giọng :

- Bà chủ hên lắm nếu không có ai ngựa mồm thông báo cho ông nhà về lối cư xử đẹp của bà. Sao bà chủ không chịu giao tình một người đàn ông hẳn hoi, thay vì đứa nhỏ miệng còn hôi

sữa?

Nói rồi hấn chặt hai tay lên ngực, theo lối các đại danh ca trong lúc trình diễn nhạc kịch.

Mụ Le Cinglata không chột dạ hay mắc cỡ gì cả, nhưng thấy nổi khùng rồi. Mụ vẫn tắt ra lệnh :

- Lorenzo ném cha nội này ra khỏi đây mau.

Câu nói của mụ chớ hiểu theo nghĩa đen. Mụ chỉ muốn Lorenzo thuyết phục hấn đi nơi khác cho rồi.

Larry nói với một giọng làm hòa với nụ cười thân thiện. Nhưng gã dân Sicile chạm tự ái, nên đứng phắt dậy, gào lên bằng thứ tiếng Anh ăn đong :

- Thằng nhãi con. Mà muốn ném tao ra khỏi đây? Tao sẽ ăn tươi nuốt sống mày, chứ đừng có rồn.

Nói thật, thằng Larry cùng hơi rộn, hấn có vẻ nhiều tuổi, mà đánh một người già thì không nên. Gã Sicile lừ lừ tiến tới, bất ngờ thằng Larry phóng một cú tay phải ngay bản mặt đồ sộ. Gã té nhào xuống sàn. Nổi sợ của thằng Larry tan biến, nó chỉ còn ái ngại mình hơi nặng tay trong trường hợp xử sự thiếu anh hùng.

Đôi tay cứng đơ, người dân Sicile không đánh đấm gì được nữa tuy gã có dáng dấp đáng sợ. Larry đỡ hấn lên ghế, đưa hấn một ly rượu anisette, lăm lăm mấy câu an ủi. Người đàn ông hất bỏ ly rượu, bước ra khỏi quán.

o o o

Đêm càng khuya. Khách uống tới đi. Vài người chơi bài trong góc phòng.

Larry ngồi một mình, hơi ân hận về câu chuyện mới xảy ra. Nhưng không lâu, cảm thấy kiêu hãnh, mọi người sẽ nể mặt, nhưng không coi nó là tồi tàn, độc ác được. Nó như người hùng Ken Maynard trong phim cao bồi, không bao giờ thềm đánh kẻ ngã ngựa. Nó thấy lằng lằng sáng khoái. Rồi mụ Le Cinglata đến bên, nói với giọng lả lơi trêu chọc, làm máu nó chảy mạnh. Tới lúc ra tay đây.

Mụ Le Cinglata nói mụ phải đi kiểm galông ^[1] vang và một chai anisette nữa. Mụ đi tuột vào phòng ngủ trong cùng. Larry lú lú đi theo, lắ bắ nói sẽ mang giúp một tay, như thể sợ mụ tức bực về âm mưu rần mắt của nó, có biết đâu chính mụ mới là vai chính trong màn kịch quyến rũ. Thấy thằng nhỏ khóa cửa lại mụ vẫn ra bộ cú xuống mấy hũ rượu sát tường. Thằng nhỏ tiến lại tốc váy mụ lên, mụ ú ớ kêu nhỏ nhỏ: "Ồ, kỳ quá" lấy lệ. Giao tình xong tỉnh bơ nằm hút thuốc lá. Mụ đàn bà ngồi bật dậy sửa áo quần cho đàng hoàng, hai tay cầm hũ rượu và chai anisette cùng ra với thằng Larry đến chỗ khách uống.

Mụ Le Cinglata đưa rượu mời khách, mụ mang tới cho Larry một ly cherry soda mới, nhưng thằng Larry ngại không dám nâng ly, chả biết mụ đã rửa tay chưa?

Larry sửa soạn dọt. Mụ Le Cinglata xăng xái theo ra đến cửa, nói thầm: "Ở lại đây nghỉ đêm đi". Thằng nhỏ cười toe: "Hê, bữa nay không được đâu. Bà già tôi sẽ đặt điều này nọ điếc con ráy lẩm". "Chà, thằng nhỏ thiệt khôn lanh, luôn luôn đem bà già ra làm bung sung mỗi khi muốn đánh nước bài chuồn". Nhưng nó không về, lại đi tới chuồng ngựa. Bữa nay nó nổi hứng muốn ngủ trên ổ rơm, gối đầu trên yên ngựa làm gối. Nó không sợ tiếng động của lũ ngựa trong chuồng. Chúng không làm náo động những giấc mơ tiên.

Nằm lơ mơ, nghĩ đến tương lai, cũng như đã bao đêm thao thức, như tất cả những thanh niên khác. Nó cảm thấy nó có đủ hùng lực. Nó biết nó, hiểu nó, tin chắc sẽ thành công và vinh quang trong thế giới nó sống. Nó mạnh nhất trong những đứa bạn cùng trang lứa, bô trai nhất, cua đào thành công nhất. Vừa mới đây nó làm chủ được một mụ đàn bà gồ ghề, không dễ bắt nạt. Nó mới cho đo ván thằng cha to xác. Chĩ mới mười bảy tuổi, và trong đầu óc nó, thế giới sẽ đứng yên một chỗ, và sẽ không có ngày yếu đi, và cuộc đời sẽ mạnh hơn.

Nó sẽ mạnh, sẽ làm gia đình trở lên giàu có. Nó mơ đến những đứa con gái Mỹ trẻ trung, giàu có, có nhà cao cửa rộng lấy nó và yêu thương gia đình Larry.

Một mình đi trên Đại lộ Thứ Mười, cặp một đứa con gái nhà giàu, thiên hạ trầm trồ khen ngợi. Đứa con gái sẽ yêu thương gia đình nó. Nó không phải loại thanh niên mới, không bao giờ nghĩ có ai khinh được gia đình nó, mẹ nó, chị nó, bạn nó, và coi tất cả đều ngoại hạng như nó vậy. Larry Angeluzzi tin chắc mình có số đỏ. Nó ngủ rất bình thản sau đó.

Trong gia đình Angeluzzi Corbo chỉ có những đứa trẻ - Thành Vincent, Gino và Sal, đang ngủ trên chiếc giường chung, với những giấc mơ thật sự.

1. Một gallon bằng 3 lít 78.

Chương 3

Buổi sáng Octavia trở dậy, ánh nắng tháng tám xua đuổi chút hơi mát cuối cùng ban đêm sau khi rửa mặt cho tỉnh táo, nằng cau mày, cha dương không có nhà, thằng Larry đi ngủ hoang. Thằng Sal và Gino còn mê mết, hờ cả cu ra ngoài. Nàng lấy mền phủ nhẹ lên chúng.

Sửa soạn áo quần đi làm, nàng lại cảm thấy một nỗi tuyệt vọng thấm thía, hình như đời mình cũng như gia đình mình chẳng có chút hy vọng nào cả. Trời mùa hè bắt đầu nóng cộng với không khí ngọt ngọt trong nhà làm ngạt thở. Ánh sáng phơi bày rõ đồ đạc tồi tàn cũ kỹ, tấm giấy phủ tường đã nhạt màu lộ vẻ bẩn thỉu, trơ trẽn.

Những lúc như vậy, nàng buồn bực hết chỗ nói, lo sợ một ngày nào đó, bỗng nàng choàng tỉnh dậy giữa sáng mùa hè nóng nực già nua như mẹ nàng bây giờ, trong chiếc giường và một căn nhà tồi tàn như thế này! Con cái nàng sống trong dơ dáy, trước mặt nàng chỉ là chuỗi ngày cực nhọc không dứt, giặt giũ, nấu nướng, rửa chén bát. Octavia buồn khổ. Nàng buồn khổ vì đời chẳng chiều người. Bao nhiêu cay đắng cực khổ một đời bắt nguồn từ ít phút giây cuồng loạn trên chiếc giường vợ chồng hay sao? Nàng lắc đầu tung giận dỗi và lo sợ, biết rằng rồi không khác gì ai, một ngày kia nàng sẽ phải nằm trên cái giường đó.

o o o

Sau khi chải tóc, Octavia bận chiếc váy màu xanh trắng rẻ tiền. Nàng rời nhà, hè đường, nóng bỏng. Trên đường đi tới tiệm may ở góc Đại lộ Thứ Bảy và đường 36, xẹt qua nhà Le Cinglata xem có thấy bóng thằng em ngủ hoang không?

Lucia Santa dậy sau một chút, biết ngay chồng chưa về nhà. Bà choàng dậy, nhìn thấy ở góc phòng vẫn còn đôi giày hai mươi đô la thì biết ông ta sẽ trở về. Chắc chắn phải trở về nhà.

Thế nhưng thằng Lorenzo cũng mất tâm tích thì quá lắm rồi. Lucia Santa sa sầm mặt lại. Bà vừa pha cà phê vừa nghĩ chuyện phải làm. Bữa nay thằng Vincenzo bắt đầu tới lò bánh, tốt lắm, phải phụ với bà một tay, thay cho cha nó. Bà bước vào phòng lớn, lấy hai chai sữa và một ổ bánh mì kiểu Ý to như bắp đùi cao không kém một đứa trẻ con. Bà xắt nhiều miếng, quét bơ vào một miếng cho chính bà. Mấy đứa trẻ cứ ngủ thêm chút nữa cho no mắt đi đã.

Bà rất dễ chịu vào khoảng thời gian này khi trời tương đối còn mát mẻ, lũ trẻ sắp tỉnh dậy, mọi người đã đi khỏi và cảm thấy mình dồi dào sinh lực, để bắt đầu ngày mới.

o o o

Bọn trẻ vừa thức đã nghe thấy tiếng rao kỳ cục của lão hàng rau từ dưới đường vọng lên: "Rau ngon rau đẹp, đây!" Thằng Gino chạy ra nhòm xuống. Lão hàng rau giơ bó rau cải xanh mướt vào mặt khách hàng nói huyên thiên: "Rau ngon rau đẹp đây". Hắn có vẻ như là một nghệ sĩ hơn tay bán dạo. Trong xe là những hộp hành tây trắng nướng, những củ khoai tây vàng sậm, táo tây, rau thơm, thối thì đủ thứ khoái khẩu.

Mọi người ngồi vào bàn ăn điếm tâm. Lucia dặn lũ con.

- Cha các con sẽ đi xa một thời gian. Các con phải giúp đỡ mẹ. Vincenzo làm việc trong lò bánh. Thằng Gino rửa cầu thang bữa nay. Salvatore và Lena lau chùi đồ đạc.

Bà mỉm cười với hai đứa con nhỏ.

Thằng Vincenzo cúi mặt, có vẻ buồn. Nhưng Gino nhìn thẳng mẹ.

- Hôm nay con bận, mẹ.

Lucia bật cười.

- À, ngày nào con cũng bận. Mẹ cũng bận con à.

- Con bận thiệt mà mẹ. Bữa nay con hẹn với thằng Joey đi lấy đá cục trong nhà ga. Con sẽ mang về nhà nhiều đá.

Lucia nhìn thẳng bé với một vẻ âu yếm làm thẳng Vinnie ghen tức.

- Thôi, được. Nhưng con nhớ phải đổ đầy thùng đá của nhà trước hết đấy.

Vincent vút miếng bánh ăn dở xuống bàn, khiến mẹ nó lườm.

Bà nói tiếp :

- Nhưng chiều nay, phải về nhà làm đỡ đấy, không thì ăn roi.

o o o

Gino Corbo đã có những kế hoạch lớn, nhưng nó không kể hết cho mẹ nghe. Nhìn qua cửa sổ phòng, thấy đầy nghẹt những tòa chở hàng. Xa hơn một chút dòng sông Hudson xanh lấp lánh. Không khí trong trẻo một cách kỳ diệu, nó chạy ra khỏi nhà trong ánh nắng.

Ngó ngang ngó dọc, nó kiếm thẳng bạn làm ăn chung Hoey Bianco.

Joey năm nay mười hai nhưng thấp hơn Gino. Nó là đứa trẻ giàu nhất Đại lộ Thứ Mười, có đến hơn hai trăm đô la để trong ngân hàng. Thằng nhỏ chịu làm ăn dãi, mùa đông bán than, mùa hè bán đá cục, cả than lẫn đá cục đều lấy của Sở Hỏa xa. Nó còn bán bao giấy cho mấy bà nội trợ nữa.

Kìa nó đang đẩy chiếc xe tới. Nhưng trước khi mần ăn, chúng làm ly đá chanh ở quầy giải khát trước lò bánh mì. Lão chủ lò bánh rất khoái hai thằng nhỏ chịu chơi, thường đổ cho mỗi đứa một ly đầy tràn.

Thằng Gino nhảy thót lên toa tàu chở đá cục thả xuống cho thằng Joey mang chất vào xe. Thằng Joey luôn miệng thúc giục :

- Lẹ lên Gino, kéo cha cảnh sát tới.

Cha chủ lò bánh mua chuyển đầu, trả một đô la. Chuyển thứ hai cha chủ tiệm thực phẩm lãnh luôn. Chuyển thứ ba, bán cho mấy gia đình ở lâu một. Nhưng đến chuyển thứ tư thì kẹt cha cảnh sát theo dõi hai thằng đã lâu rồi, lần này hấn quyết ra tay. Nhưng hấn có cái thùng nước lèo bự quá, nên chậm chạp để bọn chúng chạy thoát mất.

Sau khi chia tiền, mạnh ai nấy đi. Thằng Gino chưa chịu về nhà, lang thang trong khu phố, đùa rỡn thỏa thích với đám bạn tí hon.

Trời về chiều, Gino mới cuống lên. Nó biết thế nào cũng có chuyện, nó chạy thoát về nhà. Đặt chân lên cầu thang, đã nghe thấy tiếng mẹ và Octavia la hét um sùm. Làm bộ tỉnh đi vào nhà; rồi nó tiến lại ghé cạnh Vinnie. Mặt thẳng Vinnie toàn bột là bột, quần áo nhem nhúa bẩn thỉu, có vẻ rất mệt nhọc. Gặp Gino và chị nó guồm guồm nhìn như muốn ăn sống nuốt tươi ngay.

Bà mẹ quát :

- A, mày về nhà rồi đấy hả, khá lắm con.

Gino thấy mẹ và chị nó nhìn nghiêm khắc cũng chột dạ, vội ngồi xuống bàn mong chóng được ăn cho rồi. Bụng nó đói như cồn. Bà mẹ vung tay tát nó một cái như trời giáng. Bà tru tréo :

- Đồ mất dạy. Mày đi đâu suốt cả ngày? Mày làm gì? Mày phải rửa tay đi đã chứ, đồ con nhà vô phúc. Cả thằng Vincenzo nữa.

Hai anh em lủi thủi vào bếp rửa tay rồi trở lại bàn.

Thằng Gino mắt đầy lệ. Nó ầm ức chẳng phải vì bị tát mà vì ngày khởi đầu quá hào hứng mà lại kết thúc iu xiu như bánh tráng nhúng nước mưa.

- Má đã chết đâu.

Octavia ngó nó đầy thù ghét.

- Này mẹ. Nếu thằng ông mãnh cứ lười chấy thây mãi, thì tội gì Vinnie cứ phải tiếp tục làm quần quật ở lò bánh. Cái gì cũng vừa phải thôi chứ.

Thế nhưng Gino không ghen tị với Vinnie. Nó thò tay vào túi lấy ra năm mươi xu.

- Con biểu mẹ. Đây là tiền bán đá cục. Mỗi ngày con ráng kiếm năm mươi xu.

Octavia nói :

- Mẹ nên cấm Gino ăn trộm đá cục. Thiết mắc cỡ quá chừng!

- Thôi đi mà, con nít lấy chút đá cục có sao đâu?

Bà mẹ mỉm cười với Gino :

- Thôi con giữ lấy tiền chủ nhật này đi coi chớp bóng.

Bà quét bơ lên khuc bánh mì đưa cho nó.

Mặt Vinnie đầy vẻ mệt mỏi khiến Octavia mũi lòng ôm em.

- Họ bắt em làm gì đấy Vinnie? Công việc có quá sức em không?

Vinnie rùn vai.

- Không sao đâu chị. Nhưng lò bánh nóng quá thế. Em phải lễ mễ khuôn những bao bột mì từ nhà hầm lên.

- Ồ, lão chủ lò bánh tệ quá, khi nào con lão rủ chị đi chơi, chị sẽ mắng con lão một trận nhé!

Vinnie khắp khởi mừng thầm, Octavia có thể giúp nghỉ việc. Và nghĩ đến tiền, nó mắc cỡ vì biết mẹ nó cần nên vẫn phải đi làm.

Lucia Santa rùn vai.

- Mỗi tuần năm đô la, bánh mì, nước chanh chùa. Ôi đòi gì hơn nữa. Tiền bạc bây giờ khó kiếm lắm đó con. Với lại cha mà chết rồi.

Octavia chột nóng mặt :

- Sao lúc nào mẹ cũng đưa ra chuyện cha chết để dọa dẫm chúng tôi. Kỳ thiệt!

Bà mẹ cũng tức giận.

- Sao mà lảm chuyện quá. Mà không còn coi tao ra cái thá gì sao? Nếu mà có chồng con thì mà cũng phải ra lệnh, la lối, bắt chúng nó làm việc chứ. Không thì đói rã họng ra chứ ai thương?

Ba mẹ lại quay sang Gino :

- Còn mà nữa. Giờ tao mới hỏi tội mà đây. Từ sáng đến giờ đi đâu mất biệt vậy? Mà chưa bị xe cán hay mẹ mìn bắt là may lắm đó. Nhưng thôi, bây giờ nghe tao nói đây. Cha mà đi khỏi nhà một thời gian, vậy bây giờ anh em mà phải giúp tao một tay; ngày mai mà còn trốn đi chơi thì coi chừng tao. Thôi, ăn cho lẹ, rồi rửa bát, lau bàn, quét sàn. Đêm nay mà không được đi đâu nữa.

Thằng Gino mừng rơn. Nó sợ bà via nổi điên quát cho ít roi rồi chứ. Nhưng êm rồi. Hai người đàn bà xuống thang, thằng Gino cầm cúi ăn rất ngon miệng. Nó tự nhủ từ mai ráng giúp mẹ mới được.

Vinnie ngập ngừng chưa ăn. Gino vui vẻ :

- Bờ này, tôi chắc bờ đi mần cho cha chủ lò bánh mệt muốn đứt hơi luôn. Tôi thấy bờ khiêng cái bao lớn. Bờ mang đi đâu vậy?

- Ồ, ăn nhằm gì đâu nhỏ. Lão chủ lò bánh có cửa tiệm Đại lộ Thứ Chín. Tao khuôn bột tối ngày.

Gino mở to mắt, nghi có chuyện gì làm Vinnie khổ tâm lắm. Nhỏ chút xíu mà khuôn bột tối ngày, sống sao nổi?

Nhưng Vinnie đã thấy khỏe hơn, nó ngồm ngoàm thức ăn từng miếng lớn. Tội nghiệp nó không biết cái mà nó cảm thấy suốt ngày chỉ là nỗi lo sợ. Một đứa trẻ non dại phải ra khỏi vòng tay êm ấm gia đình, mang thân ra cho kẻ lạ hoặc sai khiến, bắt làm quần quật như trâu bò. Đây là kinh nghiệm bản thân mình đi kiếm tiền khác hẳn làm việc cho má, hay ngay cả khi đánh giày

cho em nó.

Nhưng chẳng còn bao lâu đến mùa tựu trường. Nó sẽ được tự do, sẽ không còn buồn bực không được rong chơi mấy tháng hè, mà sau nó thấy đau khổ ghê, vì trẻ nít chưa làm sao hiểu nỗi người khác cũng buồn. Và cuộc đời, quả thật, chỉ là bế khổ.

Gino dọn bàn, rửa bát Vinnie giúp em xếp bát đĩa. Thằng Gino luôn miệng kể những chuyện trong ngày. Nào là chuyện ăn hàng ban sáng, gặp một cha cảnh sát dữ ỏi là dữ, rồi tiếp cuộc lang thang rong chơi quanh khu phố vui hết chỗ nói.

Hai anh em kéo nhau ra cửa sổ phòng khách nhìn xuống đại lộ. Chúng rừ rì như đôi chim non.

Gino nói :

- Sao mẹ và chị Octavia giận em quá xá, mà em có làm gì bậy lắm đâu? Ngày mai em sẽ cố gắng hơn cho bà và chỉ vui lòng.

- À, mẹ và chị điên lên vì bố đi khỏi mà không biết đi đâu. Chắc ổng chạy trốn.

Cả hai cười khì. Chỉ có trẻ nít mới chạy trốn chứ.

Xa xa trên Đại lộ Thứ Mười chúng thấy cái đèn hiệu đỏ nơi anh Larry đang vung vẩy, đằng sau toa tàu đang phun khói trắng.

Cơn gió từ sông Hudson thổi tới mát dịu mặt Gino và Vincent. Kể cả mùi nước cháy, mùi cây cỏ, dễ chịu hết sức, chẳng bao lâu chúng ngủ gà ngủ gật, đầu tựa vào thành cửa sổ.

Chương 4

Gần hết tháng tám, ánh nắng vẫn oi bức. Dân Mỹ ưa kéo nhau đi tắm nắng, cắm trại vào dịp cuối tuần; nhưng dân Ý thì ngược lại, suốt tuần làm việc bỏ hơi tai, họ chỉ chờ trông đến lúc rảnh tay. Ngày chủ nhật, đàn ông ưa bắc cái võng nằm sau vườn đánh bạc, nhắm nháp tí rượu cho đời đỡ khổ.

Quý nhất là chiều chủ nhật sống cho riêng mình. Trẻ con đua nhau đi coi chớp bóng, cha mẹ ân ái du dương khỏi bị ai quấy rầy.

Nhưng Lucia Santa chọn đúng ngày này để gài bẫy bắt tại trận vợ chồng Le Cinglata.

Trong nhà chẳng còn ai, Octavia, đưa con gái đã dẫn Sal và bé Lena đi dạo. Vincenzo và Gino đi coi chớp bóng. Lucia Santa ranh tay nghĩ kế.

Đưa con trai cả, cột trụ của gia đình từ ngày cha nó chết đã không biết giữ đúng chức phận, bữa cơm chiều đã mất tâm. Hai đêm qua nó không ngủ nhà. Buổi sáng nó rêu rao nào phải làm việc tới khuya nên ngủ ở chuồng ngựa cho tiện. Nhưng Lucia Santa thấy bộ đồ vía biến mất khỏi tủ, thế là đủ biết ông mãnh nói dối lòi đuôi.

Dĩ nhiên không thể để nó yên. Một đứa con trai vị thành niên chưa có gia đình không thể tự tung tự tác, ngủ hoang hay lang chạ. Nó làm nhục gia phong, làm mọ nó mất mặt với xóm giềng. Phải cho nó một trận.

Ăn bận tề chỉnh, Lucia Santa xăm xăm đi dọc Đại lộ Thứ Mười đến đường 36, nơi có tiệm rượu vợ chồng Le Cinglata. Vừa đi vừa ôn lại những điều phải làm, ồ, con đi ngựa, cái mồm soen soét, hai mươi năm trước nó khóc tu tu trong nhà thờ, nguây nguẩy một điều không chịu, hai điều không chịu: "Không không, em chẳng ngủ với đàn ông đâu. Ghê thấy mẹ!"

Con trai, dĩ nhiên không được phép làm nhục gia đình, không thể để nó qua mặt bà, nếu cha nó còn thì bố bảo cũng chẳng dám bỏ nhà đi lang chạ với mẹ đàn bà. Lucia Santa chợt run sợ, mừng tượng cảnh thằng nhỏ bị anh chồng mọc sừng đâm chết, hay bị đưa lên ghế điện.

Bước vào nhà Le Cinglata, bà chưng hửng. Lão Le Cinglata đang có nhà. Tuy mới ở tù về, nhưng không có vẻ gì xanh xao, thiếu máu.

Bà thấy lòng nặng nghi ngờ. Nếu chồng có nhà thì con bà làm gì tại đây? Có lẽ nào con bà tăng tiu với mẹ vợ chỉ là lời đồn đãi vu vợ. Nhưng thoáng trông mặt mẹ bà biết tất cả những chuyện ghê gớm là thật hết.

Mụ ăn bận quần áo đen, mặt xương xương đáng ghét. Tuy ít tuổi hơn bà nhưng cũng không thua mấy chút. Có thể nào đã có thủa hai cô gái cùng chơi thân với nhau, thật ngây thơ vô tội.

Lão Le Cinglata lên tiếng trước :

- Chào bà. Mời vào uống với chúng tôi ly rượu ấm bụng. Năm rồi nho tốt lắm. Rượu này chế theo lối Ý chính hiệu.

Hắn nheo mắt :

- Đây không phải thứ rượu tôi bán cho khách đâu, mà chỉ dành cho khách quý.

Mụ vợ tiếp tay rót cho chồng một ly, thân mật nói :

- Nâng chén đi, bà chị.

Giọng tình cảm làm Lucia Santa hơi bối rối. Bà miễn cưỡng nâng chén.

- Nhân tiện tôi qua thăm, tưởng có Lorenzo ở đây giúp bà Le Cinglata bung rượu mời khách.

Người chồng mỉm cười.

- Không, không, chúng tôi nghỉ chiều chủ nhật. Tối mới bắt đầu bán. Dầu sao chúng tôi cũng chưa đến nỗi như bọn Do Thái.

Lucia Santa đổi giọng.

- Ông bà bỏ qua nếu tôi phải nói thẳng, ông bà cũng hiểu tấm lòng người mẹ, chứ thẳng Lorenzo nhà tôi còn quá trẻ để làm bồi rượu. Nó chưa biết phán đoán phải trái gì hết. Nghe nói bữa nọ nó đập một ông khách đáng tuổi cha nó. Chọc dân Sicile để mất mạng như chơi. Ông Le Cinglata, dĩ nhiên ông cũng biết tất cả những chuyện rắc rối này rồi chứ!

Người chồng xuề xòa - vui vẻ :

- Vâng thưa bà, tôi biết chứ. Cậu Lorenzo tốt lắm. Bà nuôi nấng dạy dỗ cậu thành người Ý đàng hoàng, không chê trách vào đâu được! Chúng tôi biết cậu kiếm được bao nhiêu tiền đều đưa về gia đình. Thưa bà, thời buổi nhớ những này, rất ít ai tôi tin và để cho tự do ăn ở nhà tôi. Nhưng cậu Lorenzo thật đàng hoàng, tôi xin bảo đảm với bà như vậy.

Lão ta còn kéo thêm câu chuyện rông dài nếu Lucia Santa không cúp ngang :

- Dẫn sao, nó cũng không phải thánh thần gì. Nó phải nghe lời người lớn. Tôi nói vậy đúng không? Con phải nghe lời mẹ nó hay không. Tôi mới khám phá thấy ở tử thi thiếu bộ đồ vớ của nó. Ông Le Cinglata, tôi nghĩ có thể ông biết là nó nghỉ đêm ở đây chứ?

Lần đầu tiên mục Le Cinglata nhảy vào trận :

- Bà chị cho phép tôi góp ý kiến. Lorenzo đã lớn, biết kiếm tiền cho gia đình. Chúng ta đâu còn ở bên Ý. Tôi nghĩ bà chị hơi xưa đấy, kềm ép nó quá có hại. Già néo đứt dây mà!

Nhưng Lucia Santa đáp lễ ngay :

- Thưa bà, thực ra không sao biết nổi rắc rối bọn trẻ gây ra. Bà may mắn không có đứa con nào. Nhưng thưa bà, với tôi, con tôi phải ngủ ở nhà cho tới khi có đôi bạn, và không trở thành bợm rượu, hay đi tù, hay lên ghế điện vì đi ngủ hoang.

Mục Le Cinglata chu chéo như chày nhà.

- Bà chị nói gì vậy? Có phải bà chị nói chúng tôi không phải người đàng hoàng hay sao? Nhà này không đang chứa con bà chị ư? Bà chị làm gì mà lớn lối quá. Bà chị quê quán đâu ấy nhỉ? Tôi nhớ gia đình họ hàng bà chị đâu có cao sang quyền quý gì đâu? Chồng tôi, bạn nổi khổ cha nó, không đáng làm bạn với thẳng nhỏ hay sao đây?

Lucia Santa mắc kẹt, ấy là phản đối mục vợ trác nết chứ đâu phải lão chồng cù lần. Nhưng nói toạc móng heo ra thì nguy hiểm quá. Một anh chồng bị mọc sừng sẽ ăn gỏi cả mục vợ lẫn tình địch. Bà dịu giọng trở lại :

- Không, không, con tôi được phép làm việc, nhưng không được phép giao thiệp với khách nhậu và không được phép ngủ đêm.

Mục Le Cinglata cười mỉm.

- Bà chị yên chí, đừng nôn nóng làm gì. Nhà tôi biết con chị ngủ ở đây. Nhà tôi bỏ ngoài tai lời đồn đãi bậy bạ. Ông không tin là vợ ông có thể đàn dứ với một thẳng bé. Trái lại, ông cảm ơn nó che chở vợ ông. Ông biểu nó hai chục đồng. Xin bà chị cho tôi biết, chả nhẽ bà chị lại có thể nghe lọt tai những chuyện nhảm nhí vô lý vậy?

Lão chồng, nhìn Lucia Santa lom lom, làm bà ta thấy nhột :

- Không, không, nhưng thiên hạ nói quá nhiều. Cảm ơn Chúa, chồng bà không phải ngu si dốt nát gì!

Đúng lúc đó, Lorenzo xăng xái bước vào, thân thuộc như người nhà, chẳng thềm gõ cửa gì hết. Bà mẹ hiểu ngay mình không nghi oan nó chút nào.

Thằng Larry cười cầu tài kể lại tất cả với mẹ nó về người tình một đêm và lão chồng bị mọc sừng. Họ cùng cười. Nhưng bà mẹ thấy nụ cười lão chồng rất lạ. Nó giả dối, bao hàm sự khinh khi tuổi trẻ. Ôi, con tưởng con lừa được bố là sai bét. Bố đi guốc vào bụng con rồi. Nhưng bố chưa muốn nói đấy thôi. Còn mục Le Cinglata thì nhìn thẳng vào thằng nhỏ, dâm, gian ra mặt.

Lucia Santa buồn thấy rõ. Thì ra thằng con mình tuy tốt mã mà lòng dạ chẳng ra chi. Thằng nhỏ

làm bộ ngạc nhiên.

- Mẹ, mẹ, tới đây có việc gì đấy. Con không thấy mẹ ở nhà, đã lo.

Bà mẹ biết những gì đã xảy ra. Thằng con không hề nghĩ bà dám đi một mình từ nơi hẻo lánh tới tận ổ. Rồi nó vào nhà thay đồ đi làm. "Thằng nhỏ ma mãnh thiệt".

Bà mẹ cô bình tĩnh :

- À, con. Con dọn đến nhà mới đấy sao? Ông bà Le Cinglata nhận con làm con nuôi? Ở nhà chắc không biết nấu nướng để vừa miệng con? Em con đã xúc phạm con? Con muốn thoát ly?

Larry giả lá :

- Thôi mà mẹ đừng nói đùa. Đã nói với mẹ con tới đây giúp ông bà Le Cinglata một chút, muốn kiếm thêm tí tiền. Chú Le Cinglata còn phải đi hầu tòa, rồi về quê mua nho ép rượu. Mẹ đừng lo gì.

Mọi người cười thoải mái. Riêng ông chồng bị mọc sừng càng thấy khoái được thằng nhỏ gọi mình là chú. Ông chú lên giọng :

- Lucia Santa, tôi coi Lorenzo như chính con tôi. Thật vô phúc vợ chồng chúng tôi hiếm muộn. Tôi cứ vắng nhà luôn hỏi ai che chở vợ tôi đây? Nghề bán rượu khó khăn nguy hiểm lắm, riêng một người đàn bà không sao cáng đáng nổi đâu? Phải có thanh niên lực lưỡng trong nhà. Cậu nhà làm việc ban ngày ở Sứ hòa xa; tối tới ở đây cho tới sáng sớm. Cậu phải ngủ lấy sức, chứ ở nhà có nhiều trẻ con chạy ra chạy vô đi tới đi lui. Vậy tôi xin bà cho cậu ngủ lại đây, rất yên tĩnh, mát mẻ. Tôi hoàn toàn nhờ cậy cậu, và tôi không tin những chuyện thiên hạ xì xầm. Một người kiếm tiền cỡ tôi không hơi sức nào lo lắng những chuyện không đâu.

Mọi sự rõ ràng. Bà mẹ thấy đây là anh chồng, là một người Ý hẳn hoi; chỉ vì mê kiếm tiền mà vui vẻ để vợ cắm sừng lên đầu. Vợ thì biết chồng trọng công việc tiền bạc hơn thanh danh vợ, ngoảnh mặt cho vợ mình làm đi. Lucia Santa lợm giọng.

Thế mà con bà sống với bọn điếm đảng này thì rồi sẽ chìm đắm tận đầu. Bà mẹ quay sang Lorenzo :

- Thu xếp quần áo rồi về nhà ngay. Mẹ chờ con.

Larry cười gượng.

- Thôi mẹ. Con đi làm năm năm rồi. Con không còn là con nít.

- Tao là mẹ mày. Mày dám chống báng tao trước mặt người lạ sao mày?

Mụ Le Cinglata đổ dầu vào lửa.

- Thôi, đi đi cậu. Đi với mẹ cậu. Cá không ăn muối cá ươn, con cãi cha mẹ trăm đường con hư. Phải nghe lời mẹ chứ cậu.

Bà mẹ tát con một cái thật mạnh. Nó đẩy bà té ngang chiếc bàn bếp.

Vợ chồng Le Cinglata sửng sò, không ngờ câu chuyện nổ lớn. Rắc rối đến nơi rồi. Hai người tíu tíu lôi hai mẹ con ra xa.

Lucia Santa cười nhạt :

- A, sượng chưa con, mà đánh mẹ. Cám ơn Trời, thằng cha mày chết rồi. Ông ời là ông ời, sao ông không ở đây trông con ông nó đánh tôi đây nè, trời?

Mặt Larry còn in hằn đủ năm ngón tay, nhưng nó hết giận rồi.

- Thôi mẹ. Con đâu có đánh mẹ. Con chỉ xô mẹ ra thôi.

Nó hối hận thấy mẹ nó khóc.

Lucia Santa quay sang vợ chồng Le Cinglata.

- Ông bà đã mát lòng mát dạ chưa? Thôi được rồi. Con tôi có thể ở đây từ bây giờ. Nhưng tôi nói để ông bà hay, tối nay nó phải về nhà. Nếu không, tôi sẽ đi thưa cảnh sát. Nó còn vị thành

niên. Tôi sẽ gửi nó vào nhà trừng giới và các người vào tù. Bán rượu cũng tạm cho là được đi, nhưng đừng làm hại con nít. Chúng ta ở Mỹ chứ không còn bên Ý nữa, đúng như bà mới nói.

- Còn mày, mày cứ ở đây với các bạn mày. Tao không muốn đi cùng mày ở ngoài phố. Cứ ở đây cho vui. Nhưng tao nhắc mày tối nay phải ngủ ở nhà. Nếu không thì đi luôn đừng về nhà tao nữa.

Bà đi khỏi. Trên đường, bà nghĩ lan man, "A" muốn làm giàu, bọn chúng không từ bất cứ điều gì. Tiền trên hết. Bọn thú vật. Thế mà bọn nó vẫn nghênh nghênh không biết mắc cỡ là cái quái gì?

Đêm đó, sau khi bọn trẻ đã lên giường, Octavia ngồi uống cà phê với mẹ ở chiếc bàn tròn lớn trong bếp. Vẫn chưa thấy bóng Larry. Octavia hơi sợ khi biết bà mẹ quyết tâm gửi Larry vào Nhà trừng giới. Ngày mai nàng sẽ không đi làm được. Nàng sẽ phải cùng mẹ tới ở cảnh sát Octavia không ngờ bà mẹ dám ra tay mạnh thế!

Có tiếng gõ cửa làm họ giật mình. Octavia ra mở cửa. Một người lạ mặt bảnh bao mặc đồ lớn mỉm cười với nàng, ông ta hỏi bằng tiếng Ý :

- Thưa đây có phải nhà bà Corbo không ạ? Tôi là luật sư của ông bà Le Cinglata có chút việc cần thưa chuyện với bà Corbo.

Octavia mang thêm một ly cà phê.

Người đàn ông nói :

- Thưa bà Corbo, bà đã quá nóng giận với con bà. Bây giờ thiếu gì người nấu, buôn rượu lậu, đâu có tội tình gì? Tổng thống anh minh chúng ta đôi lúc cũng nhâm nhi ly rượu mới làm việc nổi thưa bà, kiếm thêm chút tiền là chuyện thường tình.

- Thưa ông luật sư, ông muốn nghĩ gì nói gì thì nói. Phần tôi, cho ông biết ý kiến của tôi. Con tôi phải ngủ trong nhà với mẹ, với anh chị em nó cho tới khi nó có gia đình riêng. Nó nghe lời tôi thì tốt, nếu không; tôi sẽ gửi nó đến Nhà trừng giới. Khi đủ mười tám tuổi nó sẽ được tự do muốn làm gì tùy ý. Tôi không còn là mẹ nó nữa. Nhưng chừng nào còn vị thành niên, tôi còn có trách nhiệm về nó. Tôi không có con làm ma cô, bạc bịp hay giết người.

Người đàn ông nhìn thẳng vào mặt bà, nói rành rẽ từng tiếng.

- Vâng, chúng tôi xin lĩnh ý bà. Bây giờ, xin bà nghe kỹ một chút. Xin bà đừng vội tới Sở Cảnh sát, vì bất cứ lý do gì. Tôi hứa ngày mai nhất định con bà sẽ ở đây. Thưa bà, mọi chuyện rắc rối coi như giải quyết xong.

- Tối nay...

- Ô, thưa bà, tôi hơi thất vọng đấy. Trời cũng chẳng bắt cậu nhà về ngay tối nay được. Thưa bà một người mẹ từng trải, như bà tất hiểu cậu nhà hơn chứ. Cậu nghĩ mình đã lớn. Ta đừng làm cậu mất mặt quá mà hỏng việc hết.

Người mẹ chột dạ, gật đầu.

Người đàn ông mau mắn ra về.

Bà mẹ trầm ngâm.

- Mày thấy rõ tao đã cứu "thằng Lorenzo không? Cha, thầy cãi, một bọn hút xương uống máu không tanh, không gớm!"

Octavia bật cười sung sướng :

- Mẹ, mẹ thật dễ nể!

Nàng nhìn mẹ âu yếm, kính phục. Mẹ nàng, một người đàn bà quê mùa mộc mạc, đã không để lộ chút e dè sợ hãi nào, dù bà cho người đàn ông này là một thứ rất nguy hiểm. Mà trái lại, còn tỏ ra rất hách là đảng khác.

Nàng hỏi mẹ :

- Mẹ, thế ngày mai con đi làm được chứ?

- Được chứ con. Chịu khó đi làm. Đừng để mất ngày lương nào. Chúng ta còn nghèo lắm. Những người như chúng ta còn lâu mới mở mày mở mặt được.

Chương 5

Lucia Santa ẵm bé Lena, nhìn qua cửa sổ phòng khách ra ánh nắng chói chang vào buổi sáng cuối tháng tám. Đường phố đông nghẹt xe cộ, có một người bán hàng dạo cất giọng rao như hát: "Ai mua khoai tây, chuối, xà lách ra mua vừa rẻ vừa ngon; ra mua..." Chiếc xe kéo đầy những hộp chứa trái cây và rau củ, đủ màu đỏ nâu, xanh, vàng, nom rất vui mắt.

Bên kia đường trong sân ga bà thấy một đám đông đàn ông và con nít xúm xít. Hình như có chuyện lộn xộn. May quá, Lorenzo vẫn còn ngủ mê mết sau đêm làm việc, nếu không chắc bà lại lo lắng khổ sở. Bà ngó chăm chú.

Thấy một đứa trẻ nhỏ đứng trên nóc toa xe kéo trên đường rầy, ngó xuống những người bên dưới nó đi lui đi tới, có vẻ hoảng hốt. Ánh nắng lấp lóa trên chiếc áo sơ mi xanh nó bận. Đúng thằng Gino chứ còn ai nữa. Nhưng nó đang làm gì đấy? Có chuyện gì? Nhưng gần đó không có đầu máy nào. Chắc nó không gặp nguy hiểm.

Lucia Santa có cảm giác thanh thoát lạ thường người mẹ nào đứng trên lầu nhìn lũ con chơi đùa chạy nhảy cũng cảm thấy. Như câu truyện thần thoại kể lại ông Trời ẩn sau đám mây quan sát loài người sinh hoạt trên trái đất.

Một nhân viên tuần cảnh hỏa xa leo lên chiếc thang bên hông toa xe chờ hàng hóa. Bà mẹ vỡ lẽ: Bà chạy ào vào phòng ngủ, la lớn :

- Lorenzo, dậy lệ đi con.

Bà lay thật mạnh, thằng Larry choàng dậy, thân hình lông lá mặc độc có chiếc quần sà lỏn, tóc rối bời, mặt nhơm nhớp mồ hôi dầu thoát ra trong giấc ngủ mùa hè oi bức. Nó theo mẹ ra bên cửa sổ. Họ vừa kịp thấy Gino nhảy xuống từ nóc toa xe, trong khi viên tuần cảnh đang ì ạch leo lên thang để bắt nó. Không may thằng nhỏ vừa chạm đất thì bị một viên tuần cảnh khác chạy tới thộp cổ. Bà mẹ kêu thét Larry cần nhân: "Trời đất, đã bao lần con bảo má phải ngăn thằng nhỏ ăn cắp đá cục?" Miệng nói, nó chạy biến vào phòng, bận quần áo rồi chạy xuống thang.

Khi nó ra khỏi chung cư, bà mẹ kêu lớn từ cửa sổ :

- Nhanh lên con. Người ta đang đánh nó.

Bà vừa thấy một viên tuần cảnh thò tay bợp tay thằng nhỏ một cái nên thân. Cả đám đông rùng rùng kéo dọc Đại lộ Thứ Mười. Larry chạy ào tới kéo Gino ra khỏi tay viên tuần cảnh. Vào giây phút đó bà mẹ tha thứ cử chỉ hỗn hào của Larry ở nhà Le Cinglata, bỏ qua luôn thái độ lầm lũi của nó từ mấy tuần rồi. Nó bốn phen làm anh, và không có trách nhiệm nào lớn hơn trách nhiệm đối với người cùng máu mủ, tình huynh đệ phải đi trước xứ sở, giáo hội, vợ con, đàn bà và tiền bạc. Bà mừng rỡ thấy kẻ phạm tội tìm cách tự cứu rồi.

Larry Angeluzzi ào tới như cơn gió lốc, như một kẻ rắp tâm giết người. Nó đã bị dằn vặt hết chỗ nói. Mấy tuần qua nó đã sống trong tủi nhục, giận dữ và tội lỗi. Hình ảnh nó đã sụp đổ, nó đã đánh mẹ và làm nhục mẹ trước mặt người lạ, để làm gì, ồ, chỉ vì những kẻ quen thói vắt chanh bỏ vỏ. Nó trở thành một kẻ hung hiểm, một thiên thần gãy cánh. Nhiều lúc không ngờ nổi mình đã hành động như vậy. Nó coi đó là một tai nạn mà nó mất đà té và nó đưa tay đỡ bà một cách vụng về. Nhưng đằng sau ý nghĩ này vẫn là niềm tủi nhục khó nguôi.

Gino đang la khóc, dẫu nó không đau đớn hay sợ hãi. Cho tới phút chót tin chắc nó sẽ thoát. Nó dám nhảy từ nóc toa xe xuống nền đất cứng, mà không hề hấn gì. Nó khóc vì tủi cực, vì tự ái bị va chạm, vì bị tóm cổ một cách nhanh chóng không đáng gì hết.

Larry biết Charlie, một trong hai viên tuần cảnh, đã nhiều đêm mùa đông nó tán gẫu với Charlie về bọn con gái, trong căn nhà lụp xụp ở sân ga. Nhưng giờ đây tình thế đã đổi khác. Nó lạnh lẽo nói với cả hai :

- Mấy bạn bắt nạt thằng em tôi quá...

Nó muốn giảng hòa, nhưng giọng nói đầy giận dữ.

Viên tuần cảnh cao kều, kẻ lạ mặt, bảo Charlie :

- Thằng này là ai mà lớn lối quá vậy?

Hắn đưa tay định tóm Gino, Larry lanh tay đẩy Gino ra sau :

- Về nhà đi.

Gino không cục cựa.

Charlie là thằng cầm đèn báo hiệu trong đêm :

- Larry, mày nghe tao đây em mày ăn trộm đá cục suốt mùa hè. Có lần nó liệng đá vào tao, còn văng tục Đ.M. với tao nữa. Thằng nhỏ rần mắt! Nó là em mày tao cũng phải nọc ra phết vào đít nó ít hèo. Thằng nhỏ kia ra đây chịu phạt. Mày đứng tránh ra. Mày nên nhớ mày cũng là nhân viên hỏa xa. Và mày có lỗi.

Một công nhân nói bằng tiếng Ý :

- Hai cha này đập em mày mấy cú rồi.

Larry lùi dần ra phía hè đường :

- Chúng ta đã ra khỏi đất của hỏa xa. Hai bạn hết tư cách xài xế bọn tôi. Nhưng này, Charlie, bạn chẳng biết mẹ gì cả. Bạn đi làm được bao lâu rồi vậy? Đứa trẻ nào sống ở Đại lộ Thứ Mười cũng ăn trộm đá cục của hỏa xa hết. Ngay cả thằng em bồ tèo của bạn. Tôi đâu phải tay mơ mà bạn giở thói cả vú lấp miệng em. Thôi được, thằng em tôi liệng đá bạn nên đập nó. Giãng hòa được chưa?

Larry muốn lý luận vì nó không muốn mất việc. Nó liếc nhìn đám đông rồi nhìn thằng em nó đang hầm hầm như muốn ăn sống nuốt tươi ai, thật tức cười. Nó quay sang đưa em cùng mẹ khác cha, giọng âu yếm :

- Mày mà còn quanh quẩn nơi sân ga này nữa, tao sẽ không tha. Thôi về đi.

Larry thật khéo. Không phe nào mất mặt cả. Nó không quá cling dẫn đến độ già néo đứt dây, cũng không yếu sù chịu thua vô điều kiện. Larry thấy kiêu hãnh về tài đàn xếp của mình. Nhưng cha tuần cảnh cao kều lạ mặt làm hư chuyện hết trơn.

- Charlie, mày đưa tao tới đây để rờn sao?

Charlie rùn vai chưa kịp phản ứng thì cha tuần cảnh kia đã vươn tay xáng Gino một cái tối tăm mặt mày, hét lớn :

- Ra đây thằng khốn.

Larry lập tức đáp lễ, nhắm ngay mặt cha tuần cảnh phóng một thoi mạnh, chiếc mũ kết bay lông lốc cả quăng. Đám đông giạt ra, ai cũng chờ ông bạn ăn quét trâu vùng dậy. Mất mũ rồi, trông hắn già hơn, cũng kém oai phong hơn vì cái đầu hói chỉ còn lơ thơ ít sợi tóc. Hắn nhào dậy, đối diện Larry.

Hai bên gờm nhau. Viên tuần cảnh cởi phăng dây súng đưa cho Charlie cùng với cái áo ngoài. Hắn nói sẽ :

- Được, mày chịu chơi, ra đây chơi với tao.

Charlie kêu lên :

- Đừng đập nhau ở đây. Hãy ra đằng sau mấy toa chứa thú vật ấy.

Cả bọn đi trở lại sân đến một khoảng đất trống.

Larry cởi áo, ngực nó lông lá xồm xoàm và còn bự hơn viên tuần cảnh. Larry chỉ có chút lo sợ là mẹ nó sẽ làm tùm lum lên. Nó sẽ bỏ nhà đi luôn. Nhưng ngược lên nhìn, bà mẹ vẫn đứng sau khung cửa sổ.

Lần đầu tiên trong đời, Larry thực tâm muốn chiến đấu, muốn đập lộn một kẻ nào đó để chứng tỏ nó làm chủ thế giới của nó.

Thiên hạ bu kín coi trận đấu đá. Cửa sổ chung cư nào đều có người nhòm ra. Guido thẳng con ông chủ lò bánh, nhào tới.

- Yên chí Larry, còn có tao đây.

Đằng sau nó là Vinnie, gương mặt tái xanh vì sợ.

Larry và viên tuần cảnh giơ tay lên, báo hiệu trận đấu khai diễn. Giây phút đó Larry cảm thấy mắt nhìn của mẹ đè nặng lên mình, cả đôi mắt thẳng em nữa. Nó thấy sức mạnh ào tới. Nó sẽ không bao giờ chịu nhục, không bao giờ chịu bị đánh bại. Nó nhào tới kẻ thù. Hai địch thủ đập nhau chí chạp. Viên tuần cảnh lui về thế thủ, một cú đấm của hắn vào mặt thẳng Larry, máu chảy một vạch dài.

Guido hét lớn :

- Bỏ nhẫn ra, thẳng già nhất! Đánh cho đẹp chứ.

Viên tuần cảnh đỏ mặt, hắn tuốt chiếc nhẫn cưới khỏi tay ném cho Charlie. Đám đông reo hò. Hai bên lại nhào vào nhau, quyết giành phần thắng về mình.

Tuy hơi hãi thấy máu chảy ròng ròng trên mặt, nhưng lửa giận ngàn ngụt làm nó hứng chí, nhắm bụng viên tuần cảnh lấy hết sức thoi một cú chí tử. Hắn té nhào. Đám đông la hét, Guido giục giã :

- Cho nó đo ván đi, Larry.

Viên tuần cảnh lồm cồm đứng dậy. Đám đông lại yên. Larry thấy tiếng mẹ nó hét lên từ xa :

- Lorenzo, dừng lại, dừng lại.

Một vài người quay lại, ngó lên cửa sổ chung cư nơi bà mẹ Larry đứng. Nhưng thẳng Larry tỉnh bơ.

Quần thảo một lát viên tuần cảnh nằm bò xuống đất. Hắn đã quá mệt. Hắn vừa đứng dậy, Larry nhào tới động luôn một cú trực tiếp ngay mặt.

Lão già nổi điên, nắm lấy cổ Larry, hai chàng đá loạn bậy, Larry gỡ hắn ra. Cả hai mệt lử và không ai đủ sức hạ kẻ địch rõ rệt. Charlie đỡ bạn còn Guido kéo Larry ra một bên. Trận đấu chấm dứt.

Charlie hăng giọng :

- OK. Đấm đá được lắm. Cả hai bên bắt tay đi, anh em cả.

Guido hưởng ứng.

- Phải đó. Trận này hòa.

Nó nháy Larry. Một vài khán giả bắt tay Larry vỗ vai nó thân mật. Ai cũng biết nó thắng.

Rồi cả Larry và viên tuần cảnh gượng cười. Cả hai bắt tay, nắm vai nhau lắc nhẹ ra cái điều thân thiết. Viên tuần cảnh nói :

- Mà khá lắm, Larry.

Có tiếng xì xào biểu đồng tình. Larry vòng tay ôm Gino :

- Thôi về mà.

Hai anh em vượt đại lộ, leo lên cầu thang chung cư. Guido và Vincent đi theo.

Khi chúng đặt chân vào nhà bà mẹ giơ tay nhắm Gino đánh nhưng nó tránh dễ dàng. Rồi bà thấy má Larry. Bà rên rỉ: "Trời ơi, trời ơi có sao không con?" rồi chạy đi kiếm cái khăn ướt đắp lên đó. Bà gào lên :

- Gino, vì mà mà anh mà khổ.

Larry hãnh diện và vui sướng :

- Má, con thắng trận. Má hỏi Guido thì biết.

Guido nói :

- Đúng vậy. Anh Larry có thể thành võ sĩ nhà nghề. Anh đánh gục lão đó luôn. Má anh chỉ bị sưng vì tay lão có đeo nhẫn thôi.

Gino hứng khởi :

- Má, anh Larry đánh ngã lão già bốn lần. Anh thắng một trăm phần trăm phải không, Larry?

Larry đáp :

- Đúng thế. Nhưng đừng chửi thề nữa mày.

Nó thấy lòng đầy cảm mến má nó, em nó, cả nhà: Không kẻ nào rờ tới nhà mình được. Lẽ ra con đã giết hẳn ta rồi, nếu không vì công việc ở nhà ga.

Lucia Santa đãi tất cả cà phê. Bà nói :

- Lorenzo, đi ngủ đi con. Hãy nhớ tối nay còn đi làm.

Guido Vinnie tới lò bánh mì. Larry thay quần đi ngủ. Đã lên giường nó còn nghe thấy Gino kể lại trận đấu cho mẹ nó nghe bằng một giọng đầy thích thú.

Larry thấy mệt nhưng thoải mái yên tâm. Nó không còn bị coi là kẻ hung hiểm. Đêm nay khi nó ruổi ngựa ngược Đại lộ Thứ Mười, theo sau là chiếc đầu máy lớn và con tàu vô tận. Người ở Đại lộ Thứ Mười sẽ trầm trồ khen ngợi. Ai cũng kính trọng vì nó đã che chở em và bảo vệ danh dự gia đình. Chẳng kẻ nào dám ngược đãi bất cứ ai trong gia đình này. Nó ngủ thiếp đi.

Trong bếp bà mẹ dọa Gino :

- Mày còn bén mảng đến sân ga thì tao xé xác mày ra.

Gino rùn vai.

Lucia Santa sung sướng, nhưng bà hơi khó chịu thấy lũ con cứ kể lễ hoài trận đập lộn như thế đó là một biến cố quan trọng. Trong thâm tâm bà rất coi thường tính háo thắng bọn đàn ông, thực ra bọn họ có anh hùng quái gì đâu? Xét cho kỹ, có anh đàn ông nào dám coi nhẹ mạng sống ngày lại ngày, hết năm này sang năm khác, như tất cả những người đàn bà dám sống cho tình yêu. Hãy để cho mang nặng đẻ đau, hãy cho họ thử sống như đàn bà; chừng đó họ sẽ không còn quá quan trọng hóa với cái mặt đầy máu hay những vết thương do đâm đá vô bổ.

Thằng Gino vẫn cứ lải nhải mãi về trận đấu ngoạn mục. Bà mẹ nắm cổ nó vút ra cửa như quăng một chú mèo con. Bà la vào mặt nó :

- Mày đi đâu thì đi, nhưng đừng có quên bữa tối đấy.

o o o

Những ngày mùa hè còn lại, Lucia Santa phải tranh đấu với Octavia trong hơi nóng ghê gớm bốc lên từ xi măng. Lề đường, mặt đường phủ đầy bụi phân khô và khói những đờ bẩn của hàng triệu người và vật, không khí lúc nào cũng đục, vì chứa hàng triệu hạt bụi li ti.

Octavia thắng. Nàng đổi việc, trở thành một cô giáo dạy may cho Công ty Melody, một tổ chức nhằm gia tăng số máy may bán. Octavia chỉ bảo miễn phí cho từng khách hàng. Mỗi tuần lương nàng sụt mất ba đô la so với công việc lúc trước. Nhưng bây giờ nàng có thể được thăng thưởng. Nàng còn có quyền may vá cho gia đình ngay trong giờ làm việc. Chính điểm này khiến Lucia Santa chịu nhượng bộ.

Thằng Vinnie, người gây top hản đi làm mẹ và chị lo quỳnh. Một bữa Octavia dẫn ba đứa em trai nhỏ đến bệnh viện chữa răng miễn phí ở Nhà Định Cư Hudson. Trước đây nàng có đọc một thông cáo cho biết Quỹ Du Lịch Đặc Biệt Nhật Báo Herald Tribune nhận bảo trợ cho trẻ em nào muốn sống ở đồng quê trong vòng hai tuần lễ. Nàng đã nộp đơn cho Vinnie, trước khi nó đi làm ở lò bánh mì.

Nàng bàn lại chuyện này, với mẹ Vinnie sẽ chỉ mất nửa tháng lương, bề nào nó cũng phải nghỉ việc khi nhà trường khai giảng. Đây là dịp đổi không khí ở nhà quê trong nông trại trong hai

tuần lễ mà không mất một phí tổn nào cả. Bà mẹ phản đối không phải vì thất thu số tiền nhỏ, mà vì không thể hiểu, sao một đứa trẻ thành phố phải về nhà quê đối gió trong hai tuần lễ. Thiệt bà không hiểu. Bà cũng chẳng biết tại sao lại có cặp vợ chồng không chịu nhận một đứa trẻ lạ vào nhà trong hai tuần lễ, Octavia phải giảng cho mẹ hiểu là nhà báo sẽ trang trải phí tổn, thì bà mẹ mới gật gù ra điều thông cảm.

Sau cùng Lucia Santa đồng ý. Gino sẽ thế chỗ Vinnie ở lò bánh mì. Vinnie được dặn dò, nếu không thích cứ viết thư về nhà Octavia sẽ tới đón. Nó không muốn đi, sợ phải sống với người lạ. Nhưng Octavia giận dữ, khóc lóc quá nên nó mới chịu đi.

Thằng Gino làm việc ở lò bánh thật ầu khiến gia đình mang tiếng lây. Nó cứ lĩnh đi chơi hoài. Nhưng chẳng ai giận nó. Ông chủ lò bánh chỉ cho bà mẹ biết sang năm sẽ không nhận Gino, rồi cả hai phá lên cười. Riêng Octavia rất giận dữ, nàng biết mẹ vẫn nhẹ tay với Gino hơn với Vinnie. Như thế là thiên vị, không tốt.

Chẳng mấy chốc mùa hè đã hết. Chỉ còn một tuần nữa là nhà trường khai giảng, Vinnie trở về ai cũng trở mắt ngạc nhiên. Vinnie có một va li da mới rất chiến, có quần mới, áo mới, cà vạt mới và cả com-lê mới. Mặt nó rúm nắng, đầy đặn, cao trông thấy, đi đứng đàng hoàng, kiêu cách.

Đêm đó cả nhà quây quần quanh chiếc bàn dài nghe Vinnie kể chuyện đồng quê. Gino và Sal trở mắt, ngay cả bé Lena nghe cũng chăm chú.

Thôn quê là nơi không có lẽ đường tráng xi măng. Toàn đường đất thoi; chỗ nào cũng có cây táo chĩa trái, và cây dâu tây. Muốn ăn lúc nào thì ăn. Vincent sống trong một nhà gỗ xinh xắn sơn trắng. Đêm lạnh ngủ phải đắp chăn. Ai cũng có xe hơi, vì không có xe điện ngầm ở quê. Bà mẹ không lấy là lạ, vì bà đã ở nhà quê. Nhưng Gino tiếc hùi hụi.

Rồi Vincent cho mọi người coi bộ pi-gia-ma của nó.

Bà mẹ hỏi :

- Nhưng tại sao người ta cho con quần áo?

- Thì họ thích con mà. Họ muốn sang năm con lại về, có thể đưa cả Gino theo nữa. Con kể chuyện gia đình ta cho họ nghe. Họ sẽ viết thư cho con và gửi quà Giáng sinh. Và con cũng sẽ viết thư cho họ.

- Họ không có con à?

- Không, má.

Octavia nói :

- Vin, em khỏi đến lò bánh nữa. Chỉ còn một tuần nữa là khai trường rồi.

Vincent mừng rỡ. Hai chị em nhìn về phía bà mẹ. Bà mẹ cũng cười nhưng có vẻ nghĩ ngợi.

Bà ngạc nhiên, sao có những người tốt bụng như thế. Đêm nay các con bà vui vẻ là đủ rồi. Bà hài lòng.

Nhưng Octavia gặp chuyện khó xử. Một chiều ông chú gọi nàng vào văn phòng :

- Cô Angeluzzi, tôi đã để ý cô dạy học khá lắm. Khách hàng đến mua máy được cô chỉ dẫn rất thích cô. Họ cũng hài lòng về những máy may họ mua lắm. Nhưng chính đây là điểm kẹt cho chúng ta.

- Thưa tôi không hiểu ý ông chủ muốn nói gì ạ?

- Điều tôi muốn nói qua có hơi tế nhị một chút. Cô còn trẻ, cô rất thông minh, lại tốt bụng. Cô có quết tâm, hăng say tận tụy với công việc. Thành thực mà nói cô là người hướng dẫn tốt nhất của công ty.

Ông ta vỗ nhẹ tay nàng. Nàng rụt rè xịch ra xa. Ông ta cười; nàng đã được giáo dục theo lối cổ điển. Nghĩa là nàng cho rằng một người đàn ông nắm tay nắm chân đàn bà là có tà ý!

Ông chủ nói tiếp :

- Nhưng Octavia này, Công ty Melody không làm ăn nhờ dạy may cắt, hay bán những loại máy rẻ tiền như chúng ta đã quảng cáo để lôi kéo khách hàng tới cửa tiệm. Chúng ta muốn bán máy tốt và mắc tiền. Vậy công việc của cô là giúp chúng tôi đạt được mục đích này. Tôi sẽ thăng cô lên làm nữ mãi viên, nhưng cô vẫn làm công việc cũ. Lương có được tăng hai đô la. Cô hãy tỏ ra dễ thương nhé...

Mắt nàng chớp chớp, rồi ông ta mỉm cười :

- Không cần phải dễ thương với tôi. Cô hãy tỏ ra cởi mở và giao thiệp kỹ với những bà học may. Uống cà phê nói chuyện thân mật với họ. Cô lại là người Ý, một điểm rất lợi. Cô hiểu chứ, chúng ta không kiếm được bao nhiêu tiền với những thứ máy may tồi mà chúng ta quảng cáo trên báo. Cô có nhiệm vụ lái họ sang những kiểu máy tốt hơn, và dĩ nhiên mắc tiền hơn. Cô hiểu chứ, và cứ tiếp tục công việc như cũ. Nhưng cô ráng làm bạn với họ, nếu cần có thể dẫn họ coi phim ảnh nữa. Sáng hôm sau cô có thể tới tiệm muộn. Điều cần là bán được hàng chứ giờ giấc không thành vấn đề.

Ông ta lại vỗ tay nàng, như cha với con.

Octavia về nhà, mở cờ trong bụng. Bây giờ nàng có công ăn việc làm tốt, có tương lai sáng sủa. Chiều hôm sau, nàng mời mấy bà vợ trẻ đi dạo phố. Họ rủ nhau vào quán cà phê. Khi nàng hỏi một bà về chiếc máy may mới mua, bà ta rụt rè :

- Máy sài được cô à. Ông chủ hãng cứ đòi em mua kiểu máy mắc tiền, nhưng em không muốn cô à. Em chỉ may vá trong nhà có cần gì máy tốt đâu. Vả lại, em đâu có dư dả gì.

Lúc đó Octavia mới hiểu thâm ý của ông chủ.

Nàng băn khoăn hết sức, không biết phải xử trí ra sao. Nàng khám phá ra muốn ăn nên làm ra, mát mày mát mặt chỉ có cách dẫm lên người đồng loại. Giả dụ công việc nói thách, giảo dị chỉ để kiếm lời thì nàng làm được. Nàng còn quá trẻ, nên nàng cảm thấy dùng chính nụ cười của mình, những lời đường mật để dụ khách hàng vào tròng là việc quá sức. Như vậy là bán thân nuôi miệng còn gì. Thật tình nàng có thử nhưng nàng chưa đủ mặt dày mày dạn để đi tới kết quả tối hậu là bắt khách hàng quyết định đặt tiền mua máy mắc tiền.

Nửa tháng sau, nàng bị chủ cho nghỉ việc. Ông chủ đứng ở cửa khi nàng ra khỏi, ngúc ngắc cái đầu, mỉm cười thương hại.

- Cô ngoan lắm, Octavia.

Nhưng nàng không đáp. Nàng nhìn ông ta khinh bỉ. Nàng không cần thương hại.

Octavia bắt đầu vỡ mộng. Những bài học cao thượng ở nhà trường có vẻ mĩa mai. Chúng đã vẽ cho nàng một thứ lý tưởng quá cao xa mà nàng không với tới được.

Octavia trở lại cửa tiệm quần áo. Nàng kể cho mẹ nghe câu chuyện từ đầu. Mẹ nàng vừa chải tóc cho thằng Sal vừa lắng nghe. Xong bà chỉ nói :

- Con còn lý tưởng lắm.

Octavia giận dữ:

- Con không thể đánh lừa những bà nội trợ nghèo khổ. Trường hợp má, chắc má cũng không chịu làm.

- Ồ, má thì kể gì nữa. Má già rồi, má cũng không có tài. Thôi thì mình cứ chịu nghèo chứ biết sao?

Bà vừa nói vừa đẩy Sal ra cửa. Thằng bé quay lại :

- Má cho con hai xu mua cà rem má.

Bà mẹ lắc đầu :

- Mà không nghe tao nói à. Chúng ta nghèo. Thôi đi đi.

- Nếu má không cho con hai xu má còn giàu hơn không?

Octavia bật cười. Bà mẹ lục túi kiếm tiền dúi cho thằng bé. Nó cầm lấy xong chạy như bay như biến.

Lucia Santa nhún vai, mỉm cười với con gái. Nhưng bà nghĩ, nếu ta không bao giờ cho con tiền cà rem, tiền coi hát, tiền coi đá banh, nếu mỗi tuần chỉ ăn thịt một lần, nếu chỉ tối mứt mới bật đèn, nếu bắt chúng đi làm sớm, nhà dám giàu lên lắm chứ?

Bao nhiêu người đã mua sắm nhà ở khu sang trọng Long Island chỉ nhờ tiền dành dụm. Nhưng gia đình bà thì khác, nghèo đấy nhưng vẫn dám ăn dám mặc như ai.

Bà quá hiểu lòng dạ người đồng loại. Họ không hung hiểm đâu. Nhưng vẫn phải có tiền mới khá được. Thế gian chuộng của chuộng công, nào ai có chuộng người không bao giờ? Không tiền là không sống nổi.

Không cần giàu có nhưng phải có tiền. Có tiền chẳng khác như có bức tường để dựa lưng chống trả với đời.

Octavia biết mẹ đang nghĩ đến tiền, nào tiền bác sĩ, tiền quần áo, tiền mua than, mua củi, tiền sách vở, tiền để sắm nhà ở Long Island, và có lẽ, tiền cho thằng Sal lên đại học nữa.

Thế nhưng Octavia biết mẹ nàng không mấy nghĩ đến việc dành dụm. Bà mua dầu ô liu, phó mát thượng hảo hạng. Mỗi tuần nhà ăn thịt ba lần. Mỗi năm vào mùa Phục sinh đưa con đều có quần áo mới.

May là cứ ít tuần bà mẹ lại đưa cho nàng năm mươi đô la để bỏ vào quỹ tiết kiệm. Quyển sổ tiết kiệm đứng tên hai mẹ con nàng được một ngàn năm trăm đô la rồi. Octavia nghĩ đến ngày gia đình nàng có thể nghĩ tới việc mua nhà ở Long Island.

Chương 6

Mùa thu, bọn trẻ lại cắp sách đến trường. Đêm trở lạnh ít ai bắc ghế ngồi hóng trước nhà; phần lớn dân ngụ cư tham công tiếc việc, đầu tắt mặt tối mới kiếm đủ sống. Ngoài ra, các bà mẹ còn lo quần áo giày dép cho bọn trẻ. Thành phố mang một bộ mặt khác, ánh nắng lạnh lẽo vàng vọt soi trên những hè đường xám xịt. Những cao ốc hiện rõ trên nền trời không còn thấy mùi khói, bụi, hay nhựa đường bốc lên.

Một sáng mùa thu, Frank Corbo trở về. Lúc đó, những đứa con lớn, đứa đã đi học, đứa đi làm. Zia Louche đang ngồi uống cà phê với Lucia Santa. Cả hai nghe tiếng bước lên cầu thang. Cửa mở, Frank Corbo đứng đó, vẻ mặt kiêu hãnh có dáng vẻ khỏe mạnh, nhưng ngu ngơ như một đứa trẻ chờ gọi vào. Lucia Santa chậm rãi: "À, ông mới về". Zia Louche ân cần, vui vẻ chào đón tiếp người chồng trở về:

- Chào Frank. Ông trông khỏe lắm, rất mừng.

Và bà đi pha tách cà phê, Frank Corbo ngồi xuống bàn việc ngay trước bà vợ.

Hai người nhìn thẳng mắt nhau một lát, không ai nói gì. Chồng không thể biện hộ cho việc mình tự dưng bỏ nhà đi bạt mạng ngủ đường ngủ bụi. Vợ chỉ biết đành chấp nhận mọi thứ như một số kiếp không thể tránh khỏi. Nhưng mặt khác cũng không sao hoàn toàn tha thứ cho chồng. Bà đứng dậy bước ra cửa mang chiếc va ly của chồng để vào góc phòng, rồi đi làm món trứng rán để chồng ăn điểm tâm luôn.

Cả ba ngồi quanh bàn. Zia Louche hỏi:

- Về làm ruộng khá không ông? Làm việc tay chân đối với các ông là tốt nhất. Bên Ý chúng ta làm việc mười sáu giờ một ngày mà khỏe phây phây. Quanh năm suốt tháng chẳng cần thuốc thang gì cả. Trông ông khỏe khoản dễ chịu. Chắc ruộng đất chịu ông rồi.

Ông gật đầu biểu đồng tình:

- Tốt lắm.

Hai đứa con nhỏ Sal và Lena thôi chơi, bước vào. Thấy cha, chúng dừng lại ngó.

Zia Louche thúc giục:

- Lại ôm cha đi các con.

Chính người cha cũng ngó hai đứa trẻ một cách ngỡ ngàng hồi tưởng pha trộn e ngại. Khi ông cúi hôn trán con, vợ thoáng thấy trong mắt ông cái nhìn khiếp đảm từ trước đến nay vẫn luôn luôn làm bà sợ hãi.

Ông rút ra hai gói kẹo nhỏ đưa cho các con. Chúng ngồi trên sàn, quanh quẩn như hai chú mèo nhỏ. Ông ta uống cà phê chậm chậm.

Sau khi Zia Louche về, ông lấy ra một nắm giấy bạc, giữ lại hai tờ, còn đưa hết cho Lucia Santa. Được đến cả trăm đô la.

Bà thốt lên kinh ngạc:

- Ông đâu phải đồ bỏ. Ông khỏe hơn trước. Ông thấy thế nào Frank?

- Khá hơn trước. Hồi đó tôi bệnh, nhưng tôi giấu. Tiếng ngoài phố trong nhà làm tôi như phát điên. Lúc nào cũng đau đầu. Ở miệt ruộng yên tĩnh lắm. Tôi làm việc quần quật suốt ngày, đêm ngủ không còn mơ hoảng. Còn mong gì hơn nữa chứ?

Cả hai im lặng. Rồi ông nói tiếp như muốn xin lỗi vợ:

- Tôi muốn đưa mình nhiều tiền, nhưng chỉ kiếm được vậy. Tôi không tiêu pha gì cả, chủ cho tôi va ly, quần áo, ăn uống, đủ hết. Còn hơn ở lại đây lau rửa cầu thang.

- Nhiều tiền đó ông. Hồi ông vắng nhà thằng Gino lau cầu thang?

Thiệt lạ người đàn ông không đổ quạu. Ông rút ra một quyển Kinh thánh, chìa cho vợ coi :

- Bà thấy không. Quyển sách này chứa đựng chân lý mà tôi thì mù chữ. Tiếng Ý mà tôi cũng không đọc được. Thằng Gino sẽ đọc cho tôi nghe.

Bà vợ đoán ông ta mệt mỏi nên rầu rĩ nói :

- Chắc ông mệt lắm. Đi ngủ đi cho khỏe. Và tôi cho các con xuống phố chơi.

Khi ông thay quần áo lên giường bà mang cho ông tấm khăn ướt lau mặt. Ông không tỏ ý muốn ân ái, nằm xuống giường nhắm ngon lành như thể muốn quay lưng lại cái thế giới mà ông vừa bước vào. Lucia Santa biết có điều gì không ổn, điều gì bất thường ghé góm đằng sau tất cả những cái có thể gọi là may mắn này. Bà thấy một lòng thương kỳ lạ người đàn ông mà bà đã yêu, đã lấy làm chồng bao năm trời nay. Như thể mỗi giây, mỗi phút, mỗi ngày, bà đã cầm giữ vận mệnh ông, như ông là tù nhân sống mà chết dần chết mòn. Bà là cai ngục vô tội. Bà đã không kết án ông. Nhưng bà không bao giờ buông tha. Lucia Santa ngồi xuống mép giường, áp tay mình lên tay người đàn ông, và ông ta đã ngủ say.

Gia đình quây quần ăn bữa ăn tối, ông trở dậy ngồi vào bàn, Octavia chào lạnh nhạt. Larry vui vẻ hơn :

- Chào ba, trông ba khỏe lắm. Cả nhà nhớ ba nhiều.

Gino và Vincent nhìn ngạc nhiên. Ông dúm cho mỗi đứa một đồng đô la. Bất ngờ, ông nói :

- Tối nay mấy bạn tôi sẽ ghé đây chơi.

Chưa bao giờ có chuyện lạ như vậy. Đêm nay Larry phải đi làm, nhưng Octavia quyết định ở nhà.

Nhà cửa dọn dẹp, bát đĩa rửa xong xuôi, bình cà phê mới chế nóng hổi, đĩa bánh ngọt bày trên bàn sẵn sàng khi khách tới. Đó là ông bà John Colucci và đứa con trai lên chín, thằng Jeb.

Vợ chồng Colucci còn trẻ, chỉ độ băm mấy. Ông Colucci dáng người mảnh khảnh, có vẻ đồng bóng, ăn bận đồ đắt tiền. Bà vợ tốt tướng nhưng không mập. Cả hai là dân Ý ngụ cư.

Cả gia đình Angeluzzi - Corbo ngạc nhiên ra mặt thấy ông bà Colucci thân thiết với Frank Corbo quá chừng. Nhưng điệu bộ kiểu cách của họ thật khó hiểu.

Ông Colucci là trường hợp hiếm hoi, di cư sang Mỹ vì lý do tôn giáo, chứ không phải để trốn cảnh nghèo. Họ là những tín đồ Thệ phản, sang Mỹ sáng lập một chi giáo mới mệnh danh Hội thánh Báp tit chân truyền.

Dĩ nhiên do ý Chúa định mà họ gặp Frank Corbo. Ông chủ trại của Frank Corbo là anh em thúc bá với Colucci. Mùa hè qua gia đình này ở trại, vì muốn cho thằng con èo uột thay đổi không khí. Thực ra, ông Colucci cũng ở cùng một khu với gia đình Corbo. Ông làm việc ở xưởng chế tạo xô cô la Runkel gần đường 31. Ông Colucci hứa sẽ kiếm cho Frank Corbo công việc ở xưởng xô cô la, nhưng bữa nay tới đây thăm không phải vì lý do ấy.

Ông Colucci đã hứa dạy Frank Corbo đọc và viết. Họ sẽ dùng Thánh kinh. Đêm nay họ tới để giữ lời hứa đến dạy ông, không phải chỉ có đọc và viết mà còn giúp ông dự khóa học cầu nguyện của Hội thánh Báp tit chân truyền, ba tối mỗi tuần. Ông Colucci muốn biết chắc bà Lucia Santa Corbo sẽ hoan hỉ đồng ý.

Lucia Santa định ninh chồng bà sẽ thành một người của phái Thệ phản. Nhưng bà hoàn toàn đứng đưng với loại chuyện bá láp này. Bà chỉ tha thiết đến việc chồng có việc làm ở xưởng Runkel, tiền kiếm chắc khá, thế nào chẳng bung được ít xô cô la và cocoa "chùa". Bà chỉ cần vậy thôi, chứ Frank Corbo muốn theo đạo Do Thái cũng chẳng hoài hơi bày đặt ngăn cản này nọ. Bà hí hửng ra mặt.

Trong không khí thoải mái, họ lai rai kể bao nhiêu chuyện về quê hương bản quán, cả cuộc di cư đến nơi được mệnh danh đất vàng, đất bạc. Gia đình Colucci không hút thuốc, không uống rượu. Họ tự nguyện hiến đời cho tôn giáo, vì họ xác tín Chúa hằng sống. Họ nói về những phép lạ mà chính họ chứng kiến. Trong buổi nhóm họp ở thánh đường, những kẻ có lòng tin kính

kiêng, miệng thốt ra những tiếng lạ, những con sâu rọu phải bỏ tuyệt đối thói say sưa, những kẻ vũ phu ưa đánh vợ đánh con phải trở lại hiền từ như cừ. Lucia Santa ngược mắt nhìn làm ra vẻ ngạc nhiên.

Ông Colucci thừa thắng xông lên. Ông phán vung vít, giả thử ngay giờ đây Frank chưa thấy ham thích thì họ vẫn luôn luôn sẵn sàng giúp đỡ. Vì tình yêu ông và tình yêu Chúa. Lòng tin sẽ tới nếu mỗi người chúng ta bền chí.

Gia đình phục lẫn, dù cho họ nghe những chữ tình yêu, lòng tin không mấy lọt tai. Họ chưa bao giờ gặp, hay ngay nghe nói đến tí người như ông Colucci. Bà Lucia mang thêm cà phê, bánh ngọt. Người cha nhìn có vẻ ngỡ ngàng nhưng hài lòng.

Mọi phía đều thỏa mãn. Ông Colucci tiếp tục thao thao bất tuyệt những chuyện càng lúc càng khó hiểu, nào là nhân loại phải thương yêu nhau, chớ ham muốn của cải này nọ, nào là ngày tận thế gần kề, Chúa sẽ ra tay thịnh nộ, chỉ những kẻ được chọn mới mong sống sót.

Bọn trẻ lĩnh mất. Ông Colucci vẫn tiếp tục nói. Lucia Santa làm bộ nghe chăm chú theo dõi. Ân nhân sẽ giúp chồng bà kiếm việc làm, bóng dáng bà cả Đội sẽ bị xua đuổi, ít ra là tạm thời. Thế là đủ rồi. Bà không phải là người sùng đạo.

Octavia thánh thiện hơn. Nàng còn trẻ, tin ở lòng tốt. Nàng trọng những ai dám làm chuyện tốt cho kẻ khác. Nàng mong nàng đẹp như bà Colucci. Nàng nghĩ, thật may thằng Larry không có mặt ở đây, chắc chắn sẽ nhìn ngắm bà một cách rất đều.

o o o

Ông Colucci hứa thiệt, làm thiệt. Ngay tuần lễ sau, Frank Corbo vào làm trong xưởng Runkel. Thằng Gino nghĩ chắc tối ngày cha nó cầm cuốc đập từng tảng, từ một quả núi xô cô la. Nghĩ tới đây đã nhều nước miếng. Anh em nó sẽ được ăn thỏa thích.

Cha nó sẽ vào đạo mới vào mùa Phục sinh. Hàng đêm ông tới nhà Colucci để học đọc, rồi dự lễ, nghe giảng. Thỉnh thoảng ông bắt Gino đọc Thánh kinh cho ông nghe, nhưng thằng nhỏ không thích việc này chút nào. Một bữa ông nghiêm mặt :

- Thằng rắn mắt, con không tin Chúa sao? Con không sợ khi chết sa vào hỏa ngục ư?

Thằng nhỏ ngạc nhiên, bối rối :

- Con đã chịu lễ và chịu phép Thêm sức rồi mà.

Người cha rùn vai, từ đó không nhờ đưa trẻ đọc Thánh kinh nữa.

Hai tháng mọi việc đều trôi êm ả, trong nhà không có đánh lộn, cãi vã.

Thế nhưng đúng như thói thường đàn bà, Lucia Santa bắt đầu bới lông tìm vết, rầu rĩ, ỉ ôi, sao chẳng mấy lúc thấy mặt ông ở nhà, bỏ bê con cái, không chịu dẫn vợ đi thăm họ hàng bên ngoại.

Thế là âm âm như có giặc. Ông chồng vung tay quạt bà vợ một cái như trời giáng. Bà kêu cứu như cháy nhà, Octavia lăm lăm con dao đòi nhảy vào can thiệp. Người cha bỏ đi, sáng sau mới bò về nhà.

Dần dà ông đổi tính. Ông ta ít lui tới Hội thánh như trước. Nhiều đêm ông từ sở về thẳng nhà, lên giường không ăn uống gì. Ông nằm ngó thao láo lên trần nhà, không nói năng gì hết. Lucia Santa bung cho ông bát cháo nóng. Có lần ông ngoan ngoãn đón lấy, có lần gạt phắt đi, cháo đổ tung tóe lên khăn giường, vợ muốn thay khăn mới, nhưng ông không chịu quát đuổi đi.

Thường nửa đêm, choàng dậy, ông la ó, vụng vẩy, kêu đầu nhức như có kẻ cầm búa gõ. Lucia Santa chỉ biết thoa rượu vào thái dương. Nhưng chỉ sáng hôm sau ông lại hùng hục đi làm.

Những đêm đông năm đó thật kinh hoàng. Tiếng la hét làm bé Lena giật bắn người. Gino, Vincent và Sal nằm co lại với nhau. Sal còn nhỏ run lấy bẫy. Octavia không ngủ được, bực mình cay đắng thấy mẹ mình chịu ép một bề. Chỉ thằng Larry là hên, làm việc ban đêm, sáng sớm mới mò về thì đầu lại vào đẫy rồi.

Tình trạng người cha ngày một tệ hại. Cứ nửa đêm ông choàng dậy, chửi bới vợ liên hồi kỳ trận, có nhịp điệu đàng hoàng, mới đầu còn chậm rãi, càng lúc càng nhanh như ma đuổi.

- Đồ đĩ, đồ chó, đồ bẩn thỉu... đồ khốn kiếp. Chúa ôi, cứu con!

Rồi đến một tiếng than dài. Không ai dám cự quây, trừ bà mẹ ráng ôn tồn giải thích. Ông đứng la lối quá, để mọi người ngủ mai đi làm sớm. Bà lấy rượu thoa hai bên trán chồng cho đến khi gian phòng nồng nặc mùi rượu.

Octavia và Lucia Santa cãi lộn kịch liệt. Octavia nói phải đưa ông vào nhà thương, nhưng mẹ quay đi không thèm đáp. Quá mệt mỏi thiếu ngủ, lo lắng nàng trở nên điên loạn, nói năng lảm nhảm. Bà mẹ quá tức bực tát lia lia con mấy cái.

Có một đêm ông chồng lại giở trò rên rỉ, Octavia từ trong phòng nhái giọng rên rỉ y hệt. Ông ta chửi thề độc địa. Nàng cũng dài giọng bắt chước. Sal và Lena khóc ré lên. Vinnie và Gino ngồi ở góc giường, có người lại vì sợ. Lucia đập thành thịch vào cửa phòng con gái, ra lệnh im mồm. Nhưng Octavia hết chịu nổi, cứ tiếp tục xa xả, chính ông chồng phải ngưng trước.

Sáng sau, ông không đi làm. Lucia Santa để ông nghỉ ngơi trong khi bà sửa soạn cho lũ trẻ đi học. Rồi bà mang bữa điểm tâm cho chồng.

Ông ta ngồi trơ như gỗ, mắt nhìn láo liên lên trần nhà. Khi bà đưa tay lay ông, ông ta nói khàn khàn, mất hết sinh khí :

- Tôi chết, đừng để họ chôn không quần áo. Nhớ mang giày cho tôi. Chúa đã gọi tôi, tôi chết.

Bà sợ hãi rờ chân ông, lạnh như đá và cứng ngắc. Ông chồng gào to :

- Giê su, Chúa ơi, hãy rủ lòng thương tôi.

- Frank, để tôi gọi bác sĩ. Ông bệnh rồi, ông ơi!

- Nếu thằng bác sĩ nào nào tới, tao ném nó ra khỏi cửa sổ liền.

Bà vợ thấy ông chồng cao giọng chửi bới thì biết ông chưa chết ngay. May quá, thằng Larry vừa về.

Bà vợ gọi lớn :

- Larry, vào nhà giúp tao tay. BỐ mày bệnh lại không chịu đi khám bác sĩ đây này.

Larry giật mình nhìn vẻ mặt hốc hác điên loạn của người cha dượng :

- Ba à, phải gọi bác sĩ. Dù ba chết rồi cũng phải gọi bác sĩ. Không người ta sẽ đồn đại mẹ đầu độc ba.

Nó mỉm cười, nhưng Frank Corbo nhìn khinh miệt, cho như nó khùng :

- Không cần bác sĩ. Để tao nghỉ.

Ông ta nhắm nghiền mắt lại.

Lucia Santa và Larry bỏ vào bếp. Bà mẹ nói :

- Mày tới xưởng Runkel kiểm ông Colucci gấp.

Larry mệt muốn chết và muốn đi ngủ. Nhưng thương mẹ, nó đành vọt đi.

o o o

Nhưng ông Colucci không thể ra khỏi Sở trong giờ làm việc. Năm giờ chiều ông tới cùng ba người nữa, quần áo đầy mùi cocoa. Frank Corbo đang nằm như chết trên giường.

- Frank, Frank. Ông làm sao thế? Ông không thể bỏ vợ ông. Ai sẽ nuôi họ? Chúa chưa gọi bây giờ đâu, ông còn quá nhiều việc phải làm. Frank, tỉnh dậy đi. Chưa đến lúc ông ạ...

Ba người đàn ông chấp tay: Amen. ^[1]

- Chúng tôi phải kiểm bác sĩ cho ông.

Người bệnh bật dậy, tay chống đầu. Ông ta nói chậm chạp, giận dữ, rành rẽ :

- Ông đã bảo tôi không bao giờ cần bác sĩ, rằng mọi sự tùy ý Chúa. Bây giờ ông nói dối, ông bán Chúa.

Ông thò tay chỉ vào trán ông Colucci. Ông Colucci chết điếng người. Ông ngồi xuống giường, cầm lấy tay Frank Corbo, ôn tồn :

- Ông bạn, hãy nghe tôi. Tôi tin điều tôi đã nói. Nhưng khi tôi nhìn vợ con ông, lòng tin tôi lung lay. Tôi không thể để lòng tin của tôi giết ông. Ông bệnh, ông nhức đầu, ông đau khổ, ông bạn, ông không tin tưởng ông, ông nói Chúa gọi ông, ông nói ông chết. Ông phạm thượng đấy! Ông phải sống. Ông hãy đau khổ. Chúa sẽ rủ lòng thương ông trong ngày tận thế. Ông hãy trở dậy, đến nhà tôi dùng bữa tối. Rồi chúng ta cùng đến Hội thánh cầu nguyện.

Ông Colucci khóc. Mấy người đàn ông cúi đầu. Người bệnh mở to mắt, nói :

- Tôi sẽ đứng dậy.

Ra hiệu cho họ lui ra để ông thay quần áo. Mấy người vào bếp, ngồi vào bàn uống cà phê do Lucia Santa mánệ tới.

Ông Colucci yên lặng, ông đau khổ góm ghê, đã nhìn thấy một người xác tín đẩy lòng tin chót, đến sắp lìa đời. Ông nói với Lucia Santa.

- Thưa bà, ông sẽ về nhà trước chín giờ tối nay. Hãy gọi bác sĩ. Đừng sợ. Tôi sẽ ở cạnh ông. Bà hãy tin tôi. Chúng tôi là bạn chân thật của ông. Chúng tôi sẽ cầu nguyện cho ông.

Ông ta để tay lên vai Lucia Santa. Bà giận dữ thật sự. Phải, chính Colucci là kẻ gây ra bệnh tật cho chồng bà với tật mộ đạo kỳ quái. Ông và những bạn làm đảo lộn đầu óc của chồng bà với sự điên rồ của chúng, với vẻ đạo đức giả mạo tục tĩu. Cộng vào đó, bà ghê tởm chính con người Colucci. Bà cảm nhận một cách sâu xa, không hề quan tâm chút nào đến đời sống hay người đồng loại. Nhớ lại cái lúc khóc bên giường chồng bà, bà thấy khinh miệt thật tình. Ông và tất cả những kẻ muốn tìm kiếm một cái gì đó ở bên kia đời sống, bên ngoài đời sống mà gán lên biết bao lời nói huê mỹ, rỗng tuếch. Như thế, đời sống chính đang sống là chưa đủ hay sao? Ôi, bô tịch thật đáng nực cười ra nước mắt! Bà ngoảnh mặt đi, không muốn Colucci thấy mình. Bà ghét, ghét cay ghét đắng. Phải chính bà mới là kẻ phải đau đớn thực tình, và phải khoanh tay trước số mệnh tàn ác vây bủa. Còn Colucci có rỏ vài giọt nước mắt cá sấu, cũng chẳng có chút thương cảm thật nào! Tất cả con người chỉ là lớp sơn màu mè, giả tạo, không sao che nổi sự tàn nhẫn ghê gớm, đã khiến Colucci đẩy kẻ khác vào chỗ chết, mà thâm tâm vẫn cho mình làm việc nghĩa. Thật mỉa mai hết chỗ nói!

1. Đúng như vậy (Chú thích của người dịch).

Chương 7

Đốc tờ Silvio Barbato, là con chủ đất có nhiều chung cư cho mướn trên Đại lộ Thứ Mười. Người gốc gác nông dân Ý, nhưng không phải dân ngụ cư, không phải làm việc vất vả, không bóp hầu, bóp cổ những dân đồng hương mướn nhà, không vắt cổ chày ra nước, ăn không dám ăn, uống không dám uống, mới nuôi nổi con thành người. Đốc tờ Barbato còn trẻ, nhưng không hề nuôi ảo tưởng về lời thề Hippocrate. Xưa nay lời thề vốn không làm ai sống, cũng chẳng làm ai chết bao giờ? Ông ta trọng cha mình, và đủ thông minh để khỏi quá thương cảm những người dân Ý sống chui rúc như chuột dọc theo bức tường phía Tây thành phố. Nhưng còn tin đau khổ không phải là điều tự nhiên chưa trở nên hoàn toàn chai lì.

Ông biết Lucia Santa khá kỹ. Khi còn nhỏ, trước khi gia đình trở nên giàu có, ông đã sống ở Đại lộ Thứ Mười và kính trọng người đàn bà nghèo khổ, cần cù đảm đang này. Ông không nỡ làm bà sợ hãi và hành động một cách hoàn toàn nhà nghề, chỉ biết chữa bệnh và đớp bạc. Nhưng mỗi khi bước vào căn nhà ổ chuột, ông thầm cảm tạ cha mình đã giúp thoát khỏi hẳn thế giới nghèo khổ, khôn khéo thúc đẩy ông học nghề đốc tờ. Lúc nào chả có người ốm, nên chẳng bao giờ lo thiếu việc, mặc cho thiên hạ lẫn ngay ra chết, đốc tờ luôn luôn mỗi tay đếm bạc, nếu chẳng phải là thứ gà nuốt dây thun.

Ông ta ngồi nhấm nháp cà phê. Bắt buộc phải uống, nếu không họ sẽ chẳng bao giờ dám gọi ông đến nữa. Ô, cô con gái bà ta... ông chưa biết tên - nảy nở lắm rồi, phải gả chồng gấp, nếu không muốn gặp những khó khăn lắm cảm do căn bệnh đói tình. Luôn luôn có quá nhiều người muốn chõ miêng giải thích về căn bệnh. Bạn bè và cố vấn gia đình đàm tiếu quanh điều này làm bất cứ đốc tờ nào. Nhất là bản mặt không sao thương nổi của mấy mụ già ăn không ngồi rồi.

Bệnh nhân đang nằm, có vẻ bình thản. Barbato bắt mạch, đo huyết áp. Ông không thấy gì lạ, nhưng chắc sau gương mặt cam chịu, đó là sự căng thẳng tốt độ. Ông đã biết đến nhiều trường hợp tương tự. Bao giờ cũng là đàn ông suy kiệt trước những huy hoàng nơi đất mới. Trái lại đàn bà chịu đựng khá hơn nhiều. Biết bao đàn ông Ý bị nhốt vào bệnh viện tâm thần.

Đốc tờ Barbato bắt Frank Corbo vào bệnh viện nằm một thời gian mới mong hồi phục. Nhưng hẳn ta còn nặng gánh gia đình. Đốc tờ lui cui xem xét kỹ hơn :

- Chân ông sao thế này?
- Không sao đâu bác sĩ. Mặc tôi.
- Ông có nhức đầu không?
- Có.
- Bao lâu rồi?
- Đến khi tận thế.

Thì ra cha nội này có điên thật. Ông cho một đơn mua thuốc an thần thứ nặng. Ông đợi nhận thù lao khám bệnh, trong khi bà mẹ lúi húi đi lấy tiền từ một hang hốc nào đó.

o o o

Frank Corbo đi làm lại vào tuần kế. Ông đã khá hơn nhiều. Đôi khi trong đêm ông rên rĩ, nguyên rủa, nhưng chỉ trong ít phút, và thường sau nửa đêm, ông ngủ được. Nhưng chưa tới một tuần ông về nhà trước cả bữa trưa. Ông hết hoảng bảo vợ :

- Ông chủ trả tôi về. Tôi bệnh quá không làm việc nổi nữa.

Rồi ông khóc, làm Lucia Santa lạnh cả người. Trông ông ốm tong ốm teo.

Bà đỡ ông ngồi ở chiếc bàn trong bếp, mang ra cà phê ông hoảng hốt :

- Tôi bệnh nặng phải không. Ông chủ nói tôi chạy máy quá nhiều, tôi lú lẫn quá rồi, tôi phải nghỉ một thời gian rồi mới đi gặp lại ông chủ. Nhưng đâu có bệnh đến thế, tôi sắp khỏe rồi. Tôi

còn tỉnh táo lắm mà!

- Thôi ông đừng lo, hãy nghỉ cho khỏe đã. Chiều nay ông chịu khó bế Lena, hai cha con đi dạo mát.

Bà nhìn chồng cúi mặt xuống. Ông đang khỏe lên hay yếu đi đây? Bà chỉ còn biết chờ đợi.

Khi ông chồng bế Lena ra khỏi nhà, bà vợ đưa cho ông một đô la mua kẹo và xì gà.

Hai cha con về nhà vừa đúng bữa tối. Cả gia đình quây quần quanh bàn. Biết cha mất việc mấy đứa con đứa nào đứa nấy mặt buồn thiu. Nhưng ông lặng lẽ, đàng hoàng, sẵn sàng giúp đỡ bà vợ, khiến ai cũng thấy an ủi. Như thế con ma thất nghiệp đã làm ông tỉnh trí.

Ăn uống xong, Lucia Santa hỏi chồng có đi nhà thờ không? Ông ta trả lời không còn cần thẳng cha Colucci chó đẻ nữa. Bà vợ ngạc nhiên. Có thể nào chồng mình đã chỉ lợi dụng Colucci để kiếm việc làm xong là cho hắn dốt. Nhưng còn cơn bệnh đang hành hạ? Bà thấy mọi sự rối như tơ vò. Thôi nghĩ ngợi nhiều mệt óc quá.

Lucia Santa ngồi mạng quần áo trong bếp tới nửa đêm. Nếu đến nửa đêm mà chồng chưa lên cơn, thì bà có thể yên tâm lên giường nằm nghỉ.

Đêm nay Frank Corbo nhìn bà xoi mói :

- Khuya rồi đi nằm đi mình. Chút nữa tôi sẽ đi ngủ.

Gần mười một giờ khuya. Mọi người đã đi ngủ, Larry đi làm. Lucia Santa khắp khởi mừng thầm bệnh của chồng đỡ hơn. Bà bảo chồng :

- Để tôi cho xong cái áo này đã.

Bà vợ khâu vá, ông chồng phì phèo điếu xì gà. Ông đưa cho vợ một ly rượu vang, chính ông cũng nhắm nháp một ly, dù đạo của Colucci cấm uống rượu. Quá nửa đêm ông bà mới đi nằm, bé Lena nằm gọn lỏn ở giữa. Đêm tối đen như chì, khi Lucia Santa choàng tỉnh nghe ông chồng nói rất tỉnh.

- Sao có con búp bê nằm giữa đây. Mang nó đi mau, không tao ném nó qua cửa sổ bây giờ.

- Frank, con đây mà mình. Mình sao thế?

- Tại sao mà để con búp bê ở đây?

- Bé Lena chứ búp bê nào đâu mình. Mình tỉnh lại chưa?

Yên lặng một lúc lâu, nhưng Lucia Santa sợ hãi không dám chớp mắt lại. Rồi cái giường run lên bần bật.

Ông nhào lên như một thiên thần phẫn nộ. Khắp nhà đèn đuốc sáng chung. Ông đứng đó, quần áo chỉnh tề, mặt bừng bừng giận dữ. Ông quát vang như sấm :

- Cút hết, đồ chó đẻ đồ quý. Cút hết, không ông đập vỡ sọ bây giờ!

Bà mẹ ôm con vọt khỏi giường sang phòng, bảo Gino và Vincent đi kiểm Zia Louche gấp.

Vẫn làm bầm chửi rửa, nhưng khi thấy Vincent, ông lại nói :

- Không, Vincenzo có thể ở lại đây, Vincenzo là thiên thần.

Bà vợ đẩy thẳng Vincenzo ra khỏi nhà.

Hai người đứng gờm nhau. Mắt ông đã thất thần, giọng nói nhẹ nhàng nhưng đầy hằn học: "Mày mang con búp bê cút ngay". Bà vợ nhìn vào cửa phòng Octavia. Ông gầm lên :

- Mày đuổi con Octavia xuống đường đừng để chính tao ra tay.

Cửa mở, Octavia xuất hiện, tay lăm lăm cầm chiếc kéo nhọn. Thấy ông dữ tợn quá, nàng cũng hết hồn hết vía luôn. Nàng đỡ bé Lena từ tay bà mẹ riu riu dẫn Vinnie, Sal, Gino xuống cầu thang. Cả bọn tiu nghỉu như mèo bị cắt tai. Trong nhà chỉ còn Lucia Santa và ông chồng đang nổi điên :

- Tao đã nói bọn bay ra khỏi nhà hết.

Ông đi lại đẩy mạnh bà vợ ra.

Vừa lúc đó Larry và lão chủ lò bánh ừa vào. Ông bỏ bà vợ ra, nắm cổ thẳng Larry dấm đá lia lịa :

- Mày dám can thiệp ư thẳng khốn?

- Ba, tôi chỉ muốn giúp ba thôi. Cảnh sát sắp tới. Ông làm ơn im dùm đi chút.

Tiếng còi bỗng rít lên thảm thiết. "Hắn" chạy ra nhòm xuống cửa sổ, rồi lại chạy vô, rền rĩ :

- Cảnh sát có dùi cui. Không ai chống lại cảnh sát được!

Hắn ngồi thu lu trong ghế.

Hai cảnh sát viên, lực lưỡng, to con bước vào. Larry kéo họ ra một chỗ, nói nhỏ một lát. Hắn ngó trân trân. Rồi Larry lại bên hắn :

- Ba nghe tôi đây, sắp có xe cứu thương tới... Ba bệnh rồi. Đừng làm gì lộn xộn nữa.

Frank Corbo đẩy thẳng nhỏ chúi mũi về phía trước. Hai cảnh sát viên nhào tới định can thiệp thì bà vợ vội vã níu tay họ lại.

Bà lại khuyên nhủ chồng :

- Van ông chịu khó đi nhà thương, khỏe rồi sẽ tính. Đừng để các con phải thấy cảnh sát đánh đập ông, lôi ông đi sền sệt. Ông chịu khó một chút. Tôi sẽ đến thăm ông mỗi ngày. Chỉ một tuần, hai tuần sau sẽ khỏe.

Ông đứng cù rù bên bàn rồi ngừng đầu lên bất ngờ :

- Mọi người phải uống cà phê. Tôi sẽ pha cà phê đãi tất cả.

Bà vợ ra hiệu cho hai cảnh sát viên kiên nhẫn chịu đựng ông già điên khùng một chút. Trong khi lúi húi pha cà phê ông linh đi cạo râu trong bếp. Loáng mắt, ông lại xuất hiện, bày biện ly tách cà phê trên bàn. Octavia và mấy đứa trẻ uống cà phê để làm ông ta vui lòng, trong khi ông sai bà vợ đi kiếm một chiếc sơ mi sạch. Rồi đưa mắt đảo quanh.

- Lũ chó đẻ. Tất cả chúng mày chỉ là đầy tớ ma quỷ. Tao biết hai thằng cảnh sát đây, đêm khuya mò vào lò bánh nhậu ứt-ki. Chúng mày làm việc thế đấy à? Còn thằng chủ lò bánh, mày nấu rượu lậu sau nhà coi pháp luật như giấy lộn. Ô, ban đêm tao vẫn thấy chúng mày, trong khi mọi người vẫn ngủ say tít. Tao thấy hết, thấy hết chỗ nào mà chẳng có mặt tao. Tao thấy đủ tội lỗi của loài người, đồ quý, đồ ác ôn còn đồ, đồ giết người uống máu không tanh. Tao biết tất cả bọn bay. Bọn bay muốn chơi cha với tao sao?

Hắn đẩy mạnh cái bàn, ly tách bể loảng xoảng.

Tấn hài kịch đến lúc hạ màn. Lucia Santa nắm tay lôi ông ta ra khỏi nhà có Larry phụ giúp. Cảnh sát và nhân viên cứu thương theo bết gót.

Đại lộ vắng người. Gió rít quanh chiếc xe cảnh sát đậu sát ở chung cư, Frank Corbo đứng đối diện vợ, trên đường phố tối tăm. Ông thều thào :

- Lucia Santa, hãy cho tôi về nhà. Đừng để họ bắt tôi đi. Họ bắt tôi mất!

Bên kia đường xe bắt đầu nổ máy. Người vợ cúi đầu, bước ra xa. Hai nhân viên cứu thương lẽ làng sóc nách Frank Corbo lên xe cứu thương. Hắn không kêu. Bà vợ Và Larry đứng như chôn chân. Xe cứu thương vọt đi, chỉ còn một cảnh sát viên ở lại.

Trên trời những vì sao chiếu sáng yếu ớt. Lucia Santa khóc lặng lẽ, còn Larry thì cho cảnh sát viên biết tên tuổi mọi người trong gia đình, và kể lại vắn tắt diễn tiến sự việc.

o o o

Chủ nhật sau bệnh viện mới cho phép thân nhân vào thăm. Sau bữa cơm chiều Lucia Santa hỏi con gái :

- Theo con đưa ông về nhà được chưa? Có nên không?

Octavia rùn vai, không dám trả lời thẳng câu hỏi. Nàng ngạc nhiên về vẻ lạc quan của mẹ.

Larry góp lời :

- Mẹ muốn để ba chết dần chết mòn trong nhà thương thí Bellevue, chỉ vì ba nổi cơn điên sao? Chúng ta phải đưa ba về nhà, không sao đâu.

- Ôi, mà nói như người hùng vậy. Nhưng mà có ở nhà đâu? Mà còn bận đi cặp bồ mà. Trong khi đó thì ông dám cắt cổ mẹ, tao và các em lắm chứ phải chơi đâu. Lúc đó chắc mà buồn lắm, nhưng mà sống nhân còn cả nhà chết hết rồi. Mà nghĩ lại coi, Larry.

- Ôi, chị chỉ được cái làm lớn chuyện. Sau khi hít mùi nhà thương thí Bellevue, ông sẽ hết bệnh mà. Bảo đảm. Nhưng chị vẫn ghét ba mà.

- Thôi cho tao xin mà ời!

Lucia Santa nghe hai đứa con cãi nhau, rầu thúi ruột. Thế nhưng bà cho rằng chúng có biết gì đâu mà nói.

Người đàn bà quê mùa dốt nát này tự cho mình có quyền sống chết đối với những người thân. Mỗi ngày mỗi năm chúng ta thấy người chết, kể cả người thân, mà có làm được đâu? Lucia Santa không phải loại người tình cảm lắm lắm. Thế nhưng không phải bà đã hoàn toàn chai đá, hết yêu, hết thương.

Người đàn ông đã cứu vớt bà khỏi cảnh góa bụa tuyệt vọng, đã chung chăn chung gối chạ, thế mà giờ đây đã đổi tính đổi nết. Nếu ông ta có mặt, gia đình sẽ lộn xộn kinh khủng. Octavia sẽ phải lấy chồng để thoát khỏi hoàn cảnh éo le này. Ông ta không còn giúp đỡ cuộc sống mà còn là trở ngại nữa. Bà có trách nhiệm nặng nề với con cái. Bà loại bỏ thứ tình yêu cá nhân, xa xỉ không có lợi cho ai cả.

Ngoài tình yêu, còn danh dự, còn bốn phận, còn chút duyên thừa, Frank Corbo chưa bao giờ phản bội, ông ta chỉ bất lực mà thôi. Ruồng bỏ ông về sau làm sao giải thích, ăn nói với máu huyết của ông ta là mấy đứa con mang nặng đẻ đau.

Bà mẹ quyết định đón ông ta về nhà.

Thằng Larry đi với bà. Trước khi đi, nó bảo em :

- Nhớ lúc cha về, bọn bây đừng quấy nghịch nhiều quá nhé. Phải tỏ ra ngoan ngoãn, biết vâng lời.

Bà mẹ hỏi lòng hỏi dạ.

Lucia Santa và thằng Larry ngồi đợi trong căn phòng chật người. Thật lâu mới có người ra bảo họ vào gặp bác sĩ.

Bà mẹ ngạc nhiên thấy bác sĩ trẻ măng. Họ vừa ngồi xuống, ông ta đã nói hôm nay họ chưa gặp Frank Corbo được!

Bà mẹ cô sức giảng giải nguyên do cơn điên loạn, vì ông buồn bực gia đình hay tủi phận hẩm hiu. Nhà nghèo, mà ông ngã bệnh rồi, không đi làm được. Mùa đông, ông ta không có đến chiếc mũ, cơn lạnh thấu xương chắc làm hư óc não hết trơn. Bà cũng không quên nhắc khi ông đi làm phu đào đường hầm ở Đại lộ Thứ Tám, đất sụp ông bị thương ở đầu và ông bị chôn vùi trong ít phút.

Ông bác sĩ chăm chú nghe, cô tỏ ra lễ độ.

- Thưa bà, ông nhà bệnh nặng lắm. Bệnh đến nỗi bệnh viện này có lẽ cũng khoanh tay, dĩ nhiên càng không thể để ông sống ở nhà. Ông phải ở riêng. Có lẽ một hai năm sau ông sẽ khỏi. Nhưng không ai biết chắc được cả. Xin bà ký cho tờ giấy ưng thuận này.

- Tôi không ký đâu bác sĩ. Tôi muốn nói chuyện với nhà tôi một chút.

Ông bác sĩ nhìn Larry, lắc đầu nhẹ :

- Thưa bà, nếu ông nhà bị cảm, bà sẽ không để ông đi làm, nếu ông gãy chân, bà sẽ không để

ông đi chứ. Nói thật, ông không đủ sức sống bình thường nữa rồi! Nếu bà thương ông xin bà ký giấy này.

- Không, tôi không ký.

- Tôi cũng đành thua vậy. À, bà muốn đưa gói này cho ông phải không? Bà có muốn tự tay mang vào không. Bà sẽ không được ở lâu, nhưng chốc lát thì được.

Bà vợ mừng rỡ gật đầu.

- Xin bà theo tôi. Còn cậu nên ngồi đợi ở đây.

Lucia Santa theo sau người mặc chiếc áo trắng trong bóng tối, qua những hành lang tù ngục, rất lâu trước khi bước vào một phòng lớn có nhiều bồn tắm, một số có che màn. Bác sĩ dẫn bà đến trước một bồn tắm, một tay nắm chặt vai người đàn bà, một tay kéo tấm màn.

Một người đàn ông trần truồng, hai tay bị buộc chặt, ngồi trong bồn nước. Bà vợ kêu lên thảng thốt Frank cái đầu nọ quay về phía bà, khuôn mặt dài ngoằng, vớ nụ cười nhả nhó của con thú dữ sa bầy. Đôi mắt trơn tuột như thủy tinh, lặc hết sinh khí. Đôi mắt không nhìn ai mà ngó lên khung trời vô hình ở trên. Đó là khuôn mặt điên loạn hoàn toàn tuyệt vọng, người bác sĩ khép tấm màn lại, người đàn bà rú lên hãi hùng, buông rơi gói đồ ăn xuống sàn rớt tung tóe.

Trong văn phòng, Larry cố gắng làm mẹ ngưng khóc, nhưng vô ích. Bà khóc cho mình phải chịu góa bụa lần nữa, từ nay mãi mãi... qua đêm trên chiếc giường cô độc, khóc cho những đứa con mất cha, khóc cho số phận hẩm hiu. Lần đầu tiên từ bao năm bà thấy sợ hãi, đã yêu thương một người, đã sinh con để cái, và giờ gặp lại ông, còn sống, nhưng chỉ là xác vô hồn.

Bà ký giấy, cảm ơn bác sĩ. Hai mẹ con rời bệnh viện lên tắc xi về nhà. Thành Larry hết sức lo lắng. Nhưng khi bước xuống Đại lộ Thứ Mười, bà đã hoàn toàn hồi tỉnh. Bà tự đi lên cầu thang một mình. Hai mẹ con không nhìn thấy Gino, Vinnie và Sal co ro đứng ở góc đường.

Chương 8

Mùa xuân vào ngày thứ bảy đẹp trời đầu tiên của mùa xuân, Octavia quyết định lau rửa nhà cửa. Vinnie và Gino lau thang lầu, các phòng, và quét dọn sân sau chung cư. Sal, Lena lấy khăn lau chùi ghế và chiếc bàn dài. Chúng lấy dầu quét lên một lớp, rồi hì hục đánh bóng.

Mọi đồ đạc trong hang hốc mang ra chùi sạch hết. Một giờ sau Vincent và Gino quay về phòng, mang đủ thứ linh kính, nào chổi, nào chậu nước xà bông... Gino nói :

- Xong cả rồi. Em phải đi đá banh đây.

Octavia nhô đầu ra khỏi cái tủ lớn. Nàng giận dữ.

Mấy tháng qua thằng Gino thay đổi nhiều. Nó vốn lang bang, nhưng bắt ne bắt nét thì vẫn chịu làm. Giờ đây nó học đâu cái thói lằm lằm lì lì, làm biếng. Nó chẳng làm cái gì đến nơi đến chốn cả. Nàng lườm cả hai thằng. Vinnie hồi này cũng tệ quá.

- Trưa tao cho mày đi chơi, sắp nấu nướng xong cả rồi.

- Con không đói. Con đi ngay đây, khỏi cần ăn trưa.

Nó chạy đi kiếm trái banh định vọt ra ngoài thì bà mẹ túm nó lại :

- Thằng chó, muốn êm muốn lành không chịu. Sao mày giống cha mày quá. Mày phải ở nhà không đi đâu nữa hết.

Nó vẫn dang tay chạy đi.

Đến đường 31, nó thấy thoải mái dễ chịu, thấy kệ mọi người, thấy kệ mẹ, chị nó. Nó giật mình thấy có ai nắm tay, nhưng là Vinnie. Anh nó nói :

- Về nhà đi mày. Chị Octavia ra lệnh tao bắt mày về nhà.

Nó đẩy thằng anh một cái thật mạnh :

- Bỏ ra tí, muốn đập lộn không?

Vinnie ráng lần chót :

- Về nhà đi mày. Tao sẽ giúp mày lau cửa. Rồi đi chơi cũng kịp mà.

Gino vùng chạy về phía Đại lộ Thứ Mười. Một lát nó quay lại nhưng không thấy ai đuổi theo.

o o o

Gino tự do nhưng sao lòng nó vẫn nặng trĩu. Nó không điên, nó chỉ không chịu làm theo lời kẻ khác, ngay cả với Larry. Nghĩ đến Larry nó hơi lo. Chắc nó phải chạy khỏi nơi này quá. Nhất định mẹ nó sẽ sai Larry đuổi bắt nó.

Trên Đại lộ Thứ Chín, Gino bám sau một chiếc xe ngựa. Được một quãng cha lái xe người Ý râu xồm thấy bèn vung roi định quất thẳng bé. Gino nhảy xuống, lượm một viên đá, ném về phía chiếc xe ngựa. Cha lái xe chửi thề ầm ĩ, Gino hoảng quá bèn vọt về Đại lộ Thứ Tám. Nó lại bám vào đuôi một chiếc tắc xi. Xe chạy rất lẹ, đến công viên Trung tâm nó mới nhảy xuống được. Cha tài xế vuốt mũi, ngoác miệng cười với nó.

Lần đầu trong đời nó bước vào công viên Trung tâm. Trước tiên nó đến bên vòi nước phun ghé miệng giải khát cái đã. Trong túi nó không còn một xu. Nó đi sâu vào công viên, từ tây sang đông, cho tới khi nó thấy dãy nhà đồ sộ bằng đá trắng của bọn nhà giàu. Lòng nó dửng dưng. Những giấc mơ của nó chưa tanh mùi đồng bạc. Nó vọng tưởng gương anh đứng trên chiến trường, sự vĩ đại trên thao trường dã cầu. Nó mơ thấy mình trở thành kẻ xuất chúng.

Gino cố tìm nơi nào trong công viên nó có thể ngồi dựa lưng vào một gốc cây phóng tầm mắt khỏi nhà cửa hay xe cộ đang vùn vụt, một góc rừng nhỏ nhỏ chẳng hạn, nhưng nó không sao toại nguyện. Mùi xăng nhớt lẫn với mùi cây lá. Mệt lử, Gino nằm xuống bên hồ nước có bờ xi măng, mắt nó khép hờ. Những cao ốc mất bớt vẻ sắc cạnh đè nén, qua màu lá cây nom tựa như

những lâu đài trong truyện thần tiên. Nó chìm vào giấc ngủ... nhưng vẫn lơ mơ thấy người qua lại nhìn nó... Những mùa tiếp nối nhau theo dòng thời gian trôi chảy. Trong cơn mơ màng, lúc đầu trời nóng cháy da, Gino lăn mình trên cỏ tìm bóng cây râm mát. Rồi cơn mưa nhẹ kéo tới. Nó bị ướt, bị lạnh, trời tối sầm lại, một lát nắng lại rực rỡ như mùa hè. Nằm gối tay giữa cỏ thơm, nó cứ ngỡ tiêu dao cả cuộc đời. Nhưng khi tỉnh dậy thì chỉ mới hết một buổi chiều. Lúc đó tia nắng vàng đã biến mất, công viên nhuộm màu xanh thẫm. Trời bắt đầu chạng vạng...

Nó ra khỏi công viên Trung tâm ở đường 72. Bấy giờ nó mới lo. Nó muốn về nhà, muốn trở lại khung cảnh quen thuộc, muốn gặp má và anh chị em nó. Nó bám vào sau chiếc tắc xi. May quá xe chạy về Trung tâm thành phố rồi đến Đại lộ Thứ Chín. Nhưng tới đường 31 xe chạy lẹ dữ. Gino liều nhảy xuống đường. Nó suýt té nhưng lấy lại thăng bằng ngay. Nó chạy miết. Đột nhiên có tiếng két rợn người ngay phía sau. Nó bị xô mạnh. Nó không thấy đau lắm, nhưng biết mình đã bị xe đụng.

Một người đàn ông cao lớn ra khỏi xe, chạy lại phía Gino, lo lắng ra mặt. Thấy vậy Gino xua tay :

- Thưa ông, tôi không sao.

Người đàn ông xoa nắn khắp người Gino. Chỉ có chân nó chảy máu.

Ông hốt hoảng :

- Có đau lắm không em?

- Đầu gối tôi nhức ghê.

Ông vạch ra coi, có một vết trầy, máu chảy ri rí. Ông ẵm Gino lên xe, bảo mấy người hiếu kỳ chung quanh :

- Tôi chở cậu này đi nhà thương.

Xe dừng lại trước cổng bệnh viện Pháp đường 30. Người đàn ông châm điếu thuốc. Ông nhìn Gino chăm chú :

- Bây giờ em nói thật nhé. Em thấy trong người ra sao?

Gino nói cứng, tuy trong lòng hơi run một chút :

- Tôi không sao.

- Để tôi coi đầu gối em lại.

Gino kéo ống quần lên. Máu đọng đã đóng quanh vết trầy. Gino nói với giọng kiêu hãnh :

- Dạ tôi muốn vết thương chóng được lành.

- Có lẽ chúng ta nên vào bệnh viện coi lại cho kỹ em ạ.

- Những bệnh viện này có thói bắt thiên hạ chờ thiệt lâu. Thưa ông, tôi phải về nhà không thì má tôi nổi điên lên. Ông đừng lo nữa, tôi khỏe rồi. Với lại không phải lỗi ông.

Gino bước đi, hơi khập khểnh.

Người đàn ông gọi lớn :

- Chờ chút em.

Ông thò tay ra cửa xe, đưa cho Gino một tờ năm đô la.

Gino bối rối :

- Không, lỗi tôi mà. Tôi không muốn lấy tiền.

Ông nghiêm giọng :

- Cầm lấy em. Đừng bắt má bỏ tiền mua quần mới cho em. .

Khi Gino cầm tiền, ông ta bắt tay nó, mỉm cười :

- Em giỏi lắm!

Gino chỉ cần đi ngang Đại lộ Thứ Chín quá đường 30 là tới Đại lộ Thứ Mười.

Nó rất sung sướng. Sal đang nô đùa ngoài đường. Mẹ nó ngồi trên cái ghế không chỗ dựa trước chung cư, có cả Zia Louche và một người đàn bà khác. Octavia đứng cạnh quầy bán nước chanh nói chuyện với con ông chủ lò bánh. Gino đi ngang, hai chị em làm bộ không thấy nhau. Đến trước chung cư nó dừng lại, bà mẹ nói :

- Mà quyết định về nhà? Đồ ăn để trên bếp đó.

Bà không mấy giận dữ. Nó biết chắc vậy. Gino thấy mẹ quay sang nói chuyện với Zia Louche. Nó nghĩ một cách cay đắng, bà không biết mình mới gặp nạn sao?

Nó khập khểnh bước lên lầu, nhẹ cả người. Mọi rắc rối coi như xong. Lúc này nó mới đau nhói ở chân. Miệng khô và có vị mặn, mắt hơi đau, chân nó đứng còn không vững.

Vinnie đọc sách trong bếp. Thấy Gino, nó mau mắn dọn đĩa đồ ăn trên bàn, vào tủ đá lấy một chai sữa. Gino đón lấy tu ừng ực. Rồi nó ngồi xuống ăn.

Vinnie nói từ tốn, nhưng có vẻ hơi trách móc :

- Mà đi đâu suốt cả ngày vậy? Má và chị Octavia lo cuống lên. Anh Larry đi kiếm mà khắp nơi.

- Vậy à?

Gino trả lời hơi xãng, nhưng đã dễ chịu hơn. Ăn xong nó gác chân lên ghế. Chân nó cứng ngắc. Nó kéo quần lên. Vết trầy đóng vẩy xung phòng lớn.

Vinnie trở mắt :

- Ồ, ghê quá mà. Bôi iodine lên đi, cả mặt, cả tay nữa. Mà đập lộn?

- Không, xe đụng.

Nó suýt khóc. Nó ra rửa ráy, rồi vào phòng trước, kéo chiếc giường xuống, cởi quần áo leo lên nằm. Nó thấy lạnh bèn kéo chăn trùm kín người. Vinnie lại ngồi cạnh thẳng em, Gino run rẩy :

- Xe đụng tôi. Người lái xe cho tôi năm đô la. Ông ta tốt lắm. Ông còn muốn đưa tôi vào bệnh viện nữa, nhưng tôi không chịu. Chính ra là lỗi của tôi. Anh coi này...

Hai đứa trẻ nhìn tờ giấy bạc: đó là một số tiền lớn, Zia Louche cho Vinnie năm đô la vào lễ thêm sức, nhưng nó sẽ không bao giờ được phép tiêu. Nó nói :

- Mà định đưa tiền cho má không?

- Ồ không Vinnie. Nếu má biết chuyện xe đụng, tôi sẽ no đòn là cái chắc. Chúng mình tìm cách nấu rượu bán kiếm tiền chơi, Vinnie.

Vinnie mừng rỡ :

- Nói thiệt không mà. Vậy mà đưa tao giữ, má thấy thì phiền.

- Không, tôi giữ cũng được!

Vinnie bị tự ái bị chạm mạnh. Từ trước đến nay Gino luôn luôn nhờ anh giữ giùm tiền. Vinnie tiếp :

- Đừng rờn nữa mà. Để tao giữ cho chắc ăn hơn.

- Thôi đi ông. Tôi bị xe đụng, đâu phải ông, ông về bè với Octavia. Tôi để ông làm ăn chung là tốt lắm rồi.

Vinnie rùn vai :

- Tùy ý mà.

- Tiền của tôi mà. Tôi làm xếp.

Vinnie thấy nản quá. Nó định nói.

- Kệ cha mà.

Nhưng nó giữ lại kịp, chỉ nói :

- Được rồi, may làm xếp. May muốn băng chân?

- Ô không, khỏi rồi. Chúng ta bàn cách làm rượu đi. Anh nhớ đừng cho ai biết tôi bị xe đụng nhé.

- OK. Để tao tính sơ chi phí coi.

Vinnie vào bếp lau bàn, rửa bát. Má nó đã ra lệnh ăn xong Gino phải rửa bát cho sạch. Xong xuôi. Vinnie lấy giất bút ra lẩm nhẩm ghi chép, tính toán.

Khi Vinnie trở lại phòng trước, trời đã tối mịt. Nó thấy thằng Gino ngủ mê mết, thân hình nó bất động, tờ giấy bạc rớt trên sàn.

Có tiếng động lạ từ chiếc giường, Vinnie lại gần thấy thằng em khóc trong giấc ngủ, dòng lệ chảy dài từ khóe mắt. Vinnie lay em, nhưng nó vẫn ngủ say, nhịp thở sâu và nhẹ. Một lát nó hết khóc Vinnie giấu tờ giấy bạc vào một hốc bí mật trên tường.

Vinnie ngồi trên khung cửa, trong bóng tối. Đêm thật yên tĩnh, sâu thẳm. Ngay những sân ga cũng chìm trong êm lặng, không một tiếng máy nổ. Vinnie vẫn chăm chú nhìn thằng em đang ngủ. Nó biết Gino sẽ để nó chỉ huy công chuyện làm ăn này.

o o o

Năm nay trời lạnh sớm. Mùa hạ ẩm áp đã tàn.

Niên học mới gần kề. Lại phải lo trăm thứ lĩnh kính: quần áo, giày dép, mũ nón. Phải đặt thêm một lò sưởi trong phòng khách. Mùa lạnh cũng tốn bộn tiền đóc tờ. Lucia Santa thoáng có ý sai thằng Sal đi bung bậy ít than trong sân ga, nhưng không ổn, Sal rút rút quá. Thằng Gino thì đã lớn, tuần cảnh bắt gặp nó ăn trộm dám phải đi tù. Lucia Santa không phải người xấu, bà chỉ muốn tìm cách tiết kiệm được tí tiền.

Trong ánh chiều chạng vạng, bà mẹ thấy thằng Gino lò mò ở hẻm hốc nào ra không biết. Nó nhún chân nhảy qua đám lửa trên hệ đường quyết tâm làm hư bộ quần áo. Một đứa bé nhỏ hơn cũng ráng nhảy qua ngọn lửa, nhưng nó đụng phải một góc, tia lửa bắn lên tung tóe. Nhìn kỹ chẳng ai khác anh em Gino và Sal. Thấy Gino quay lại giở cái mừng cũ, bà mẹ giận điên người, bà phóng vào bếp, lấy chiếc roi, chạy xuống cầu thang. Octavia đang đọc sách cũng phải ngược nhìn lên.

Lucia Santa vừa ra khỏi chung cư, Gino đang nhảy qua lửa nữa. Nó thoáng thấy bà mẹ, chưa kịp chuẩn bà mẹ đã cầm roi quất túi bụi. Nó giả bộ gào lên đau đớn để bà mẹ vui lòng, rồi chạy thoát lên nhà. Bà tiện tay quất luôn thằng Sal đang ló quố. Nó khóc ré lên, chạy theo Gino. Khi bà mẹ lên tới nơi, hai anh em đã chui vào gầm giường nằm im re nghe ngóng động tĩnh bên ngoài.

Bà mẹ bảo Octavia :

- Đừng coi sách nữa, làm việc nhà đi.

Octavia thở dài, gấp sách lại. Tối chủ nhật nào nàng cũng giúp thu xếp mọi chuyện. Tuy mệt mỏi nhưng lòng thanh thản.

Nàng rót đầy nước ấm vào bồn tắm, rồi vào phòng, nàng gọi sẽ :

- Ra đi may.

Gino và Sal bò ra. Sal hỏi :

- Má còn giận không?

- Không, nhưng bọn may coi chừng đó. Leo vào bồn tắm mau, còn cãi cộ nữa là chết cả lũ.

Trong bếp Lucia Santa đang sửa soạn bữa tối, Vinnie đi coi chóp bóng về, đang dọn bàn. Nó sẽ tắm sau.

Sau bữa tối, Octavia thuyết pháp cho Sal, Gino và Vinnie :

- Tao muốn chúng may học hành đàng hoàng, hạnh kiểm phải khá. Vinnie, năm ngoái may học

được, nhưng năm nay lên lớp càng phải ráng hơn. Mà muốn vào trường Đại học Nữ Ước chứ? Nếu mà học giỏi, mà sẽ khỏi trả tiền học.

Thực ra Vinnie may lắm mới được tiếp tục học sau bậc trung học. Nhưng Octavia có kế hoạch riêng của nàng. Nàng nghĩ Vinnie có thể lên đại học. Nàng sẽ lo cho gia đình. Chính vậy mà nàng đã đi làm sớm, bỏ mộng làm cô giáo.

Nàng tiếp :

- Gino, nếu mà còn bị điểm hạnh kiểm xấu, tao sẽ gửi nốt mà vào trại giáo hóa. Mà cũng phải ráng học hơn. Sal cứ yên chí, chị sẽ kèm thêm cho em ở nhà. Các em nhớ kỹ một điều. Khi chị đi làm về chị muốn cả ba phải ở trong nhà. Sau sáu giờ chiều không ai được lang thang ngoài đường nữa. Buổi tối chị sẽ kiểm soát bài vở. Mấy em chia nhau lần lượt rửa bát vào buổi tối. Để má có thì giờ xả hơi một chút. Nếu các em không cố gắng, các em sẽ làm cu li suốt đời. Nhớ kỹ lấy!

Lucia Santa ngắt lời con gái :

- Chúng mà nhớ là tao bị mù chữ, mà không phải tao muốn vậy. Bên Ý chỉ con nhà giàu mới đi học. Bằng tuổi chúng mà tao đã phải ra đồng làm việc như người lớn. Ngay cha chúng mà nếu được đi học, kiếm được việc làm khá hơn, có khi không đến nỗi mắc chứng cuồng muộn.

Gino và Vinnie nín khe. Riêng Sal tròn mắt :

- Má, thế nhỡ con ngu quá không học được thì sao?

Hai mẹ con mỉm cười. Octavia nói :

- Đừng lo, không đâu em. Chỉ cần em cố gắng, chị sẽ giúp em. Em nhớ hồi đi học chị đứng đầu lớp hoài.

Vinnie và Gino cười, có vẻ hoài nghi. Octavia phải cầu cứu bà mẹ :

- Đúng vậy không má?

Bà mẹ gật đầu. Bà nhớ lại, Octavia rất mê đi học. Nhưng thâm tâm bà vẫn cho là học quá cao không mấy ích lợi. Càng cao tham vọng càng dài gian lao, bà vẫn đĩnh ninh như vậy. Nhưng bà không nói cho ai biết ý riêng này của mình.

Mấy đứa trẻ lên giường ngủ. Bà mẹ mang chồng quần áo ra ủi? Octavia ngồi đọc sách. Trong nhà hoàn toàn yên lặng, trừ tiếng trẻ cựa mình trên giường lò so. Hai người đàn bà hài lòng, họ là chủ gia đình. Mọi việc ổn thỏa cả.

Bà mẹ đặt bình cà phê lên bếp. Octavia vẫn say mê với quyển sách.

Chương 9

Những đứa trẻ đã yên giấc. Bà mẹ vẫn còn bận còng lưng ủi quần áo cho tuần tới. Octavia đang ngồi đọc cuốn sách nói về hạnh phúc gia đình. Hai người đàn bà thoải mái. Mọi sự êm đẹp cả không ai nói, nhưng việc ông chồng ra khỏi nhà tránh được cho gia đình bao rắc rối.

Bà mẹ đi pha cà phê, Octavia vẫn chú ý đầu vào quyển sách. Bà bạn Zia Louche lại mò tới. Ngồi chơi chưa nóng chỗ đã oang oang :

- Thằng con chị thật quá trời, quá đất! Như con nhà khác nó đã ket nặng. Mụ Le Cinglata hai mươi năm nay có để đái gì đâu, mà nay có bầu. Mụ đang hí hửng thì thằng nhỏ lòi một con bé đến Tòa Thị chính làm hôn thú gấp, con bé là con nhà Marconozzi ở đường 31, đảng hoàng nhưng nghèo mặt rệp.

Bà mẹ hỏi nhỏ :

- Con vợ nó khá không chị?

- Con nhà lành trăm phần trăm mà. Nhưng nó ốm tong ốm teo chị ơi, chẳng khác gì que củi. Tôi nghiệp con bé, làm sao mà chịu nổi.

Bà đưa tay làm dấu thánh.

Octavia giận dữ, nhục nhã vì cái thứ đám cưới tốc hành đặc biệt của con nhà nghèo, vì lối sống nhơ nhớp của em trai. Thiệt nghèo mà sao ham gì ham quá vậy không biết. Nàng ngạc nhiên, bà mẹ không có vẻ gì giận dữ, còn mỉm cười nữa chứ. Octavia không hiểu chuyện thằng Larry lấy vợ, tuy hơi lem nhem, nhưng không phải là một tin xấu thật. Đáng ra cỡ nó dám bung một con đi về làm vợ lắm. Trong vụ này nó có hề hấn gì đâu, chỉ gia đình nhà gái... hơi mất mặt.

Octavia nói lớn :

- Chắc tiền dâm hậu thú quá. Đồ mắc dịch.

Lucia Santa bật cười :

- Thế thằng con tôi đâu chị?

- Rồi đâu có đó. Để tôi nói nốt đã. Lão Le Cinglata hí hửng cho mình tác giả cái bầu mụ vợ. Vậy là con chị thoát hiểm rồi. Bây giờ chỉ còn chuyện nói sao cho nhà gái mát mặt. - Tôi sẽ lại thừa chuyện với anh sui chị sui chứ. Cùng cảnh nghèo tất dễ hiểu nhau hơn. Phải chi chúng nó có đây phải dễ xử hơn không?

Bà già đứng dậy, bước ra chân cầu thang gọi vọng xuống.

Lozenzo, Louisa thò mặt lên trước, con vợ mới co ro núp sau nó. Nó cười khỏa lấp. Bà mẹ cũng cười, tha thứ nhưng vẫn hơi nhuốm vẻ khinh khi.

Lozenzo nói nhanh :

- Thừa mẹ, thừa chị, đây là vợ con.

- Lou, đây mẹ anh và chị Octavia.

Bà mẹ ôm hôn con dâu, kéo ghế cho cô ta ngồi. Lòng Octavia tràn đầy thương cảm. Em dâu có gương mặt thanh tú, đôi mắt nâu to ngơ ngác, lẽ ra chưa đến tuổi lấy chồng, nhất là lấy cỡ như thằng Larry, Octavia cũng thương lây em, nó có tánh hảo ngọt thật đấy, nhưng quả tình nó cũng hy sinh nhiều, bỏ học đi làm giúp đỡ gia đình. Chưa chi đã có vợ, rồi con cái, thời gian qua, chẳng mấy chốc rồi tan nát hết mộng lớn nhỏ. Đời người đâu có dài.

Mọi người ngồi uống cà phê, ăn bánh ngọt gọi là để mừng cho đôi trẻ. Hai vợ chồng mới cưới sẽ ngủ ngay tại nhà, chờ cho lâu hai có người dọn đi sẽ hay. Thằng Larry vui như tết. Nó thoải mái cười nói, chợt Louisa khóc nức nở.

- Con phải về cho má hay.

Lucia Santa đứng dậy, quả quyết :

- Tất cả chúng ta cùng đi nào.

- Mẹ ơi, đêm nay con phải đi làm. Mẹ đi với "Lou", mai con tới.

Cô gái nhìn nó sợ sệt. Octavia giận dữ :

- Đêm nay mày nghỉ làm hở Larry. Mày mới cưới vợ. Mày phải đi với vợ cùng mẹ mày đến nhà cha mẹ vợ mày chứ.

Thằng Larry cười lớn :

- Chị sao nóng quá. "Lou", em muốn anh đi với em không?

Cô gái gật đầu. Nó để tay lên vai vợ :

- Thôi, đi em.

Gino không bao giờ quên năm đó: Bao nhiêu chuyện xảy đến dồn dập, tiếp theo đám cưới Larry, thiên hạ nhảy chồm lên hết, đời sống kinh tế suy sụp, thị trường chứng khoán vỡ nợ. Thế nhưng gia đình nó thì không thay đổi gì. Nó nhận thấy chị Louisa mập ra, nhưng cái đầu thì nhỏ lại.

Một bữa ăn tối, Larry hớt hải :

- Mẹ, ông chủ lò bánh mì mất mười ngàn đô la trong thị trường chứng khoán, cả tiền trong ngân hàng nữa. May ông ta còn cửa tiệm. Nhiều người mất tiền lắm mẹ. Nhờ Trời, gia đình chúng ta nghèo.

Octavia và bà mẹ cùng cười. Món tiền đó chỉ hai mẹ con biết, lại còn là tiền trong sổ tiết kiệm. Lucia Santa bảo Louisa :

- Con phải ráng ăn thêm nữa để giữ sức.

Bà mẹ lấy miếng bít-tết từ đĩa của Larry đưa sang đĩa Louisa.

- Cảm ơn má.

Gino và Vincent nhìn nhau. Còn nhỏ nhưng chúng cũng hiểu mẹ không mấy thích Louisa và dâu thì cũng chẳng thương mẹ chồng thật tình.

Riêng Larry cười khì, dù bị mất ăn.

Gino rụt rè góp chuyện :

- Mẹ, thằng bạn con Joey Bianco mất hai trăm mười ba đô la trong ngân hàng, cha nó Zi Pascale Bianco mất năm ngàn đô la.

Nó thấy mẹ nó có vẻ vui cũng như khi nghe ông chủ lò bánh mì bị sạt nghiệp, và khi Gino kể Zi Paspuale uống rượu quá nhiều, mặt bà mẹ có vẻ buồn :

- Đời thiệt khổ quá. Tội nghiệp Zi Paspuale. Ông chắt bóp lắm, bà vợ cũng chịu cực khổ để dành từng cắc bạc. Thế mà rồi cũng chẳng đi tới đâu.

Ai cũng biết tính Lucia Santa. Bà ưa thở ra cái giọng bi quan. Nhưng thực ra bà tin đời, mình, sống hết mình, làm hết mình, lo cho gia đình hết mình.

Chương 10

Họ nài nỉ chỉ để được sống còn là may mắn lắm rồi. Còn Vinnie? Octavia giật mình nhận ra nàng cũng đã buông tay, tương lai coi như bỏ đi rồi. Vinnie sẽ phải đi làm sớm để giúp anh em nó, không có cách nào khác.

Ồ, nghĩ đến Larry nàng lại tức ứa gan. Nó là thằng tồi tàn, khốn nạn, rời khỏi gia đình đúng vào lúc mọi người cần sự giúp đỡ nhất. Vậy mà nó còn mặt dày mày dạn về nhà ăn cơm. Nhưng đàn ông đều tồi tàn, đáng khinh thường. Nàng chợt thấy hình ảnh đàn ông như con khỉ đột lông lá xồm xoàm, trần trụi, ham muốn nhục dục. Phải, nàng hình dung đàn ông nào cũng vậy, không ít thì nhiều, nhưng đại loại chẳng ra khỏi bức chân dung không mấy khích lệ đó! Má nàng nóng bừng, nàng thấy quá sức chịu đựng rồi. Nàng bước tới ngồi ở chiếc bàn lớn bên bếp. Ngực nàng tức muốn nghẹn thở. Nàng bàng hoàng nhận ra mình bệnh rồi.

Gino là người đầu tiên vào bếp thấy Octavia đang rũ người ho ra máu tươi vung vãi trên chiếu, khăn bàn xanh trắng, khóc lóc một cách thảm thiết vì sợ hãi, đau đớn. Thấy thằng em, nàng ráng bình tĩnh bảo nó :

- Đi gọi má cho chị em. Má ở nhà bà Zia Louche.

Gino hốt hoảng chạy đi như bay như biển không nói một tiếng.

Khi mẹ và em nàng trở lại Octavia đã bết ho. Nàng lấy lại sức ngồi ngay ngắn. Nàng chưa kịp lau khăn bàn. Nàng dấm lau vết máu để tránh cho mẹ nàng khỏi hốt hoảng, nhưng nàng cảm thấy cần được mẹ săn sóc và thông cảm không cho nàng là kẻ lơ là trong lúc gia đình túng quẫn, nhất định nàng sẽ thành kẻ ăn bám một thời gian, nên đầu nàng không cố ý.

Lucia Santa thấy cô con gái mặt tái ngắt như tàu lá, nhuộm vẻ buồn rầu, ra máu tươi vung vãi. Bà kinh hoàng :

- Trời đất, sao thế con?

Bà ôm mặt khóc lớn. Tiếng khóc rền rĩ của bà mẹ khiến Octavia rối cả ruột gan, thằng Gino đứng sau lưng bà mẹ lăm lăm :

- Trời đất, chắc trời sụp rồi.

Một lát, tiếng khóc đã nguôi ngoai. Bà mẹ lấy lại bình tĩnh. Từ trước đến nay, khi nào bà cũng chóng trở lại bình tĩnh, dù hoàn cảnh bi thảm đến đâu. Bà nắm tay đưa nàng sang phòng ngủ, quát thằng Gino :

- Chạy lẹ đi mời bác sĩ Barbato ngay.

Thằng Gino chạy đi, khoái chí vì thấy mình quan trọng và vì biết sắp có chuyện lạ. Nó biết mài mài vậy thôi, chớ đầu óc non nớt của nó cũng chẳng nghĩ thêm là chuyện buồn hay vui.

Sau khi để Octavia nằm yên trên giường, Lucia Santa đi kiếm rượu thoa bóp, rồi bà đến ngồi cạnh giường con, chờ bác sĩ tới. Bà đổ rượu vào lòng bàn tay, ấn lên trán và mặt Octavia. Hai mẹ con đã hết hốt hoảng, nhưng Octavia tinh ý thấy mặt mẹ nàng thoáng vẻ lo âu quen thuộc, mỗi khi gia đình gặp tai nạn mới, bà mẹ quên hẳn thế giới bên ngoài, giá thử trời có sụp bà cũng ngây kệ. Nhưng bà không thể làm ngơ khi có gì xảy đến cho máu huyết của bà. Thế giới con gà mẹ chỉ là góc vườn, góc sân, nơi mấy chú gà con quanh quẩn kiếm hạt thóc, cọng rau rơi rớt... Octavia nói rõn :

- Đừng lo, má. Con sẽ không sao đâu. Má cứ tin con không bị cái nạn mang bầu bất tử, không chổng mà chửa đâu? Con vẫn là một cô gái Ý con nhà lành mà má. Má cứ yên chí.

Nhưng những lúc như thế này Lucia Santa không cười nổi. Đời đã dạy cho bà biết sợ những xô đẩy oái oăm của định mệnh. Xưa nay nhân định thắng thiên cũng nhiều, nhưng có phải lúc nào cũng như vậy đâu?

Bà ngồi im lặng bên giường đưa con gái như một pho tượng, nhưng đầu óc rối bời. Đau ốm là

tai họa thật lớn chứ không phải chuyện chơi. Bà thấy mình thật nhỏ nhoi tội nghiệp, khi thăm họa ào tới chông bà đang mòn mỏi trong bệnh viện, tuy còn sống mà như đã chết, không còn trông cậy gì được nữa. Thằng con trai dở chứng lập gia đình sớm, nó phải lo cho nó trước hết, thời buổi khủng hoảng kinh tế, gạo châu củi quế, công việc khan hiếm, tuy chưa có ai chết đói nhưng cảnh thiếu ăn là điều rất thường. Và bây giờ đứa con gái thân yêu lại ngã bệnh. Bà choáng váng mày mặt. Không có chuyện bất hạnh cá nhân, một người gặp chuyện không may là kéo theo bao nhiêu khó khăn rắc rối đến. Cả gia đình lâm nguy thật sự. Sự sống còn bị đe dọa. Không còn chuyện che giấu được nữa, họ đang bị đẩy tới bước đường cùng.

Đốc tờ Barbato theo bước thằng Gino lên lầu, vào phòng Octavia đang nằm như thường lệ. Ông ta ăn mặc thật keng, hàng ria tía tốt cần thận, ông có vé coi ca kịch opera ở nhạc viện Brooklyp và ông đang vội, suýt nữa ông đã không tới, định bảo thằng nhỏ tới nhà thương Bellevue mà báo tin.

Khi ông thấy cô gái và nghe câu chuyện lĩnh kính bi thảm nhưng không có gì thật sự nghiêm trọng. Dưới mắt một bác sĩ chính hiệu, ông thấy mình tới uống công. Cô gái phải tới bệnh viện, thứ bệnh này chỉ có cách điều trị lâu dài. Nhưng ông cũng ngồi xuống cạnh giường, nhận ra cô gái bối rối, thấy bác sĩ sắp khám cho cô chỉ là một thanh niên rất trẻ, và cô biết bà mẹ đang ngó ông ta lom lom. Ông nghĩ thầm, dân Ý thật quá quắt. Họ nghĩ đàn ông dám ngủ cả với một người đàn bà đang chờ chết trên giường bệnh. Ông cố kìm hãm nóng giận, nói nhẹ nhàng :

- Thưa bà, tôi sắp khám con gái bà. Bà báo cậu bé đi chỗ khác.

Ông sửa soạn kéo tấm mền xuống.

Bà mẹ quay lại, thấy thằng Gino tròn mắt như sắp chứng kiến một chuyện lạ. Bà đập vào vai nó :

- Đi chơi đi con. Lần này mày được phép của má.

Thằng Gino hí hửng tưởng má nó khen đã mau mắn đi gọi bác sĩ, không ngờ bị đuổi khéo. Nó lĩnh vào bếp, miệng lầm bầm nói hỏn.

Đốc tờ Barbato để ống nghe lên ngực Octavia, làm bộ ngó quanh trằm ngâm như một thầy thuốc yêu nghề, nhưng thật ra mắt nhìn thân thể cô gái rất kỹ. Ông ngạc nhiên thấy cô gái ốm tong ốm eo, dù cho bề ngoài có bộ ngực nở nang, đầy đặn và đôi mông tròn, tuy đã sụt ký nhiều, nhìn qua thì không nhận ra. Đôi mắt nâu, tròn, loáng nước nhìn ông ta một cách chăm chú, lo sợ, đốc tờ không có nghĩ bậy nhưng cũng để ý đến thân thể cô gái đã chín nẫu, đáng ra cô đã phải nếm mùi đời từ lâu. Cô trông tựa người mẫu khỏa thân trong những bức tranh mà ông thấy bên Ý khi về quê chơi sau khi tốt nghiệp bác sĩ. Cô thuộc loại đàn bà vượng phu ích tử, nuôi con rất khéo, chiều chông rất mực. Cô nên và phải lấy chông gấp, dù đau hay không.

Ông đứng dậy, kéo mền cho cô gái. Ông lên tiếng trấn tĩnh :

- Cô sẽ mạnh.

Rồi ra dấu cho bà mẹ theo ra ngoài. Ông ngạc nhiên thấy Octavia nói :

- Thưa bác sĩ, xin bác sĩ cứ nói trước mặt tôi. Dù sao má tôi cũng nói lại cho tôi nghe.

Đốc tờ đã biết những người dân ngụ cư này không hiểu những điểm tế nhị trong nghề thuốc. Để tránh những xúc động không cần thiết, có khi nào một đốc tờ lại khơi khơi cho bệnh nhân biết sự thật bệnh tật nặng. Nhưng thôi gặp những trường hợp đặc biệt thì cũng có thể châm chước, cho tiện việc.

Ông chậm rãi nói với cả hai mẹ con :

- Cô bị sung phổi, không có gì trầm trọng; nhưng phải tới bệnh viện chụp quang tuyến và xin điều trị. Bệnh cũng có thể trở nặng, về triệu chứng ho ra máu có thể do nhiều nguyên nhân. Bệnh viện mới có đủ thẩm quyền xác nhận.

Thoáng chốc, trường hợp này làm ông nghĩ đến vở nhạc kịch ông sẽ coi đêm nay. Vai nữ chính sắp chết vì lao, hát như điên dưới ánh đèn sân khấu chói chang; thiết thời độc nhất chỉ là mất người yêu, nghĩa là mất đi một nguồn khoái lạc. Ô, nếu vậy người ta đã coi cái chết của cô ta

quá nhẹ, làm như thể cô ta coi người yêu là tất cả đời mình vậy. Chết đi chỉ tiếc không còn dịp chung chăn chung gối, mà cuộc đời đâu có giản dị quá đáng như thế. Mấy ai trong chúng ta dám coi một mối tình, cứ giả thiết là một mối tình đẹp, một mối tình lý tưởng, là tất cả cuộc đời của mình không?

Ông tiếp.

- Bà và cô đừng lo quá, dù cho cô có bị lao cũng nhẹ thôi. Đừng lo quá nhé, cũng đừng bi thảm hóa vấn đề. Cùng lắm là cô phải nghỉ ngơi tầm bố vài tháng. Vậy ngày mai, bà đưa cô tới bệnh viện Bellevue. Đây là thuốc để cô uống ngay hôm nay.

Ông đưa cho Lucia Santa mấy mẫu thuốc biểu của các hãng dược mang tới để quảng cáo :

- Bà nhớ nhé, nhất định mai đưa cô đến bệnh viện gấp. Phòng này thiếu tiện nghi, trẻ con trong nhà ồn ào quá. Cô cần tĩnh dưỡng. Việc rọi quang tuyến cần lắm. Bà nhớ nhé. Và cần nhất, đừng lo âu.

Đốc tờ ra về, vừa hài lòng vừa bực mình. Lẽ ra ông có thể đòi tiền công mười lăm đô la, chứ không phải hai đô la, quá ít. Ông ta có thể lại khám bệnh mỗi ngày, bắt cô chụp hình phổi ở phòng mạch riêng và điều trị luôn. Nhưng ông hiểu gia đình này rất nghèo. Thế mà ông ta vẫn giận mình, bực dọc không để vào đầu cho hết, vì mình đã quá dễ dãi, đã bán những kỹ năng bao công lao mới học được với một giá quá rẻ, thế ra những hy sinh của cha ông đã không mang lại kết quả tương xứng chỉ vì ông đã không nỗ lực. Đặt trường hợp đây là con gái lão chủ lò bánh thì thiên hạ biết tay ông liền. Ông sẽ sử dụng máy chém, sẽ vắt sữa lão đến giọt cuối cùng, phải, một cách quang minh chính đại và hợp pháp trăm phần trăm. Ông báo dịch vụ chứ có lừa bịp ai đâu. Ô! Một ngày nào đó, ông sẽ dọn phòng mạch đến một khu giàu có, mặc sức làm tiền mà khỏi có ân hận gì hết. Đốc tờ Barbato nhất định không chịu nghèo khổ đâu.

Mỗi lần làm phước kẻ nghèo ông bực mình hoài. Ông coi sự yếu lòng của mình là tật xấu cần loại bỏ, chứ không phải là một đức hạnh phải tôn vinh.

Coi chớp bóng xong, Sal và Vinnie về nhà, lĩnh vào bếp liền. Chúng đang nhai ngấu nghiến những khúc bánh mì có phết dầu ô liu và nước dấm. Gino buồn bã ngồi ở góc bàn, làm bài. Lucia Santa ngó mấy đứa con một cách sần sần. Bà bảo Gino.

- Vào lục túi tao lấy mười xu tao cho. Rồi mày xuống gọi thằng Lorenzo lên đây. Lẹ lên.

Bà thấy nhẹ cả lòng vì mình dám quyết định làm một việc liều lĩnh vì tình thương yêu.

o o o

Sáng hôm sau Lucia Santa làm một việc ghê gớm, tất cả mọi người ở Đại lộ Thứ Mười đều dè dặt. Họ mất cảm tình với bà, dù cho trước đây ai cũng ái ngại. Đốc tờ Barbato giận quá chửi thề bằng tiếng Ý tùm lum, một hành động ông ta chưa hề phạm từ ngày vào trường Y khoa. Ngay Zia Louche cũng phải lên tiếng mắng mỏ. Đó là một việc điên rồ, vô luân, đáng tởm; nhưng cũng là hành động thúc đẩy bới lòng thương yêu. Lucia Santa không đưa con gái đến nhà thương thí Bellevue; bà và Larry đưa Octavia đến bệnh viện Pháp ở đường 30 giữa Đại lộ Thứ Chín và Đại lộ Thứ Mười, cách nhà không bao xa. Bệnh viện này đẹp đẽ, sạch sẽ và mắc tiền. Những nữ tá ở đó lễ độ, bác sĩ vui vẻ và các thư ký hạ mình đúng mức. Khỏi có cái cảnh ngồi chờ dài người trong những phòng đợi tối tăm, bẩn thỉu. Con gái Lucia Santa sẽ được coi là người có nhân phẩm cao giá, có vai vế trong xã hội.

Thấy thiên hạ trách mắng um sùm, Lucia Santa ngỡ ngàng như rút từ cung trăng xuống. Ai cũng coi hành động vung tay quá trán của bà là quái đản, làm tiêu luôn món tiền dành dụm từ bao năm trời, trong khi gia đình thiếu thốn, khốn khổ. Bây giờ trong nhà chẳng còn ai đi làm kiếm gạo. Đúng là chuyện nghịch ngạo!

Nhưng thiên hạ đâu có biết rõ nguồn gốc, ngọn ngành. Suốt đêm đó Lucia Santa không chợp mắt. Không ngủ được bà ta vẫn bị những ác mộng ghê gớm hành hạ. Bà thấy cô con gái xinh đẹp đang bị giam trong những chiếc tháp ở Bellevue, lang thang trong những hành lang tối ám, thiên hạ nhổ nước miếng lên mặt nó như với con vật. Bà còn tin dị đoan nữa. Chồng bà vào Bellevue và không bao giờ còn về nhà. Đúng là một địa ngục, con gái bà mà vào đó thì sẽ chết

tức chết tử, thân thể bị mổ xẻ thành từng mảnh, bỏ vào chai lọ.

Lúc trời chưa sáng, Lucia Santa đi tới quyết định trọng đại, bà nhẹ hẫng người, chẳng còn để ý gì đến ý nghĩ người ngoài, kể cả bè bạn, họ hàng, láng giềng. Trong bóng tối còn dày đặc, bà đã khóc như mưa như gió, khóc thảm khóc thiết, chẳng phải để tỏ lộ tình cảm, chung quanh có ai đâu, nhưng khóc cho nhẹ bớt buồn khổ, khi thiếu sự dỗ dành an ủi kẻ thân yêu, hoặc người bạn nào đó. Lucia Santa còn khóc lấy thêm can đảm, lấy thêm sức mạnh, giờ đây cảnh nhà trở lại còn biết trông cậy vào ai nữa. Bà đã hành động như người không thể hạ mình van nài lòng thương hại của kẻ khác. Khi trời sáng, bà lấy lại tự chủ, lau mặt lau mũi cho đàng hoàng. Bà trở thành người cứng cỏi như thường nhật.

Sau khi mấy đứa trẻ đi học, Larry lên nhà. Octavia đã mặc quần áo ấm, nhưng vẫn cuốn thêm chiếc mền. Họ đỡ Octavia xuống thang lầu, vào xe của Larry và khi Lucia Santa lên xe, bà nói với con :

- Lái đến bệnh viện Pháp.

Octavia bắt đầu phản đối, nhưng bà mẹ la lớn :

- Im đi mà. Im ngay.

Mọi thủ tục hoàn tất chóng vánh. Octavia ở một phòng yên tĩnh, sạch sẽ, vui vẻ với cô gái bệnh nhân khác. Trên tường treo nhiều bức tranh. Trên đường về Larry bảo mẹ, nó sẽ giúp gia đình năm đô la mỗi tuần cho đến khi Octavia bình phục hẳn. Bà mẹ đưa tay day vai nó một lúc, nói bằng tiếng Ý.

- Con ngoan lắm!

Nhưng trong giọng nói của bà; Larry thấy mình đã bị gạt bỏ. Nói thế, nhưng biết không còn trông mong vào con trai và cũng không còn tin nó nữa. Còn bà Lucia Santa biết mẹ quý Octavia hơn mình rất nhiều.

Chương 11

Lucia Santa rầu nấu ruột. Octavia đã ngã bệnh vào mùa đông dài lạnh lẽo và sau những ngày làm việc nặng nhọc. Thời buổi kinh tế khủng hoảng, mức lương xuống đều đều. Làm việc nhiều hơn, tiền lãnh ít hơn là tình trạng chung. Ban đêm hai mẹ con lúi húi may vá thêm, kiếm được đồng nào hay đồng ấy. Nay thì mọi sự đã rõ rệt. Octavia đi dưỡng bệnh ít cung phải sáu tháng. Vậy là có thể nghỉ việc đến một năm. Mất nguyên một năm lương chớ ít ỏi gì!

Thằng Lorenzo đưa năm đô la mỗi tuần, đôi lúc hơn chút đỉnh. Thằng Vincenzo sẽ làm việc trong lò bánh, cũng kiếm được năm đô la mỗi tuần nữa, thêm ít bánh "chùa". Thằng Gino ở không, Sal và Aileen còn quá nhỏ.

Vợ Lorenzo có thai, vậy là có lẽ cũng chẳng còn trông mong vào nó được bao lâu?

Lucia Santa đi tới quyết định quan trọng. Không còn cách nào khác hơn là nộp đơn xin trợ cấp an sinh xã hội. Nhưng điều kiện thì có nhiều điều khó khăn.

Trước hết không có chuyện lương tâm ở đây? Chót sanh ở cái đất chó ăn đá gà ăn muối, chẳng ai hơi đâu nghĩ đến lương tâm làm cái quỷ quái gì.

Nhưng nhận bố thí thì quả thật khổ tâm. Người ta quen thói xỉ vả những kẻ ngửa tay xin tiền thay vì nằm ép một bên chịt chết đói.

Larry dàn xếp để điều tra viên tới nhà, nhưng nó lánh mặt. Lucia Santa kiếm chỗ giấu những thứ dán nhãn ngoại quốc, sợ chúng sẽ làm hại mình trước đôi mắt cú vọ điều tra viên.

o o o

Điều tra viên đến vào buổi chiều, một người còn trẻ dáng dấp trịnh trọng tức cười, hai con mắt thô lỗ, giống như cú. Hắn gõ cửa lễ phép. Hắn xem xét căn nhà, mở tủ, mở trạn, đi khắp nhà. Hắn xưng tên là La Fortezza, và gọi Lucia Santa là bà, rất đúng điệu xã giao.

Hắn nghe bà Lucia Santa trình bày hoàn cảnh và lúi húi ghi tất cả những chi tiết vào sổ tay, luôn miệng xuýt xoa khi bà nói đến một tai họa nào. Có điều hắn nói một thứ tiếng Ý quá thông thái nên nghe hơi lạ tai.

Bà Lucia Santa khai tước hạt sen. Bà không có tiền gửi băng. Con cái cũng không có. Bà không có gì hết, không đóng bảo hiểm. Bà chỉ có nhẫn cưới là món nữ trang duy nhất.

Ông La Fortezza nói một cách buồn buồn. :

- Thừa bà Corbo, tôi rất buồn phải thông báo cho bà hay có nhiều khó khăn. Ba cháu lớn có tiền bồi thường để trong ngân hàng do tai nạn của cha chúng. Nói cho đúng, món tiền đó phải biến mất thì bà mới được trợ cấp an sinh xã hội của chính phủ. Theo đúng luật đấy. Và nếu tôi làm ngơ không báo cáo khoản tiền này, tôi cũng sẽ gặp khó khăn.

Lucia Santa giật bắn người. Chàng thanh niên gốc Ý ăn nói nhỏ nhẹ này đã chơi trò do thám, đi hỏi han lảng giềng rồi đặt bẫy, để bà lọt vào quá dễ dàng. Bà cay đắng :

- Vậy tôi ném bỏ tiền ra đường chẳng?

Hắn mỉm cười, chờ đợi. Bà có linh tính tình hình có cơ cứu vãn :

- Chắc ông có cách giúp tôi chứ ạ.

Hắn có vẻ hơi lúng túng vì chưa quen thói tham những một cách tinh bơ. Hắn giải thích hắn có thể làm liều, tìm cách cho bà lĩnh đủ tám đô la mỗi tuần lễ, nhưng mỗi lần có chi phiếu bà phải đền công hắn hai đô la. Dĩ nhiên hắn chịu một phần nguy hiểm, việc đổ bể sẽ mất nồi cơm như chơi. Như thế là đẹp cho cả hai. Lucia Santa rối rít mang bánh kẹo và cà phê ra đãi khách. Qua tách cà phê, ông La Fortezza kể lại những cảnh khổ đời ông. Ông đã giật được mảnh bằng cử nhân luật nhờ bao sự hy sinh của bố mẹ, những người cùng nghèo khổ như bà đây, rồi ông chẳng có làm chi được với mảnh bằng nên đành phải nhận chân điều tra viên thấp kém này, với đồng lương rẻ mạt. An xén trợ cấp an sinh xã hội làm ông khổ tâm không ít, nhưng đành

vậy. Mà nói cho ngay, cả hai bên đều có lợi. Theo nguyên tắc thì bà chưa đủ điều kiện lãnh trợ cấp. Hết câu chuyện cả hai trở thành bạn.

Cứ hai tuần ông La Fortezza lại thò mặt tới với tấm chi phiếu. Trong nhà vui hẳn lên. Bà mẹ sai thằng Gino xuống tiệm thực phẩm trả nợ và đổi chi phiếu ra tiền mặt, nhân thể mua một phần tư cân Anh thứ dăm bông Huê Kỳ thượng hảo hạng, bánh mì và phó mát. Ông La Fortezza dạ dày yếu, nên không ưa những món Ý thuần túy.

Đớp hít xong xuôi, ông đứng dậy sửa soạn về. Lucia Santa tiến lại dúi vào tay ông hai đô la, một cách kín đáo tế nhị như khi ta lì xì mấy đứa trẻ con. Ông La Fortezza sẽ ra bộ miễn cưỡng, đẩy tay bà Lucia Santa, rồi ngược mặt, thở dài nhè nhẹ, đút tiền vào túi như thể ông không có lòng dạ nào mà từ chối.

Đúng thế; họ ưa nhau. Ông ta khoái bà Lucia Santa về sự lịch sự, tế nhị, về cách chiêu đãi. Bà thì có cảm tình thật sự với chàng thanh niên buồn bã, bà không thấy hối hận chút nào về cái vụ trả ơn này.

Sau mấy tuần, ông La Fortezza lo cho Lucia Santa món phụ cấp gia cư mười lăm đô la mỗi tháng. Không cần đợi hỏi, bà đưa cho ông bạn quý năm đô la thay vì hai như trước. Thứ thông cảm loại này vững chắc như đá cục vậy. Mỗi tình lớn lên trông thấy, ông ta lo cho bà được thêm bốn đô la mỗi tuần. Lần này Lucia Santa đền hậu hĩ hơn, biếu ông một gói đồ ăn để ông mang về, một cân Anh dăm bông và một chai rượu anisette. Thằng Larry mới kiếm đâu được chiếc xe hơi cà tàng, bà liền bảo nó lấy chở ông về tận nhà ở khu Bronx Đại lộ Arthur.

Chương 12

Đốc tờ Barbato lồm lũi leo bốn thang lầu lên nhà Angeluzzi - Corbo, phen này quyết tâm hành hạ cho họ tốn tiền tốn bạc mới mở mắt ra được. Ông phát tâm giúp đỡ thiên hạ, để rồi thiên hạ lại ngu ngốc mang tiền đi đổ sông Ngô. Ông đâu có dại gì mà để thiên hạ qua mặt cách nhanh chóng như thế!

Bộ họ tưởng nhà thương thí Bellevue không đáng cho họ đặt chân tới hay sao đây? Họ muốn hưởng những tiện nghi y tế tốt nhất à? Thế ra họ chẳng biết thân biết phận chút nào. Những kẻ khốn khổ sinh vô gia cư, tử vô địa táng, phải bám víu vào tiền trợ cấp của chính phủ, nhưng dám cho con gái đến bệnh viện mắc tiền ở Raybrook.

Đốc tờ vừa bước khỏi cầu thang thì cửa nhà mở. Bé Sal đứng canh cửa, nét mặt rất nghiêm trọng. Trong bếp, bát đĩa từ bữa tối còn bừa bãi bỏ lại trên bàn. Chiếc khăn bàn vàng lấm tẩm những vết mỡ. Gino và Vincent đang chơi bài trên bàn. Đốc tờ nghĩ thầm một cách tức giận, rõ là hai thằng ăn cướp con, nhưng lòng ông dịu đi, ngay khi Vincent rời bàn dẫn ông đi qua dãy phòng. Nó lễ độ nói lí nhí.

- Thưa bác sĩ má em đau.

Lucia Santa đang nằm trong chiếc phòng ngủ tối tăm, không cửa sổ đứng bên cạnh bà mẹ là cô bé Aileen đang được mẹ lấy khăn đắp nước lau mặt lau tay cho. Cảnh này gợi đốc tờ nhớ đến bức họa tôn giáo, ông đã nhìn thấy bên Ý, cũng mô tả cảnh bà mẹ đang nằm nghỉ mà vẫn ráng chăm sóc con, ánh sáng vàng nhạt từ bóng điện làm gian phòng có một vẻ vui tươi, mặc dầu bức tường màu sẫm.

Ông cố gắng tập trung tư tưởng. Ông nhận ra chính lối nuôi con của người dân quê đã khiến đứa con hoàn toàn nhờ cậy nơi bà mẹ. Đây chính là người mẫu của các họa sĩ cổ điển Ý đã tạo nên những tác phẩm bất hủ.

Đốc tờ Barbato đứng ở chân giường, nói một cách nghiêm trọng :

- Bà Corbo, mùa đông năm nay bà gặp nhiều chuyện sui sẻo quá.

Đây là lời bày tỏ cảm tình mà cũng là nhắc khéo hành động không đẹp của bà đối với trường hợp Octavia bữa trước.

Bình thường bị thiên hạ đụng chạm, Lucia Santa dễ dàng nổi điên, mắt long sòng sọc, mặt đỏ gay. Nhưng lòng kính trọng cố hữu của kẻ nghèo đối với một nhân vật cỡ lớn như đốc tờ làm bà biết giữ mồm giữ miệng, dẫu rằng bà nhớ đốc tờ cũng có thời uống nước lã, ăn bánh mì đen qua ngày. Bà nói rụt rè :

- Vâng thưa bác sĩ, lưng, chân tôi, đau quá. Tôi không đi được, không làm việc được.

Đốc tờ đáp :

- Bà hãy bảo cháu nhỏ xuống bếp chơi đi.

Đưa con gái nhỏ đứng sát giường hơn đưa cánh tay nhỏ xíu ôm lấy cổ mẹ. Bà mẹ dịu dàng :

- Lena xuống bếp phụ các anh rửa bát đi con.

Đốc tờ mỉm cười. Lucia Santa nói lớn bằng tiếng Ý.

- Vincenzo, Gino, chúng mày bắt đầu rửa bát chưa con. Chúng mày cứ để bát đĩa bề bộn như vậy sao? Tao dần cho mỗi đứa một trận bây giờ. Lena xuống bếp xem chúng nó chịu làm việc chưa con, rồi cho má biết.

Đưa con gái chạy vào bếp, rất khoái được lãnh vai trò làm do thám.

Đốc tờ Barbato ngồi xuống giường. Ông kéo tấm mền xuống, đặt ống nghe lên ngực, lúc đầu còn ở trên làn vải áo. Lúc ông sắp sửa bảo bà dỡ áo lên thì đứa con gái nhỏ đứng cạnh ông, đôi mắt nâu đầy tò mò, bảo mẹ nó :

- Gino và Vincent đang rửa bát. Sal đang lau bàn.

Bà mẹ thấy đốc tờ bực mình, bảo con.

- Tốt lắm, Lena, con xuống giúp các anh và coi chừng. Không đưa nào được lên đây cho tới khi tao gọi. Bảo chúng nó thế.

Đưa con gái vùng chạy đi.

Lucia Santa đưa tay ra xoa đầu con gái, Đốc tờ thấy cổ tay nổi lên từng cục, đã đoán được phần nào căn bệnh. Khi chỉ còn hai người, ông bảo bà nằm sấp xuống rồi vạch áo lên. Ông thấy những cục nổi lên ở lưng, rồi cười bảo bà :

- Bà bị xung khớp xương đây mà, nghỉ một tháng ở Florida thì khỏe liền. Bà cần ánh nắng, sức nóng và nghỉ ngơi.

Ông coi thật kỹ, nắn bóp khắp người kiếm những chỗ đau nhức, ông cũng chú ý thấy người đàn bà ở lứa tuổi bốn mươi này cũng vẫn còn tràn đầy nhựa sống như cô con gái, như những người đàn bà Ý đa tình trong những bức họa khổ thân ở miền Florence. Nhưng ông chẳng thấy có chút ham muốn nào. Chẳng có ai thuộc giai cấp nghèo khổ khiến ông ham muốn. Ông coi họ thiếu sạch sẽ. Ông kéo áo người đàn bà xuống. Người đàn bà quay mình trở lại. Đốc tờ nghiêm giọng :

- Tại sao vậy, bà không làm việc được ư? Đúng, bà cần nghỉ ngơi, nhưng ráng đứng dậy đi chứ. Bệnh bà không có gì nặng.

Lucia Santa nhìn đốc tờ một lát rồi mới nói :

- Phiền bác sĩ đỡ dùm tôi dậy với.

Bà đặt chân xuống đất, đốc tờ đưa tay kéo bà lên. Người đàn bà cố gắng duỗi vai nhưng kêu lên đau đớn phải vịn hẳn vào đốc tờ. Ông nhẹ nhàng đặt bà xuống giường như cũ :

- Bà phải nghỉ đã, không lâu đâu. Dĩ nhiên những khi trái gió trở trời, bà sẽ còn mệt, nhưng tôi chắc bà sẽ làm việc nhà được.

Lucia Santa mỉm cười vì thái độ cởi mở của đốc tờ :

- Cám ơn bác sĩ nhiều lắm.

o o o

Rời nhà Corbo, đốc tờ Barbato khoan khoái thở hút không khí mát mẻ trên Đại lộ Thứ Mười, suy nghĩ về thế giới và đám nhân loại lúc nhức khắp nơi. Ông rùng mình, kinh hãi. Ông ôn lại những bất hạnh của gia đình bà Lucia Santa. Chồng thì bị nhốt trong viện tâm thần, con gái căng phồng nhựa sống, như đang tới gần ngưỡng cửa quá thì, đám cưới đưa con trai buồn bã với đứa con gái nhà nghèo còn non nớt. Còn người đàn bà cột trụ của gia đình vừa ngã bệnh lại phải nằm nghỉ một thời gian dài.

Ông nhìn nào dây chung cư, những khung cửa bừng sáng như những ngọn lửa vuông vắn in lên khung trời lạnh lùng mùa đông. Ông ta lẩm bẫm một cách vô thức :

- Chẳng biết những người này làm quái quỷ gì đây?

Gió lạnh thổi ào ạt từ dòng sông Hudson qua sân ga, làm ông rét run. Tự dưng ông thấy nổi giận, sao mình cứ phải chứng kiến mãi những cảnh bất như ý. Ông nghĩ, được rồi, để xem mọi sự xoay vần tới đâu.

Hai tháng sau đó, đốc tờ Barbato tiếp tục ra tay chữa bệnh. Ông tới thăm Lucia Santa cứ hai ngày một lần, chích cho bà và trò chuyện đến hai chục phút. Ông xoa nắn bà, bà thấy đỡ hơn, nhưng vẫn chưa ra khỏi giường được. Đốc tờ Barbato hỏi han về Octavia, ngày nào sẽ trở về, liệu ngày đó bà đã mạnh chưa; nếu không chắc cô ta buồn kinh khủng. Vài bữa trước khi Octavia về, ông chích cho bà thuốc khỏe trợ sức. Và đêm trước ngày con gái bà về, ông tới thấy bà mẹ ngồi trong bếp ủi quần áo, mấy đứa con quay quần xung quanh, đứa rẩy nước, đứa gấp quần áo thì đốc tờ Barbato hỏi lòng hỏi dạ, vui vẻ nói :

- Tốt lắm, tốt lắm, dậy làm việc được là khỏe hẳn rồi đó.

Lucia Santa cười đáp lễ, nụ cười xác nhận món nợ còn chịu đốc tờ chưa trả. Khi đốc tờ Barbato sửa soạn ống chích, bà nói bằng tiếng Ý :

- Ô bác sĩ, làm sao tôi trả tiền được cho ông đây?

Lần này ông không thấy giận. Ông cười trấn an :

- Bà chỉ cần mời tôi dự đám cưới của con gái bà là được.

Ý ông muốn nói đời cũng có nỗi vui, hết cơn bĩ cực đến hồi thái lai; rồi mọi sự sẽ tốt đẹp, Octavia sẽ bình phục, con gái trưởng thành qua thời gian.

o o o

Octavia xa nhà đã sáu tháng. Suốt khoảng thời gian này, Lucia Santa không đi thăm con gái được. Đường quá xa, công việc nhà quá nhiều, và bà không tin nổi tài lái xe của Larry với chiếc xe cà rịch cà tang của nó. Hơn nữa, chẳng thể để mấy đứa con nhỏ ở nhà một mình được.

Larry và Vinnie ra tận nhà ga Trung tâm đón Octavia. Gia đình đợi trong nhà, mấy đứa trẻ mặc quần áo thơm tất như ngày chủ nhật, Lucia Santa nghiêm trang trong bộ đồ đen, Zia Louche tới giúp sửa soạn đồ ăn trong bếp.

Gino coi chừng ở cửa sổ ngó xuống đường. Sau cùng nó chạy vào bếp la lớn :

- Má về rồi.

Lucia Santa đưa tay chùi mắt. Cửa mở, mấy đứa trẻ ra đứng ở đầu cầu thang, nghe ngóng những bước chân mỗi lúc một lớn.

Khi Octavia xuất hiện, suýt nữa chúng không nhận ra nàng. Chúng cứ ngỡ chị nó phải gầy ốm xanh xao, như người về từ cõi chết cơ mà. Nhưng chúng thấy một cô gái Hoa Kỳ nẩy nở làm mát con mắt. Làn da Octavia giờ đây mây mây. Má nàng hồng hào, tóc uốn gọn một mới. Nàng mặc váy và áo ngắn. Nhưng điều làm mọi người chung hứng là lời nói, giọng nói của nàng, cả cách nàng chào mọi người.

Nàng cười ngọt ngào, hàm răng đều như bắp giữa đôi môi hé nở. Nàng ôm hôn Sal và Aileen, nói rất Mỹ :

- Em thân mến, chị nhớ em quá!

Nàng bước tới chỗ Lucia Santa, hôn má mẹ, cất giọng kiêu cách :

- Thưa má, con về nhà thật vui!

Larry và Vincenzo mỗi đứa khệ nệ khuân một va li, có vẻ hơi lúng túng.

Octavia bầu nhẹ má Gino :

- Em chị đẹp trai lắm!

Gino rụt lùi. Có gì làm Octavia thoát xác chóng vậy nhỉ?

Chỉ có hai đứa bé nhỏ nhất là vui như tết. Chúng cứ quanh quẩn bên nàng, ngấu ngiến sự dịu ngọt của nàng bằng mắt, bằng tai, bằng thân hình, run lên sung sướng khi nàng luôn ngón tay vào tóc chúng, ôm hôn chúng hoài, nhắc đi nhắc lại với giọng nói đầy thương yêu :

- Các em chóng lớn quá!

Lucia Santa phải bảo Octavia ngồi xuống. Bà không để ý đến những bộ tịch của nàng. Bà bắt nàng phải nghỉ ngơi sau khi leo bốn chặng cầu thang.

Zia Louche xuýt xoa :

- Cảm ơn Trời, cháu đã về. Má cháu cần cháu lắm.

Octavia chưa kịp trả lời, bà ta đã lĩnh vào bếp.

Bữa ăn này đặc biệt không giống bất cứ bữa ăn nào trước đây. Ai cũng ngượng nghịu, thấy dư

chân dư tay. Câu chuyện trao đổi một cách ngưng ngập như giữa những người xa lạ. Gino và Vinnie không đánh nhau trong bữa ăn. Sal và Aileen cũng ngoan ngoãn khác hẳn bình thường chúng cãi nhau chí chóe dành nhau từng miếng thịt. Louisa bế con lên, hôn Octavia sau tai, như thể còn sợ vi trùng. Octavia ngúc ngắc cái đầu với đứa bé, nhưng không đụng đến nó. Larry ăn lẹ, xin lỗi phải đi làm ca bốn giờ chiều đến nửa đêm. Nó ra đi vội vã.

Khi Octavia định dọn bàn, ai cũng kinh ngạc. Ngay Gino cũng đứng vọt lên, mau mắn bung bát đĩa ra chậu rửa bát. Lucia Santa nói :

- Con làm chi vậy, muốn ngã bệnh nữa sao?

Octavia đành ngồi xuống, bé Sal và Aileen hai đứa kẹp hai bên đùi nàng, ngó nàng một cách đầy trù mến, thán phục.

Chỉ bà mẹ hiểu được nỗi buồn thầm kín đằng sau nụ cười và câu chuyện vui vẻ của Octavia. Lại ngồi trong căn nhà cũ, nhìn căn phòng đầy đồ đạc, trẻ con tạo cho Octavia một nỗi thất vọng nặng nề. Kể từ buổi chiều xế dần qua tối, nàng chứng kiến mẹ làm đủ những việc cực nhọc - rửa bát, ủi quần áo, đốt lò trong bếp, rồi sửa soạn giường ngủ cho các con. Nàng nghĩ đến việc xảy đến cùng lúc trong bệnh viện hồi sức, nàng và cô bạn đi dạo trong vườn. Hai người sẽ đợi bữa trong phòng, miêng vẫn trò chuyện về những thiên tình sử tuyệt vời. Họ sẽ ăn cùng nhau và sau đó chơi bridge trong phòng giải trí. Octavia thấy nhớ quãng đời nàng đã từ giã đời sống thư thái nhàn nhã, không phải lo nghĩ. Nàng thấy vụng về, ngại ngùng trong chính nhà mình, và những người thân yêu của nàng chẳng khác gì những kẻ xa lạ. Nàng đắm mình trong trầm tư. Nàng không nhận ra dáng đi ngưng ngập của mẹ.

Đến giờ ngủ, khi Gino và Vinnie thay quần áo trước khi lên giường. Gino ghé vào tai Vinnie :

- Suốt cả ngày nay chị không chửi thề.

Vinnie gật gù :

- Tao đoán chị không được chửi thề trong nhà thương nên quên mất.

- Hy vọng như vậy. Con gái chửi thề xấu lắm nhất là người đó chính là chị của mình.

o o o

Trong bếp chỉ còn bà mẹ và cô con gái. Họ ngồi trước những ly cà phê thủy tinh trong suốt. Lucia Santa đã đặt ấm nước trên lò. Có tiếng lũ trẻ cựa mình trong giấc ngủ. Trong ánh sáng yếu ớt, hai người ngồi đối diện, bà mẹ kể về những khó khăn trong sáu tháng qua, nào là thằng Gino đầu bò đầu bươu, không chịu vâng lời, cả thằng Vinnie và cả đứa nhỏ nữa. Nào thằng Larry và vợ nó có vẻ lơ là không giúp đỡ gia đình bao nhiêu, nào chính mẹ bị đau, tuy bà đã hết sức né tránh không hề nói đến trong thư, vì sợ làm con gái buồn.

Câu chuyện thật dài, Octavia chốc chốc lại nói :

- Má, sao má không viết thư cho con?

Bà mẹ trả lời :

- Má chỉ muốn con chóng mạnh.

Hai mẹ con không có cử chỉ âu yếm nào, Octavia dụi dàng :

- Má yên chí, tuần sao con sẽ làm việc lại. Con sẽ bắt mấy đứa trẻ học hành đàng hoàng, về nhà phải giúp đỡ má.

Nàng thấy mình đầy sức mạnh, tự tin và kiêu hãnh vì mẹ cần nàng biết bao nhiêu. Lúc đó vẻ la lẫn tan biến hết. Nàng đã về nhà, trở lại khung cảnh quen thuộc. Khi Lucia Santa bắt đầu ủi quần áo, Octavia về phòng mang theo cuốn sách xuống bếp đọc, để mẹ nàng khỏi phải làm việc một mình.

Chương 13

Thấm thoát đã hết sáu tháng dưỡng bệnh, Octavia về nhà. Mấy bữa đầu nàng lơ mơ nhớ lại quãng thời gian rất hạnh phúc, được chăm sóc tử tế, lại không phải lo lắng gì hết. Trở lại nếp sống cũ, cái gì cũng có vẻ là lạ. Rồi bà mẹ lại kể lể không sót chuyện nào trong sáu tháng qua. Nàng trấn an mẹ :

- Mẹ đừng lo nữa, chỉ tuần tới là con làm việc lại. Con sẽ kèm giữ mấy đứa em trai, đi học phải chăm chỉ, về nhà thì giúp đỡ.

Được một tuần, nàng gặp ông điều tra viên. Khoảng bốn giờ chiều, nàng vừa đi làm về, ngạc nhiên thấy ông La Fortezza đang chễm chệ ngồi uống cà phê, và ăn sáng ụch dăm bông. Hắn nhìn nàng chòng chọc, đứng lên mau mắn như một người trưởng giả chính hiệu. Mẹ nàng vui vẻ :

- Thưa ông, đây là cháu gái lớn Octavia.

- Tôi nghe nói nhiều về cô rồi, Octavia. Tôi nói đã chuyện nhiều với mẹ cô. Chúng tôi là bạn cũ.

Octavia gật đầu, lạnh lẽo, tỏ vẻ không hào hứng chút nào.

Lucia Santa hơi bực mình.

- Con ngồi uống cà phê nói chuyện chơi.

- Phải đấy, cô dùng chút cà phê. Tôi thích nói chuyện với Octavia.

Octavia bực mình suýt chửi thề. Hắn gọi tên nàng thân mật sỗ sàng. Và nàng cũng miễn cưỡng ngồi.

La Fortezza ba hoa chích chòe như hắn đã học được ở những tiểu thuyết ba xu. Một thanh niên đẹp trai học giỏi con nhà giàu chỉ cần vẫy tay là các gái xóm nghèo lết đến xin chút tình. Thế nhưng hắn chẳng đẹp trai cũng chẳng phải con nhà giàu, thế mới khổ? Hắn càng nói càng hăng, Octavia càng nghe càng giận.

Rồi La Fortezza nói đến chuyện văn chương.

- Cô biết Émile Zola chứ, một nghệ sĩ lớn. Ông viết về người nghèo rất tuyệt. Một nhà văn Pháp.

- Tôi biết.

- Mong sao ngày hôm nay ông còn sống để viết về cảnh sống của những người nghèo khổ, chỉ biết trông cậy vào tiền trợ cấp chính phủ. Thiết khôi hài. Thưa bà Corbo, con gái bà phải đọc sách tác giả này sẽ được mở mang trí óc ra nhiều lắm. Octavia, cô sẽ hiểu chính mình và khung cảnh chung quanh.

Octavia muốn nhổ toẹt lên mặt hắn quá, nhưng chỉ gật đầu.

La Fortezza thấy khoái, cũng như bà mẹ.

Hắn làm ra vẻ long trọng :

- Cô em thật thông minh! Bữa nào mời em đi coi kịch với tôi. Tôi mời em trước mặt má em một cách đường hoàng chính đại. Chính tôi đây thuộc loại cổ điển chứ không phải đọt sồng mới đâu? Em cứ hỏi má em thì biết. Thưa bà, có phải thế không ạ?

Lucia Santa mỉm cười gật đầu. Trong trí bà đã vẽ ra hình ảnh con gái thành hôn với một luật sư có công ăn việc làm tốt. Các bà mẹ luôn luôn thực tế, không ngó cao như các cô gái đồng danh. Bà nói :

- Ông La Fortezza là một thanh niên Ý đường hoàng.

La Fortezza hứng chí :

- Tôi và má em đã có rất nhiều dịp nói chuyện với nhau. Chúng tôi hiểu nhau lắm. Tôi chắc chắn má em sẽ không phản đối việc chúng ta đi chơi. Tòa Thị chính cho chúng ta mua vé với

giá rẻ. Em sẽ thấy kịch hay lắm, gồ ghề hơn xem chớp bóng nhiều.

Octavia đã coi kịch với bạn gái nhiều lần. Tiệm may cũng được mua vé giá hạ. Nàng cũng đọc những tiểu thuyết như La Fortezza nói và luôn luôn khinh miệt những nhân vật nữ chịu làm đồ chơi cho đàn ông một cách dễ dàng, hoặc vì sa chân lỡ bước, hoặc vì bị bả giàu sang hớp hồn. Nhưng thằng cha đối khát này muốn chơi nàng đâu được? Mắt quắc lên, nàng trả lời run giọng :

- Đồ tồi, mà ý tưởng chị mà dễ dụ dỗ lắm sao?

Lucia Santa như ngồi phải cọc, La Fortezza ngượng chín người. Đôi mắt cú vọ của hắn đỏ gay.

Octavia sa sả :

- Mà y lấy không của má tám đô la một tháng, trong khi má tao phải nuôi bốn con nhỏ. Mà hút máu mủ gia đình tao, lại còn dám rủ tao đi chơi à? Đồ mặt dày, mà dạn. Mà bảo mà đảng hoàng lắm, cổ điển lắm. Nhưng tao đã học hết trung học, đã đọc sách Emile Zola, đã đi coi kịch. Mà hãy kiếm một con bé nhẹ dạ ngu dại nào mà chơi. Còn tao thì đừng có hòng, kéo vỡ mặt.

Lucia Santa kêu lớn :

- Ông tha lỗi cho. Cháu nó còn bệnh.

Quay sang bà nói Octavia, ngừng lại, đừng nói sàm nữa con.

Nhưng La Fortezza đã quay mình phóng như bay xuống cầu thang, đi luôn không bao giờ trở lại.

Hai tuần sau có một điều tra viên mới, một tay Mỹ già. Ông này xén bớt tiền trợ cấp, nhưng nói thật cho họ biết rằng Bộ Xã hội không coi số tiền trong ngân hàng là tài sản, vì trong trường hợp tối khẩn muốn lấy tiền ra phải có lệnh Tòa mà thôi.

Sau đó mọi việc như cũ, tuy ai cũng nhớ buổi chiều ghé góm đó. Octavia trở lại con người như trước. Nàng lại khỏe rồi, trở lại làm việc chăm chỉ như trước. Ngay bà mẹ cũng không để tâm giận con, tuy bà chẳng bao giờ hiểu có sự gì Octavia lại xỉ vả La Fortezza quá nặng. Trong xã hội này, tuy mất tiền mà sống được là chuyện cơm bữa, có gì mà cau có.

Chương 14

Ngày nhận được lá thư từ Ravenwood, Octavia chờ đến lúc bọn trẻ đi ngủ rồi mới đọc cho bà mẹ nghe. Đó là một thông báo ngắn cho biết người cha có thể được trả về nhà để thử thách một thời gian, nếu như bà vợ chịu ký giấy ưng thuận. Rõ ràng phải có nhiều chăm sóc coi chừng ông ta luôn. Trong thông báo cũng hỏi tuổi lũ trẻ, lợi tức của toàn thể gia đình cũng như từng người. Như vậy, hiển nhiên người cha vẫn còn là người tàn phế.

Lucia Santa nhấp ly cà phê một cách nóng ruột :

- Nhưng "ổng" đã mạnh hẳn đâu. Họ chỉ muốn thử thôi.

Octavia muốn tỏ ra đàng hoàng :

- Ba khá rồi. Có điều ba không làm việc được nữa. Phải có người coi sóc. Có thể sau một thời gian ba sẽ làm việc trở lại được. Má có muốn ba về nhà không?

Nàng cúi mặt, hơi mắc cỡ vì nàng vừa nghĩ bậy cho mẹ nàng.

Lucia Santa nhìn con gái :

- Sao lại không. Ổng là cha đứa nhỏ. Ổng đi làm kiếm tiền cả mười năm. Giả dụ ta nuôi bò nuôi ngựa gì lúc già ốm ta cũng phải lo cho nó chứ. Sao ta lại không muốn ổng về nhà.

- Con sẽ không làm lộn xộn.

- Vậy cũng đủ lộn xộn lắm rồi.

- Ai mà biết cho nổi. Có thể ổng sẽ đánh đập mấy đứa trẻ nít. Ai mà có thể sống như những năm trước cho nổi. Tất cả chúng ta sẽ phải chịu cực khổ, chịu nguy hiểm để tạo cho ổng một cơ hội nữa.

Octavia không nói gì. Hai người ngồi yên lặng thật lâu. Bà mẹ nhớ lại nhiều trường hợp tương tự, bao người điên loạn, trở về nhà, rồi nhúng tay vào máu, vào tội lỗi tà trời khác.

Dầu sao không thể để ông về đây được. Dù biết quyết định của mình sẽ là ghép người đàn ông vào bản án chung thân, trong óc bà đã hiện ra hình ảnh con thú nhốt sau song sắt trong một khoảng thời gian vô hạn định. Lucia Santa lắc đầu chậm rãi :

- Không, má không chịu ký. Ông ở đâu cứ ở đó cho rồi.

Octavia kinh ngạc, không ngờ mẹ nhấn tâm đến vậy.

- Con nghĩ chuyện này cần nói với Gino và Sal. Dầu sao ổng cũng là cha chúng. Xem chúng nghĩ sao. Có thể chúng ta phải để ổng về nhà.

- Mấy đứa trẻ biết gì. Để chúng yên. Không thể để ổng về nhà được. Lợi bất cập hại.

- Chúng ta hãy cố gắng xem má, vì mấy đứa nhỏ, coi bộ chúng nhớ ba chúng lắm.

- Thôi con ơi, con có thể tử tế và rộng lượng một cách dễ dàng, nhưng con thử nghĩ kỹ coi, nếu rồi đây sự tử tế, rộng lượng đưa tới những hậu quả quá khó khăn thì ai sẽ là kẻ chịu khổ đây, và sẽ ân hận biết chừng nào. Chính má đã có kinh nghiệm cay đắng về chuyện này. Hãy coi chừng những kẻ mở rộng lòng, vì họ không biết sự đại lượng của họ sẽ đưa đến đâu? Rồi họ sẽ xua đuổi ta khi ta tiếp tục van xin nài nỉ họ. Khi cha con chết lảng giềng xóm lại giúp đỡ má, thấy họ tử tế quá má cũng phải khóc. Nhưng con ơi, chúng ta không thể tử tế mãi được, không thể rộng lượng mãi được. Chúng ta quá nghèo, không có cách nào khác. Vung vít tiền một thời gian ngắn thôi thật tuyệt diệu. Nhưng kéo dài là làm ngược lại bản tính con người. Con sẽ chán ổng, sẽ cãi lộn, la ó, chửi rủa và con sẽ bị thúc đẩy cưới đại một người đàn ông nào đó để thoát cảnh hỏa ngục không chừng. Và má sẽ chịu khổ suốt đời. Ổng bệnh suốt đời mà!

Giản dị, nhẹ nhàng như vậy, ông chồng bị kết án chung thân.

Hai mẹ con rửa mấy ly cà phê uống xong. Bà mẹ còn quanh quẩn trong bếp lau bàn; quét sàn. Octavia về phòng nghĩ vớ vẩn, không biết ngày mai phải nói gì với mấy đứa trẻ, biết rằng thế

nào cũng phải nói cho lòng nhẹ đi một chút, đỡ được mặc cảm tội lỗi.

Lên giường Octavia còn nghĩ đến bà mẹ và sự sống sượng tẻ bạc, quyết định tàn độc. Rồi nàng chợt nhớ còn quên tờ thông báo trong bếp. Nàng trở lại, thấy đèn còn sáng.

Lucia Santa ngồi đó, đổ đường vào những hộp nhỏ. Tờ thông báo có con dấu trên phong bì với tiêu đề nhà nước còn nằm trên bàn. Bà nhìn như thể bà đọc được :

- Để má giữ tờ này. Sáng mai con hãy trả lời.

Thằng Gino, nằm thao láo bên cạnh Sal, nghe hết câu chuyện trao đổi giữa mẹ và chị. Qua khung cửa khép hờ giữa phòng ngủ và nhà bếp. Nó không thấy giận dữ, tuy nhiên thấy tim đau nhói. Sau đó nhà bếp tối đen. Nó nghe tiếng mẹ đi qua giường nó đến phòng bà, rồi nó ngủ thiếp đi lúc nào không biết.

Riêng Lucia Santa không tài nào nhắm mắt nổi. Bà đưa tay quờ quạng rờ Aileen, làn da mềm, đôi vai gầy gò. Bà lấy lại phần nào sức mạnh. Chính vì con mà người đàn bà là mẹ này đành đẩy người chồng là bố xuống vực sâu.

Bà nhớ lại nhiều lần bị chồng đánh đập, chửi rủa tuốt luốt không trừ một ai, không để ai yên. Thực ra chính tính nết kỳ cục của ông đã đẩy ông xuống hố thẳm. Lòng bà quặn đau nhớ lại ngày đầu chung sống, giữa người đàn ông và góa phụ trẻ, nghèo khó mà cuộc đời vẫn vui... Thế rồi nước chảy qua cầu, tất cả nát hết, chồng trở thành thân tàn ma dại, vợ vẫn phải sống trong nghèo túng; nên không thể làm gì hơn là chọn giải pháp nhân tâm, quay lưng lại với người chồng đang chết đuối.

Khi Octavia ráng giảng giải cho mấy đứa trẻ tại sao cha chúng không về nhà được, Gino biết ngay chuyện gì sẽ tới. Nó thấy lòng buồn một cách khó tả. Cha nó bệnh, nghĩa là có ngày trở về, thời gian không có nghĩa gì vào tuổi nó. Octavia nhìn chăm chú, ráng tìm kiếm chút phản ứng. Nàng hỏi nhỏ :

- Em có muốn ba về nhà ngay bây giờ không?

Sal nói gần như khóc :

- Không đâu chị. Ba làm em sợ lắm!

Octavia ngạc nhiên, vì Sal mến cha nó hơn hết mấy đứa trẻ khác.

Gino thấy khó chịu, nó nghĩ có trách nhiệm về cha nó. Đã bao lần mẹ nó nói :

- Mà y giống y như cha mà.

Nó chấp nhận những rắc rối trong nhà do cha nó gây ra, nhưng thật ra là chính bởi nó. Nó nói khẽ :

- Má muốn làm sao cũng được cả. Em không cần biết!

Octavia bảo chúng đi chơi. Nàng ra đứng bên cửa sổ, thần thờ suy nghĩ. Nàng thấy lòng dâng lên nỗi buồn ghê gớm về người cha dựng há chẳng phải chịu số kiếp chung phận người, và rồi phận nàng rồi sẽ ra sao?

Chương 15

Larry Angeluzzi bắt đầu thối mệch khi có đứa con thứ hai và Sở Hỏa xa chỉ cho làm việc ba ngày một tuần. Nó hiểu mình hơn, đỡ nhớ những vụng vít. Mỗi lần đi đâu vợ dắt thằng lớn chồng bế thằng nhỏ, trông mất hết thớ người. Larry đi đến quyết định trọng đại, bỏ phút tám năm thâm niên làm cho Sở Hỏa xa để cuộc đời nó đi vào khúc rẽ mới.

Tất cả bắt đầu vào một sáng xuống lò bánh mì mua ít bánh ngọt. Đêm trước nó bỏ sở nghỉ nhà. Guido, thằng con chủ lò bánh, mới tí tuổi đã để râu lún phún, cười toác miệng. Hai đứa có vẻ hợp rơ nhau lắm. Guido đã bỏ học để giúp việc trong lò bánh. Bỗng nhiên nó làm ra giọng người lớn :

- Larry, bồ muốn một công việc rất sũa không?

- Có chứ.

- Thế thì vào đây với tớ.

Chúng kéo nhau vào phòng trong cùng. Ông chủ lò bánh đang ngồi nhâm nhi ly rượu anisette, nói chuyện với người khách cùng trạc tuổi ông, dân Ý chính hiệu nhưng ăn mặc theo kiểu Hoa Kỳ, chững chạc đàng hoàng, tóc húi cao, cà vạt xậm.

Guido lên tiếng :

- Larry, tớ muốn cậu gặp ông trùm Di Lucca, bạn nối khố cha tớ từ hồi còn bên Ý. Thừa ông Trùm, đây là bạn mà cháu đã nói với chú nhiều lần.

Larry phồng mũi hãnh diện. Nó cũng chẳng biết ông Trùm có phải là chú Guido thật không, có điều ông Trùm trông thật gỗ gề, dễ nể. Thằng Larry cười toe, cầm tay ông khách lắc lia lịa.

Ông chủ lò bánh rót thêm ly nữa.

- Ngồi đây làm một ly cháu.

- Cám ơn bác, cháu không quen.

Ông Di Lucca chăm chú nhìn nó, có vẻ khoái.

Guido mang cà phê, rót cho ông khách thêm mét ly rượu :

- Ba, có phải chú nói với ba rằng chú muốn kiếm một tay mới, đúng không chú? Larry cừ lắm chú, tếp dân chơi chính hiệu...

Hai ông già cười thoải mái. Ông bố định mở miệng trách thằng con ăn nói quá tự do, nhưng ông chú đã giơ tay gạt đi. Ông nói bằng tiếng Ý :

- Thằng này khá chứ bác?

- Xài được.

Hai người uống rượu, đốt hai điếu xì gà De Nobili bự, thở khói phì phào. Ông Di Lucca chịu lắm rồi đó!

Larry không ngạc nhiên. Nó biết mình dễ ưa. Đàn ông đàn bà thấy nó là có cảm tình ngay.

Ông Di Lucca hỏi :

- Anh bạn muốn mần ăn với tôi không?

Trong giới giang hồ, câu này có nghĩa là anh bạn có kính nể tôi không, có chịu coi tôi là xếp không, một ông vía thứ hai, một bố già danh dự không? Nó cũng hiểu hấp tấp đại dột hỏi công việc ra sao, lương lậu thế nào, ở đâu, khi nào, có bảo đảm gì không, thì câu chuyện coi như bỏ đi luôn. Nó chỉ nói nhỏ, tuy chưa biết ất giáp gì hết trội :

- Thật hân hạnh được ông thu dụng.

Ông Di Lucca vỗ tay ầm ỉ, mắt sáng như đèn pha xe hơi :

- Trời đất, chẳng này chơi đúng điệu quá!

Guido cười sung sướng, ông chủ lò bánh cũng vui lây. Riêng Larry chỉ cười nụ.

Ông Di Lucca rút túi lấy ra một xấp bạc, đưa cho Larry ba tờ 20 đô :

- Đây là tiền lương tuần đầu. Sáng mai chú lại văn phòng tôi nhận việc. Mặc đồ đảng hoàng, mốt Hoa Kỳ như tôi, địa chỉ đây.

Ông Trùm ngả người trên ghế, rít một hơi xì gà.

Larry nhận tiền và danh thiếp. Nó lí nhí cảm ơn. Tiền này gấp mấy lương của nó ở Sở Hỏa xa.

Tất cả uống nước ngọt, và giờ đây Larry có thể hỏi về công việc. Ông Di Lucca cho biết Larry sẽ đi thuê tiền cho Nghiệp đoàn lò bánh mì, nó sẽ có một lãnh địa yên ổn dễ dàng, sau một thời gian làm việc đặc lực có thể được chuyển vùng và lãnh thêm công tác. Ông Trùm giải thích mọi chủ lò bánh phải đóng nguyệt liêm và tiền được che chở. Larry giữ sổ sách cho phân minh, tất nhiên dùng bí số, tránh sự dò xét của bạn dân, phải vận dụng khả năng thuyết phục tế nhị, vui vẻ với mọi người, tuyệt đối không đụng đến rượu trong giờ làm việc, cũng không được dính dáng đến bất cứ mù đàn bà nào trong các lò bánh. Công việc khó nhọc, nhưng thù lao đảng hoàng. Ông Di Lucca nốc cạn ly rượu :

- Mười giờ sáng mai.

Ông Trùm hôn chủ lò bánh, vỗ má thẳng Guido dúm cho nó một tờ giấy bạc.

- Làm việc đảng hoàng nghe cháu. Ba cháu dễ, nhưng đừng lòn mặt.

- Chú yên chí.

Ông Di Lucca nháy mắt :

- Lấy vợ thêm người giúp việc trong nhà đi cháu.

Thằng Guido tiến chú ra cửa, chạy vào nhảy múa tung bừng.

- Trúng số rồi đó Larry. Chỉ hai năm mày sẽ mua được nhà ở Long Island. Ông Trùm điệu lăm đúng không?

Ông bố nhâm nhi nốc ly rượu, trầm ngâm :

- Này cháu Lorenzo, từ nay cháu là người lớn thực sự.

o o o

Larry Angeluzzi sống rất ngăn nắp, giờ nào việc ấy, đâu vào đó. Nó ngủ muộn, ăn trưa tại nhà, đi dạo quanh những lò bánh trong lãnh thổ mình phụ trách. Những chủ lò bánh Ý rất điệu, lần nào cũng bắt nó uống cà phê, dùng bánh ngọt, những chủ lò Ba Lan cũng khoái nó vì nó không uống rượu. Mấy em gái Ba Lan chịu nó ra mặt, cứ thấy bóng nó là xúm xít lấy da thịt kích dục...

Người Ý nộ tiền răng rắc. Họ đã sống ở thời mà muốn nhờ mấy đấng nhà tu đọc giùm lá thư phải biểu chực trứng, muốn hỏi ông hội đồng xã cách làm giấy tờ là mất vò rượu mới xong. Mấy cha Ba Lan cũng chịu chi, tuy không mấy hăng hái. Chỉ có mấy cha dân Đức là lộn xộn.

Cũng chẳng phải họ tiếc tiền đâu, nhưng nó có linh tính mấy cha không muốn đưa tiền cho một thằng trẻ như nó. Mỗi lần tới, mấy cha dúm tiền rồi đi thót vào nhà trong, chẳng cà phê bánh trái hay trò chuyện gì hết. Thôi cũng được đi, nốc cà phê thiên hạ đầy bụng rồi, có điều hơi buồn vì thái độ mấy cha coi nó là thằng ăn cướp không bằng.

Nhưng chỉ có một trường hợp bất trị là lão chủ lò bánh người Đức. Hẳn giàu sụ, bánh mì ngon nhất, khách hàng chiếu cố kỹ nhất, thế nhưng nhất định không xì ra đồng nào cả. Khi Larry báo cáo, ông Trùm Di Lucca rùn vai.

- Ráng nói ngọt với hắn ta một hai tháng. Lúc đó mà chưa được thì cho tao hay.

Một bữa, thằng Larry lẩn quẩn ở mấy lò bánh hơi lâu. Nó sợ phải ghé lò của lão Hooperman. Thằng chả người lùn tịt, mập ú, đầu lơ thơ mấy sợi tóc, coi Larry như pha. Nó đứng chờ mãi không thấy gì đành bỏ tiền túi ra mua ít bánh để tỏ thiện chí, cũng để cho Hooperman có dịp

thương thảo. Nhưng thằng chả tinh bơ mới đau! Cho tới giờ này công việc thật dễ xơi, làm chơi mà ăn thiệt. Trong thâm tâm Larry cũng hiểu tất có ngày phải gặp trở ngại, bắt đầu là cái thằng Hooperman đầu bò đầu bươu này đây. Nó biết đã tới lúc phải moi tiền thằng cha cho bằng được. Để khỏi mất tín nhiệm với ông Trùm, Larry đã phải moi tiền túi trăm vào phần đóng góp của Hooperman cũng cho là tạm được đi, nhưng rồi, có thêm hai cha chủ lò bánh Đức giờ thói chạy làng. Chúng nham nhở hện Larry tuần tới. Larry bắt đầu lo lắng vì biết có rắc rối, không khéo phải trở lại nghề cũ bên hỏa xa mất.

Nó bước tới bước lui qua cửa tiệm Hooperman gần ngã tư. Ngay ngã tư quân cảnh sát. Ổ thảo nào thằng chó đẻ làm mặt bánh. Nó ở gần mấy bố cảnh sát mà. Larry lăm lũi đi, nghĩ cách gỡ rối. Nếu không moi được tiền Hooperman được thì kể như hỏng to. Nó định chờ đến lúc còn có một mình Hooperman để bảo hấn, ông Trùm Di Lucca sẽ đích thân tới gặp đấy. Nhưng nó giật bản người, ngộ nhớ ông Trùm lánh mặt sai nó đi thì sao? Có lẽ chỉ còn có cách dọa nạt thằng chả, mà nếu không xong thì đánh nước bài chuẩn. Một tên găng tơ? Octavia sẽ cười rể lên. Có thể biết chuyện, má sẽ rút roi rượt nó chạy có cờ. Kẹt cứng rồi!

Nó thu hết can đảm bước vào tiệm Hooperman. Đưa con gái đứng sau tủ bánh gật đầu chào, nhưng Larry không để ý. Nó lăm lũi đi thẳng vào trong. Hooperman đang nói với hai lão chủ lò bánh mới chơi Larry một cú sáng nay. Hình như bọn chúng đang rửa lave, trên bàn có cả bình lave lớn với ba cái ly bự.

Vừa thấy Larry, ba cha nội phá lên cười hô hố. Chính vẻ vô tư trong giọng cười làm Larry chết điếng. Larry biết họ cho là con nít, sẽ chẳng bắt Hooperman đóng tiền được, bởi nó chỉ là thằng nhỏ học đòi làm người lớn.

Hooperman cố nén cười :

- Ô, ờ kìa ông thâm tiền. Ông muốn bao nhiêu ông, mười đô, hai mươi đô, năm mươi đô? Được, tôi sẵn sàng.

Hấn đứng dậy, tốc hết tiền trong túi ra đặt trên bàn.

Larry muốn cười gượng nhưng không được. Nó ráng hết sức bình tĩnh.

- Ông chủ không cần trả tiền cho tôi. Tôi chỉ tới để thông báo ông chủ không còn ở trong nghiệp đoàn nữa. Thế thôi.

Hai người khách ngưng cười, nhưng Hooperman nhảy nhồm như ngời phải lửa.

- Tiên sư cha cả lò cả lũ cái nghiệp đoàn nhà mày. Ông có bao giờ ở cái nghiệp đoàn chó đẻ ấy đâu? Ông không bao giờ dây với hủi.

Larry cố gắng lặn chót.

- Tôi trả tiền nguyệt liêm của ông chủ. Tôi không muốn ông chủ gặp rắc rối. Ông chủ làm bánh ngon lắm.

Chạm nọc, Hooperman dí tay vào mặt Larry :

- Thằng ăn cướp! Mày dọa ông không xong mà lại muốn dụ ngon dụ ngọt ông đấy phỏng? Tại sao mày không chịu làm việc như ông? Tại sao mày muốn ăn không công lao mồ hôi nước mắt của ông? Ông làm việc quần quật mười hai giờ, mười bốn giờ một ngày và ông phải cho tiền mày sao? Còn khuya mày ơi. Cút đi cho khuất mắt.

Larry quá kinh ngạc, không biết xử trí ra sao, đành quay ra. Bị choáng váng nhưng ráng làm bộ tinh bơ để chứng tỏ mình chưa sợ. Nó dừng lại bảo đứa con gái bán cho mình một ổ bánh mì và thổi phờ-mai, bỗng có tiếng gầm lên từ sau.

- Không bán chác gì cho thằng khốn này cả.

Hooperman nhảy bổ ra :

- Cút ngay lập tức không ông động thấy mẹ bây giờ.

Larry chết điếng người. Lão chủ lò bánh nhào tới nắm tay Larry. Larry bình tĩnh vươn tay trái

nắm cứng tay phải lão, đồng thời phóng ra một thoi phải ngay mặt địch thủ. Cái đầu ngất ngư bật về phía sau như một quả banh, rồi nảy ngược lại, lãnh nguyên một cú nữa.

Mặt lão méo sệch. Cái mũi cà chua bẹp dí, máu tuôn ri rỉ. Đôi môi dập bẹp, gãy mất hai chiếc răng cửa.

Thấy máu, lão chú lò bánh xanh mặt, lão chạy ra ngăn Larry và cái cửa, gọi lớn :

- Gọi cảnh sát mau. Thằng nhỏ giết tao.

Đưa con gái chạy trước, hai lão hàng bánh bánh mì theo sau. Còn lại một mình Hooperman, trông thật thảm. Hắn dang tay nhào đến Larry, như một võ sĩ kiệt sức ráng bám vào con mồi. Larry gỡ tay hắn ra. Vì nó không thể đánh lão già thêm. Hiểu ngay là nó vừa làm ô danh gia đình, và sẽ vào tù... Cảnh sát ập tới.

Hai viên cảnh sát tư pháp dẫn Larry vào phòng nhỏ. Một người hỏi :

- Có gì xảy ra thế này?

- Tôi muốn mua ổ bánh và ông chủ ném nguyên ổ bánh vào mặt tôi. Các ông cứ hỏi cô gái trong tiệm thì biết.

- Mà cho lão đo ván?

Larry nói gọn :

- Không.

Một viên cảnh sát khác ló đầu vào :

- Đây, bồ. Xếp nói thằng nhỏ thu tiền cho Di Lucca.

Lập tức viên cảnh sát vừa hỏi Larry đứng dậy ra khỏi phòng. Năm phút sau hắn quay lại, điềm nhiên đốt thuốc hút. Hắn không hỏi Larry thêm câu nào nữa. Tất cả chờ đợi.

Larry rầu rĩ. Nó nghĩ báo chí đăng tin ầm ĩ. Má nó sẽ lồng lộn, vì nó đã phạm tội và sẽ phải ngồi tù. Ai cũng phỉ nhổ nó. Buồn nhất, nó đã gây liên lụy cho ông trùm Di Lucca.

Viên cảnh sát ngó đồng hồ, ra khỏi phòng rồi mấy phút sau trở lại. Hắn xoa tay :

- Xong rồi, nhỏ. Mà được trả tự do.

Larry không còn hiểu trời đất gì nữa. Viên cảnh sát nói tiếp :

- Ông Trùm đang đợi mà.

Viên cảnh sát mở cửa cho Larry. Vừa bước ra, nó đã thấy ông Di Lucca đứng đó. Ông bắt tay viên cảnh sát cảm ơn. Rồi ông nắm tay Larry dẫn nó ra chiếc xe đang chờ sẵn. Tài xế của ông là bạn học của Larry, nhưng đã lâu lắm không gặp. Nó và ông Di Lucca ngồi ở băng sau.

Thật không ngờ. Ông Di Lucca nắm tay nó, nói bằng tiếng Ý: "Hoan hô. Chú em thật tuyệt. Tao có thấy mặt thằng chó để đó nát bấy hết. Chú em đấm hết sẩy. Lorenzo, khi họ bảo tao, chú em đập nó vì nó không chịu bán bánh, tao sượng như điên".

o o o

Chiếc xe hơi bóng lộn chạy phom phom từ Đại lộ Thứ Mươi xuống trung tâm thành phố. Larry ngó ra sân hỏa xa. Gần như nó đang biến đổi từ phút một, từ giọt máu, từ só thịt thành người khác. Nó sẽ không bao giờ trở lại làm việc trên cái sân ga hôi rình ấy nữa. Nó cũng chẳng bao giờ run sợ như trong phòng thẩm vấn. Pháp luật hoàn toàn sụp đổ trước mắt nó, sau cái bắt tay giữa ông Di Lucca và viên cảnh sát tư pháp, vừa đập bể mặt thiên hạ xong, lại được ra về thơ thới hân hoan, mừng tương lại gương mặt đấm máu nát bấy của lão chú lò bánh mì. Larry thấy buồn nôn. Nó phải nói thật :

- Thưa ông Trùm, tôi không thể đánh đập thiên hạ ăn tiền. Tôi có thể đi thu nhưng tôi không phải là tên găng tơ.

Ông Trùm vỗ vai nó an ủi :

- Tôi hiểu chú em. Ai mà làm những chuyện này cho vui? Tôi, phải là găng tơ dâu? Tôi không có con gái, cháu nội cháu ngoại sao? Há tôi không phải là cha đỡ đầu cho con các bạn tôi sao? Nhưng tôi chắc chú em không biết sinh ra đời bên Ý khổ cực đến mức nào không đã? Mình chẳng khác gì con chó cào đất kiếm miếng xương gặm sống qua ngày. Mình biểu trưng ông cha để ông lo phân linh hồn, lỡ có việc gặp ông hội đồng xã cũng phải thủ chai rượu mới xong. Khi ông đi về quê nghỉ mát, còn gái tá điền phải bảo nhau đến hầu hạ ông, sai gì làm nấy. Và rồi phép lạ là đất Mỹ tiền rừng bạc bể. Chú em sống ở đây là may lắm đó.

Bên Ý, điền chủ là Trời, còn mình là đồ bỏ. Nếu tôi lấy của điền chủ một trái ô liu, hay một củ cà rốt, hay lạp Chứa, một ổ bánh mì, mà muốn khỏi nát xương chỉ có cách bỏ xứ mà đi, qua Phi châu, hay đâu đó tùy ý. Nhưng ở đây chú em thấy dễ chịu hơn một trời một vực. Ở đây chú em có quyền tự mình định đoạt tương lai mình. Nhưng chú phải chi tiền.

Thằng cha người Đức kỳ khôi này muốn làm bánh, bán bánh lấy tiền nuôi vợ con cho mập, mà không trả tiền à? Đâu có được? Sống ở đời khó lắm chú em. Hẳn có quyền gì mà nướng bánh ở chỗ đó? Ai cho phép hẳn? Luật pháp ư? Người nghèo trông mong vào luật pháp có ngày mất mạng. Chỉ trông vào luật pháp thì dân thường chắc chết hết không còn một mống. Chỉ còn lại bọn nhiều tiền đồng bạc mà thôi.

Chú em thương hại cha chủ lò bánh ư? Đừng nhé! Chú em đã thấy tận mắt cảnh sát đâu có rờ đến sợi lông chân chú em đâu? Chú em là bạn ta, nhưng còn thằng cha chủ lò bánh mì, có bao giờ nó chịu giao thiệp với ai đâu? Có ai ăn nổi của nó gì không? Chú em có ưa mặt thẳng như vậy không?

Ông Di Lucca ngưng nói, mặt có vẻ ghê tởm thật sự :

- Nó tưởng nó làm việc cần cù, lương thiện, không phạm luật, là được yên thân sao? Bây giờ chú em nghe đây. Chú em hãy nghĩ đến chính mình. Chú em đã chịu khó chịu cực, chú em lương thiện, chưa bao giờ phạm luật phải không?

Nhưng không có việc, không ai tới đưa tiền cho chú em vì chú em lương thiện. Chú em không phạm luật, không ai bỏ tù chú em được. Tốt lắm, nhưng vợ con chú em có no cơm ấm áo không?

Vậy thì những người như bọn chúng ta đây biết làm nghề ngỗng gì mà sống? Chúng ta chắc lười tốt, không có việc, không có lương. Chúng ta không thể phạm pháp, và chúng ta không ăn tiền và chúng ta lương thiện, vậy thì tất cả chúng ta chết đói. Tôi, con tôi, vợ tôi, phải không?

Ông Trùm chờ Larry bật cười.

Larry chăm chú nhìn, ông trùm nói tiếp :

- Không phải lúc nào chú em cũng phải dùng trái đấm. Chỉ khi nào gặp trường hợp bất khả kháng. Chú em đồng ý chưa? Vẫn làm việc cho tôi chứ? Một trăm đô la một tuần và một lãnh thổ trách nhiệm mầu mỡ hơn. Đồng ý chứ?

- Cảm ơn ông Trùm. Tôi bằng lòng.

- Nhớ không trả tiền thế cho bất cứ thằng nào hết.

Larry cười rất tươi.

- Dạ, không trả.

Sau khi thầy trò làm một bữa bù khú say sưa, ông Trùm cho xe thả Larry xuống Đại lộ Thứ Mười. Larry thả bộ dọc nhà ga một lát. Nó biết ở đời không thể cứ tử tế được mãi, và cũng không trông cậy vào bất cứ lòng tốt của ai mãi được! Phải bóp chát mới xong. Điều làm cho nó áy náy là thiên hạ rất chịu kẻ nào dám tỏ ra tàn ác. Vì dám đập bể mặt thẳng cha chủ lò bánh, nó được ông Trùm tin cậy. Nó sẽ kiếm tiền như nước, vợ con nó song giàu sang như vợ con nhà triệu phú. Nó sẽ giúp má nó, anh chị em nó. Nhưng phải nhận nó đập thẳng cha chủ lò bánh vì bị khiêu khích quá lỗ, chứ không phải vì tiền.

Chương 16

Một bữa về nhà, ông chủ lò bánh thấy bà vợ dữ dần đã lăn ra chết từ hồi nào, nét mặt bình thản như đang ngủ. Từ đó ông thay đổi hẳn. Con ngựa già thấm mệt giao hết công việc làm cho thằng Guido. Ông cho tiệm đóng cửa nghỉ sớm, dẹp luôn quầy bán nước chanh ở trước hiệu. Gần như suốt ngày ông chơi với mấy người bạn cố tri ở đằng sau tiệm hút tót, tiêu tiền một cách phí phạm. Ông hay tản bộ trên Đại lộ Thứ Mười miệng ngậm xì gà phì phèo, y chang một nhà giàu quen thói phong lưu, tiêu dao thảnh thơi.

Chính ông là người đầu tiên bắt gặp Octavia dắt thằng chồng tương lai của nó quanh góc đường 31 lên Đại lộ Thứ Mười về trình diện bà mẹ đang ngồi trước chung cư. Nhìn qua đủ thấy nó thuộc loại xài không vô.

Thằng đó tóc dài, đeo kính cận, ôm một mớ sách dày, là một thằng Do Thái ốm yếu. Chẳng mấy chốc ai cũng đồn đại Octavia sắp lấy một thằng không phải dân Ý. Không biết con bé lượm được thằng cha này ở đâu, vậy suốt cả khu phố này toàn là dân ngụ cư gốc Ai Nhĩ Lan, Ba Lan và Ý.

Thế nhưng ai cũng mừng Octavia sắp ra ở riêng, muộn còn hơn không. Hai mươi lăm tuổi rồi chứ ít ỏi gì, tấp tểnh vào hàng ngũ gái già đến nơi. Nó như một trái cây chín nẫu sắp rụng. Dân Do Thái lại là giống dân làm tiền ác ôn. Và dĩ nhiên Octavia cũng chẳng phải vừa, nó sẽ bắt chồng làm việc như trâu bò để bù đắp cho mẹ, em nó. Thiên hạ nghĩ đến viễn tượng này, lại ghen tỵ ra mặt.

Riêng Lucia Santa không mấy tin tưởng khả năng kiếm bạc của thằng rể kỳ khôi này. Mặt mũi nó bảnh bao, nhưng lúc nào cũng kè kè cuốn sách.

Ai cũng dễ bật cười về những thiên kiến ngớ ngẩn của người nghèo, thế nhưng họ chẳng mấy khi làm, vì họ suy nghĩ qua kinh nghiệm bản thân. Nhưng, thật dễ giận nghe một thằng cướp gốc Sicile sửa bữa: "Muốn thắng kiện hãy làm lệch cán cân công lý với năm bạc".

Teresina Coccalitti cũng sầm sì: "Luật sư là bọn cướp ngày".

Còn Lucia Santa thì khoái nhất câu này: "Bọn mọt sách luôn luôn nghèo mạt kiếp!".

Bà nghĩ một cách đơn sơ, đọc sách lắm mụ người, không ích lợi gì, lăn xả vào kiếm bạc tốt hơn. Cũng như đàn ông chớ nên chề chén cờ bạc, đàn bà chớ nên mơ mộng; còn bọn trẻ chớ nên làm mọt sách chứa toàn những chuyện không đâu.

Giá mà Lucia Santa tin mình đúng trăm phần trăm, bà đã cầm roi rượt thằng rể tương lai Norman Bergeron chạy có cờ. Y là loại gà nuốt dây thun từ chối ganh đua với người đồng loại. Y bỏ phí bằng Đại học để làm một cán bộ xã hội, nhưng y lại chẳng đủ cứng rắn của một kẻ mang tiền đi cho thiên hạ. Y chẳng khác một đồ tể trông thấy máu là muốn xiu rồi. Một ông chú rủ lòng thương cho y một chân thư ký trong cửa tiệm quần áo, chính ở đó y gặp Octavia.

Giống như những kẻ yếu đuối khác, Norman Bergeron có một tật xấu: y làm thơ, không phải thơ tiếng Anh mà thơ tiếng Do Thái, trời đất ạ. Y là một chuyên gia văn chương Do Thái - một thứ tài năng chính y công nhận là vô bổ nhất trên trái đất.

Lucia Santa mừng vì con gái bà không lập gia đình với một người Ý. Hai vợ chồng nó sẽ vẫn thuộc hẳn về bà.

Chương 17

Lucia Santa cho tổ chức đám cưới thật linh đình cho thiên hạ lé mắt chơi. Thức ăn, thức uống ê hề. Gian nhà bày biện hoa hòe hoa sói không ngại tốn kém.

Gần như tất cả những người ở Đại lộ Thứ Mười đều tới chia vui, cả mấy ông chú bà bác có nhà cửa bên khu sang trọng ở Long Island cũng tới. Một dịp tốt để họ lên mặt với gia đình bà con nghèo nàn.

Bọn trẻ ôm nhau khiêu vũ trong phòng lớn, tiếng nhạc từ chiếc đĩa hát cổ lỗ mượn của ông thợ hớt tóc tuôn ra ông ổng. Trong phòng ăn và nhà bếp, những thực khách đứng tuổi chuyện trò vang như pháo nổ.

Lucia Santa mân mê những phong bì tiền mừng. Thật là ngày trọng đại. Nhưng một ngày vui tới đâu cũng có chuyện rắc rối.

Một bạn học cũ từ thời trung học của Octavia, Angelina Lambrecora ghé thăm chốc lát, mang theo món quà mắc giá. Cô gái Ý này gia đình sống trong nhà riêng có điện thoại, thứ xa xỉ dân nhà nghèo không bao giờ dám mơ tưởng. Cô em tuy mồm hơi rộng, nhưng làn môi khéo phủ một lớp son trông cứ như nho chín, đôi mắt đa tình ngây thơ cụ, và bộ ngực núi lửa làm cho bọn trẻ dán mắt vào như muốn ăn tươi nuốt sống luôn. Ai cũng sẵn đón em. Larry bỏ mụ vợ đến nhảy với em luôn một hơi ba bài, làm vợ nó tủi thân khóc thút thít. Angelina ve vãn tất cả, nhún nhảy cái mông khi khiêu vũ, ông chủ lò bánh mì, thằng Guido, lão thợ hớt tóc, ông cụ Angelo năm nay bảy mươi lăm tuổi đầu tóc trắng như tuyết, thối ăn thối uống, đứng nhìn lỗ mắt. Một lát, Angelina đâm hoảng, xin ra về. Octavia mau mắn hôn tiền bạn, thở phào thoát nạn.

Thiên hạ lục tục quay vào, nhưng thiệt rui Angelina đã thấy thằng Gino, tuy chỉ mới mười sáu nhưng cao lớn, mạnh khỏe và đẹp trai đang sừng sình trong bộ đồ lớn mới tinh rất mới.

Gino lảng xãng đi tới đi lui mang đồ uống cho khách. Ai cũng khen thằng nhỏ lễ độ, chịu khó. Chỉ có Lucia Santa là biết nó làm bộ vậy thôi, chứ nó chẳng hề quan tâm đến bất cứ ai.

Họ hàng trầm trồ khen Lucia Santa có phúc được thằng em trai có hiếu, nhất là ông anh họ xa Piero Santini râu xồm, chủ nhân bến xe vận tải ở Tuckahoe, người ông dong dỏng cao, ốm như cây sậy. Bà vợ ông mập mạp, đeo đồ trang sức đầy mình, cô con gái mười bảy ngồi giữa cha mẹ nhìn Gino không chớp.

Piero Santini thấy điệu bộ khác thường của cô con gái ngay. Lúc đầu ông rất bực, nhưng ráng dần lòng, suy nghĩ một chút. Ông đã nuôi Caterina theo lối xưa, kiểu ấy không có chuyện quen biết hẹn hò bất cứ thằng con trai nào; kể cả nhảy đầm ngoài khuôn khổ gia đình. "Mẹ cha nó chứ, còn nhà người ta còn lạnh mà, để chúng nó cạ sát bậy bạ sao, còn khuya mấy cháu", ông Santini thường nghĩ thầm. Ông còn lạ gì chúng mày, chỉ muốn thổi cho bụng con gái người ta phồng tướng lên là ca bài tấu mã, mặc cho sự đời muốn đến đâu thì đến. Nhưng Caterina đã nảy nở đến mức rồi. Cứ để mãi như vậy được bao lâu nữa? Bà vợ thì ù lì ngu độn và chính ông còn muốn làm giàu thêm, kiếm thêm hai xe vận tải nữa. Sẽ bận rộn đếm tiền đến mỏi cả tay và trông nom bọn người làm quen thói dính tay, sến ra một chút cũng không được.

Piero Santini rất khôn ngoan. Trước đây ông ta bỏ chỗ hàng thì quay sang chỗ rác, đôi khi lãnh chỗ cả uých ky lậu, nếu thiên hạ chi đúng mức. Hắn nghĩ đến việc bắt thằng Gino cho con gái. Thằng bé có vẻ lễ phép, nhanh nhẹn, dám khuôn hàng, dỡ hàng nhanh hơn cả hai thằng làm công cộng lại lắm. Thấy bà vợ lên đi kiếm thêm đồ ăn và Gino mời mình ly rượu vang, hắn vỗ vào cái ghế trống:

- Ngồi đây nói chuyện chút cháu.

Cử chỉ ưu ái của nhà triệu phú làm mọi người chú ý. Lucia Santa hiểu lão, anh họ xa muốn kiếm rế đây. Mọi người hướng về cô gái trẻ trung căng đầy nhựa sống Caterina Santini. Em vừa đẹp vừa ngoan, má đỏ hồng như trái táo đúng độ, bắt mắt hết sức.

Piero hỏi Gino.

- Cháu này, cháu vẫn còn đi học chứ? Sau này cháu định làm gì?

Thằng nhỏ trăn trăn ngó không trả lời. Piero cho nó cả thẹn, vỗ vai nhẹ nhàng :

- Cháu gái bác đang khát. Cháu mang cho em nó một ly kem sô đa nhé. Caterina, con đang khát, đúng không con?

Caterina cúi gầm mặt, ngượng chín cả người. Thằng Gino đứng dậy nhanh như máy, ngoan ngoãn phục vụ người đẹp. Nhưng nó chẳng hiểu mô tê gì ráo trôi. Nó lỉnh đi chỗ khác, không biết Piero Santini còn muốn nói chuyện với nó. Piero Santini rùn vai khinh khi sự ngu dốt của thằng nhỏ. Lucia Santa cũng rửa thầm, nó điên như bố nó, đúng là con nhà vô phúc!

Chính vào lúc thiên hạ lúng túng như vậy mà người đẹp Angelina xuất hiện chào mọi người xin về. Ai cũng ngạc nhiên, thằng Gino có điểm phúc được người đẹp chấm. Trước tiên là vì cô nàng để ý thằng bé bất cần đời. Thứ nữa, thiên hạ có vẻ tò mò, nàng cho kẻ nào tò mò thì chết luôn. Nàng khoác vai Gino, nói với Lucia Santa :

- Con trai bác bô quá!

Gino tỉnh hẳn. Cánh mũi phập phồng đánh hơi mùi nước hoa thơm phức, làn da ấm mượt như nhung, đôi môi mọng đỏ chỉ muốn hôn ngấu hôn nghiền. Nó chẳng hiểu ra sao hết, nhưng ngó sượng ngây cả người. Từ thuở cha sinh mẹ đẻ ra đây là lần đầu tiên nó biết mùi đàn bà.

Khi Angelina hỏi áo choàng của nàng anh nào cũng cuống lên tình nguyện phục vụ người đẹp, nhưng nàng làm mấy anh cụt hứng liền :

- Gino sẽ tiễn tôi ra ga. Một thanh niên ngoan ngoãn, đàng hoàng.

Vì giường phải tạm dùng làm bàn soạn đồ ăn, khách để áo ngoài ở gian phòng của Larry và Louisa ở tầng dưới. Angelina nói :

- Tôi sẽ đi cùng với Gino.

Nàng nắm tay Gino kéo đi.

Tiệc cưới vẫn tiếp diễn. Lucia Santa định bảo Vincenzo xuống nhà Larry ở lầu dưới, để Gino không dám làm gì bậy bạ, nhưng bà chợt nảy ra một ý kiến thú vị. Thằng Gino đã lớn, thấy cu cậu vừa nghệt mặt ra đủ biết, lần này may ra nó được nếm mùi đời thực sự, biết đâu chẳng là điều hay, rồi sau đó chịu lo lắng làm ăn không chừng.

Dưới lầu hai, Angelina và Gino lúi húi tìm cái áo ngoài của người đẹp. Cơ hội có đấy nhưng cô cậu còn non quá. Lucia Santa hơi nhiều tưởng tượng. Angelina lẳng lơ nhưng chưa đến nỗi hư hỏng. Chỉ có trước khi chia tay, nàng ôm hôn thằng bé thật lâu, môi nàng ấm và thơm. Thân nàng toát ra một mùi vị đặc biệt làm Gino muốn nghệt thở. Về sau mà nó còn nhớ mãi!

o o o

Đám cưới thật vui, ai cũng hết lời khen ngợi, Lucia Santa mời gia đình Piero Santini dự bữa cơm thân mật vào chiều chủ nhật tới, để Gino có dịp gặp Carterina và sau đó có thể dẫn cô bé đi xem thành phố. Lâu nay cô bé chỉ sống ở vùng quê Tuckahoe, chưa biết cảnh phồn hoa đô hội.

o o o

Một người từng trải như Piero Santini không câu nệ, tự ái không đâu. Một tay đã kiếm được bốn chiếc xe vận tải và vận động bao thầu đổ rác cho thành phố, tất phải lì lợm. Đúng hẹn hẳn đưa cả gia đình đi dự tiệc.

Lần này Lucia Santa rất cẩn thận. Sáng hôm đó bà cầm muống đập vào đầu Gino một cái choáng người, ra lệnh cho nó phải ở nhà, không được đi đá banh. Rồi bà vào bếp sửa soạn nấu nướng.

Gino được xếp ngồi cạnh Caterina, có vẻ ngượng ngập. Sau bữa ăn, Vincenzo bói bài cho bà Santini. Salvatire và Lena dọn bàn, rửa bát. Sau hết, Gino thi hành lệnh ngầm của mẹ, mời

Caterina đi coi chớp bóng. Theo đúng sách vở, cô bé nhìn cha dò ý.

Piero Santini thấy khó xử quá. Thằng nhỏ tiến hơi nhanh hơn dự trù. Nhưng làm sao được đây là đất Mỹ mà. Hắn gật đầu, nhưng nói thêm :

- Đừng về muộn quá nghe con, mai ba phải đi làm.

Lucia Santa rất sung sướng, dẫn đôi trẻ ra cửa. Bà rót thêm cho Piero Santini một ly rượu vang, mời bà vợ Santini ăn bánh ngọt. Lúc đó Larry và Louisa mới ra góp chuyện, uống một ly cà phê đặc sánh có pha thêm rượu anisette. Piero Santini và Lucia Santa nhìn nhau thỏa ý. Họ nói chuyện thân mật cứ như sắp thành sui gia với nhau đến nơi. Chưa tới một giờ sau, Caterina từ đâu chạy bổ vào nhà, một mình, ngơ ngác, khuôn mặt còn ngấn lệ, cô bé đến ngồi lại bàn không nói một lời.

Ai nấy chung hứng. Trời đất, có cái gì ghê gớm xảy ra vậy? Santini chửi thề ầm ĩ. Lucia Santa lăm lăm cầu nguyện. Thằng thú vật Gino đã hiếp con gái cùng người ta ở hốc hẻm nào đó, hay ngay trong rạp hát đây hả trời? Lúc đầu Caterina không chịu nói, mãi sau cô bé mới hé môi chút xiu, cô bé bỏ mặc thằng Gino trong rạp hát, thằng cù lần coi một cuốn phim mà cô bé không thích. Chẳng có gì quan trọng.

Ai mà tin cô bé? Chẳng ai tin cả. Mới vừa nói nói cười cười mà nay chẳng ai buồn lên tiếng tình thân ái phút chốc nhuộm màu thù hận. Nhưng thử bình tâm suy xét coi cái gì đã xảy ra chứ? Bọn trẻ thời nay gớm thật, hỗn như gấu, ác như quỷ. Nhưng đồ ngon đồ ngọt làm sao Caterina cũng nhất định chẳng thèm nói thêm gì hết, Lucia Santa sượng sùng ra mặt, hai vợ chồng lủi thủi dắt con gái về.

Gia đình Angeluzzi Corbo ngong ngóng chờ thằng bọm. Sau cùng, Gino lững thững dẫn xác về, ngơ ngác thấy bao con mắt ngó nó trên trên.

Lucia Santa giận run người.

- Thằng khốn, mày đã làm gì con gái bác Santini trong rạp chớp bóng?

Gino ngẩn tò te :

- Con có làm gì đâu?

Câu trả lời làm Lucia Santa càng bực mình, thằng này điên thật rồi, nó chẳng biết phân biệt xấu tốt gì ráo.

Bà ráng kiên nhẫn :

- Có sự tại sao Caterina bỏ mày về trước?

Gino rùn vai :

- Thì cô ta nói có việc ra ngoài một chút. Cô ta mang cả áo ngoài đi luôn. Khi cô ta không trở lại, con nghĩ cô ta không thích con. Con cũng chẳng thiết nữa. Con ngồi coi phim một mình. Má, nếu cô ta không thích con, má và bác Santini tìm cách cho bọn con đi với nhau làm chi? Cô ta có vẻ khác lạ làm sao ấy, nói chuyện cũng không chịu nói.

Larry lắc đầu thương hại. Nó nói đùa :

- Má, phải tay con, nhà ta đã có thêm mấy chiếc xe vận tải rồi.

Louisa cười nụ. Vinnie bảo Gino :

- Mày ngu quá mày. Cô ấy mê mày tí thò lò mà mày không biết?

Mọi người cười vui thoải mái, quên đi tai họa tương tượng. Nhưng Lucia Santa vẫn chưa hết giận. Bà muốn lấy roi quất cho thằng nhỏ một trận tan tành xí quách, quả thật nó cũng thuộc loại điên khùng như cha nó trước đây.

Ôi một thằng con trai bị gái chê mà không có phản ứng nào, tức thị thuộc loại gà nuốt dây thun rồi. Như vậy nó coi Caterina ra sao? Thương hay ghét? Con nhà người ta tốt lành như vậy mà ngoảnh mặt bỏ qua sao? Con gái nhà triệu phú dư sức bảo đảm cho đời sống và tương lai của

nó, thân hình thứ tốt, da thịt mây mây, thế mà thằng nhỏ tỉnh bơ khi một đứa con gái quý giá như vậy không thích sao? Dĩ nhiên là thích mê nhưng nó phải biết cách cư xử đúng điệu chứ? Nó tưởng nó là vua sao? Nhưng thật ra nó cù lần hết thuốc chữa. Nhất định nó cũng nửa điên nửa khùng như cha nó vậy. Một thằng hết sức buồn cười!

Chương 18

Đã bảy năm Frank Corbo sống như người đã chết, không gây phiền lụy cho gia đình. Họ cũng chẳng còn nhớ gì nữa. Nhưng nay thì ông ta chết thật, thế mới phiền! Xa tí mù tắp trên Long Island trong viện tâm thần dành cho dân ngụ cư, ông quyết định chuyển đào thoát sau cùng. Một đêm tối trời ông ta ẩn mình trong chiếc giường có lưới sắt bao quanh, vùng vẫy lặn lội, óc não va chạm mạnh vào thành xương sọ. Con điên loạn kéo theo cái chết ghê gớm đến chậm chạp. Lát sau ông ta chỉ còn là xác vô hồn, nằm co quắp trên sàn gạch lạnh buốt.

o o o

Bức điện tín tới giữa lúc Lucia Santa đang uống ly cà phê cũ mười giờ sáng với bà bạn Teresina Coccalitti. Mùa đông năm ngoái Zia Louche qua đời, bà đã khóc người bạn còn hơn chính mẹ bà chết nữa, người đàn bà khốn khổ chết một thân một mình, trong gian phòng trần trụi, hai mươi năm rồi chính là tổ ấm của bà, làn da tím ngắt vì cái lạnh thấu xương, hai chân khẳng khiu co rúm khi còn sống, chắc chỉ có cái bếp dầu hôi ở góc phòng là mang tới cho bà ta chút hơi ấm, cùng với bình trà nóng.

Cái chết không người thân kẻ thích, không con cái? Lucia Santa khi đó mới rùng mình không còn thấy ham muốn cảnh sống vô tích sự của bà bạn già. Trái lại, bà hiểu sự may mắn của mình đã tạo ra một dòng đời liên tục, bà có chết đi thì còn những đứa con, đứa cháu. Cũng ngay mùa đông năm đó, bà làm quen được với Teresina Coccalitti, chẳng bao lâu đã trở thành người bạn chí thiết nâng đỡ gia đình thẳng Angeluzzi-Corbo hết mình.

Cả Đại lộ Thứ Mười ai cũng sợ hãi và kính trọng Teresina Coccalitti. Người đàn bà cao lớn, luôn luôn bận đồ đen đã hai mươi năm nay kể từ ngày chồng mất. Những người bán trái cây, bán đồ ăn, bán thịt sợ bà hết hồn. Chủ nhà không bao giờ dám trách bà trả tiền nhà chậm. Nhân viên điều tra cho quỹ an ninh xã hội cũng né bà luôn không hề hỏi những câu lộn xộn.

Bà đúng là thứ người mồm loa mép giải, một kẻ muôn mặt, nói ngọt cũng được mà chửi thuê đánh mướn cũng chẳng thua ai.

Bà có bốn đứa con trai đi làm vẫn khơi khơi lãnh tiền trợ cấp an sinh xã hội của chính phủ. Có kẻ thói mồm định tố cáo khiếu nại gì đó, nhưng sợ rắc rối cũng thôi luôn. Mua bán bà cũng mặc cả từng chút lại còn thò tay lấy thêm tí. Bà cứ nhơn nhơn cái mặt, chẳng mắc cỡ hay thẹn thùng gì hết, miễn mình có lợi.

Chính Zia Coccalitti đã dạy Lucia Santa cách tiêu tiền cho đáng đồng tiền. Từ đây bà chỉ mua trứng của anh chàng mặt mày sáng sủa, nhưng chuyên môn ăn trộm trứng từng lô từ những xe chở hàng. Lâu lâu hân bụng được cả gà què mới tài. Còn quần áo, trái cây bà lấy của những phu khuân vác cho các tàu hàng, vừa rẻ vừa tốt. Lại còn những người bán hàng dạo lâu lâu gõ cửa từng nhà bán lượ là vải vóc, toàn đồ chính hiệu tuyệt đối không có hàng giả. Nhưng người này còn đàng hoàng lương thiện hơn cửa tiệm hào nhoáng trên Đại lộ Thứ Chín của dân gốc bắc Ý, quen thói hút máu hút mủ khách hàng. Đúng là bầy kên kên.

Lúc đầu Lucia Santa cũng chẳng biết bức điện tín nói cái quái quỷ gì hết. Bà có biết đọc đâu? Bấy giờ Teresina Coccalitti mới tiết lộ chuyện động trời. Bà ta đọc được tiếng Anh! Lucia Santa giật bắn người như rút từ cung trăng xuống. Điều này còn làm bà ngạc nhiên hơn mẩu tin trong bức điện tín. A, đúng là người đàn bà võ nghệ đầy mình, dư sức phấn đấu trên trường đời. Bà ngó Lucia Santa một cách trầm tĩnh với đôi mắt tinh ranh rất mực.

Thiệt ghê rợn khi một người đã chia xẻ cuộc đời với kẻ khác mà nay không còn làm được kẻ đó động tâm. Lucia Santa hoàn toàn ngay thẳng, sòng phẳng với chính bà: cái chết của Frank Corbo làm bà nhẹ người, một tâm trạng rất khó nói cho cùng, nhưng rất người, con người đã tê liệt hết mọi khả năng, cảm xúc, thì có còn là người nữa đâu. Bà thấy sợ ông, và lo cho mấy đứa con, sống đã không ra sống thì có còn giải pháp nào hơn cái chết.

Nhưng con người vẫn là con người; vẫn có trái tim đập mãi không ngừng. Bà chỉ còn biết trông cậy vào tấm lòng lân tuất Thượng đế. Những lần đi thăm chồng hiếm hoi, thấy ông bị nhốt sau

cửa lưới, trong căn phòng nhỏ xíu như cái chuồng, bà thấy lòng tin vào đời sống khô cạn. Bà vất vả, rên la bao ngày sau đó, mất hết sức mạnh.

Nhưng giờ đây, Lucia Santa không thấy buồn mà lòng lại nhẹ đi. Người đàn ông là cha ba đứa con đã chết dần dần trong lòng người đàn bà nhiều năm dài đằng đằng trong khi ông chết dần mòn ở bệnh viện. Ông ta đã chết thật lâu trước khi thở hơi cuối cùng.

Cũng là lúc Teresina Coccalitti cho thấy tâm hồn cứng cõi của mình, khiến ai sống trên Đại lộ Thứ Mười cũng rùng mình, ngẫm nghĩ một chút về tình cảnh của bạn, bà tìm ra ngay cách giúp đỡ tránh bớt những rắc rối, phiền hà. Thôi người chết đi cũng do số phận cả. Tại sao cần đưa xác ông ta về Nữ Ước làm chi, mất tiền cho chủ hàng tống táng, làm ồn ào nhắc mọi người biết chồng Lucia Santa, kẻ điên loạn? Chi bằng đưa cả nhà đến bệnh viện và tổ chức đám táng ở đó? Frank Corbo không có gia đình họ hàng nên chẳng ai để ý. Mà lại tiết kiệm được hàng trăm đô la, khỏi có ai bàn ra tán vào điếc con ráy.

Thiệt hợp tình hợp lý.

Lucia Santa cũng chịu không còn cách nào hay hơn.

Tối đó cả gia đình Angeluzzi-Corbo cùng ăn một bữa thật thịnh soạn. Không ai tỏ vẻ buồn thảm gì trước cái chết của người cha. Lucia Santa thấy bất nhẫn khi thằng Gino bình thản quá. Nghe tin cha chết, nó nhìn thẳng vào mắt bà, rùn vai, Salvatore và Aileen dĩ nhiên không nhớ cha chúng. Gino mười một tuổi khi cha nó vào viện.

Vừa ăn họ vừa nghĩ đến những việc phải làm, Larry đã gọi điện thoại xin dàn xếp tổ chức đám táng vào buổi trưa, và đặt một bia mộ. Nó đã mượn chiếc xe hơi bị Bố già Di Lucca để đưa cả gia đình đi. Thật ra Bố già nhất định đòi hỏi như vậy, một cách tỏ cảm tình với thằng con đặc lực, đã giúp Bố hái ra tiền trong dịch vụ nhiều khi rất gay go, khó khăn. Họ sẽ khởi hành đúng bảy giờ sáng mai, vì phải di chuyển khá lâu. Họ định về nhà vào buổi tối. Mọi người chỉ phải nghỉ việc một ngày thôi. Vợ chồng Octavia sẽ ngủ trong phòng ngủ của Octavia, Lena ngủ với mẹ, mọi việc êm đẹp cả.

Gino ăn vội vã, rồi bận chiếc áo sơ mi và quần mới. Khi nó bước ra cửa, Lucia Santa lo lắng gọi nó :

- Gino, đêm nay mày nhớ về ngủ sớm nhé sang may bảy giờ phải đi rồi.

- Được rồi, má.

Nó chạy xuống thang lầu.

Larry bực mình ra mặt :

- Nó không biết đêm nay phải ngủ ở nhà sao má?

- Nó, tối nào cũng đi đàn đúm với mấy thằng bạn đến khuya.

- Đêm nay mà còn đi chơi, nó không biết tỏ lòng kính trọng cha nó. Con biết nó với lũ bạn mất dạy đêm nào cũng đi o mè. Đúng ra má không cho nó ra đường đêm nay mới phải.

Octavia bật cười. Thằng Larry mà lên giọng đạo đức luôn luôn làm nàng tức cười. Nàng bảo thằng em :

- Mày không nhớ hồi mày bằng tuổi nó mày cũng quá trời quá đất à?

Larry cười, liếc vợ. Cô nàng còn đang bận nựng đứa con. Nó trả đũa :

- Ồ, thôi đi chị. Mình hiểu nhau quá rồi mà!

Sal và Lena dọn bàn. Rê Norman Bergeron mở cuốn thơ lẩm nhẩm, Vinnie ngả đầu nghe ngóng. Lucia Santa đặt trên bàn mấy hộp bồ đào, một chai rượu vang, mấy chai kem sô đa. Teresina Coccalitti xẹt vô, họ nói chuyện về Frank Corbo, ôn lại những kỷ niệm vui buồn, cho tới giờ đi ngủ.

Sáng sau Lucia Santa biết đêm quá Gino không ngủ nhà. Những đêm hè nó thường đàn đúm với bạn, chẳng biết nó làm gì? Nhưng sáng nay mà nó dám để mọi người lỡ việc, chắc nó chết

quá. Bà mẹ nổi giận thật sự.

Mọi người điếm tâm xong, thằng bé vẫn chưa bò về. Nhà đã để sẵn trên giường nó bộ đồ, chiếc sơ mi trắng, cà vạt đen. Lucia Santa bảo Vinnie và Larry đi kiểm nó. Chúng lái xe tà tà ngang tru sở Ủy ban Định cư Hudson ở đường 27, rồi thẳng tới tiệm kẹo ở Đại lộ Thứ Chín, nơi bọn trẻ hay tụ tập đánh bài đánh bạc. Ông chủ tiệm mắt lèm nhèm nói, có, đêm qua nó ở đây, nhưng một giờ trước nó đã rủ mấy đứa bạn đi coi hát ở rạp Paramount, Capitol hay Roxy, ông ta quên rồi. Khi hai đứa về báo với mẹ, bà Lucia Santa chung hứng :

- Thôi đành vậy, nó không đi được rồi.

Họ lên xe, Teresina Coccalitti ra chúc mọi người đi đường bình an. Vì trong xe còn chỗ trống, Lucia Santa mời bà ta đi luôn. Bà vui vẻ nhận lời, một ngày đổi không khí quý lắm chứ. Bà ngồi ngay sát cửa xe để ngắm cảnh, để sau này có chuyện nói cho mọi người nghe về chuyến đi với gia đình Angeluzzi-Corbo đến Long Island để chôn Frank Corbo, chuyện thằng bé con lớn nhất của ông biến mất tiêu đúng vào ngày ông ta trở về lòng đất. Lucia Santa bật khóc, vì giận dữ hơn là sầu khổ. Coccalitti lắc đầu thương hại :

- Sẽ có ngày thằng bé phải hiểu. Nó là con rắn độc trong trái tim người mẹ.

Chương 19

Trời về chiều, Lucia-Santa-Angeluzzi-Corbo ngồi nghỉ ở chiếc bàn trong bếp lấy sức để lát nữa xuống Đại lộ Thứ Mười góp chuyện.

Suốt ngày, người bà ngày ngật như bị trúng gió, tâm hồn chùng hẳn xuống, lòng yêu đời, tin người suy giảm khá nhiều. Bà thu mình trong căn bếp tối tăm, trống vắng, không muốn tách khỏi, không muốn nghe thấy, ngó thấy, tất cả những thứ bà đã trân trọng thương yêu. Bà chỉ mong một giấc ngủ yên lành, không mộng mị.

Nhưng buồn đời mà để gì bỏ được chuyện đời đâu, không muốn nghe nhưng vẫn phải nghe. Chẳng muốn thấy mà vẫn phải thấy. Lena và Sal chơi trên lề đường, Gino thong dong thả bộ dưới phố như con thú dữ trong rừng, Vincenzo ngủ trong phòng Octavia; những đứa cháu nội, mấy đứa con Lorenzo, cũng một tay bà đưa chúng vào giường ngủ. Còn vợ Lorenzo đang đau ốm, buồn bực, phải cho nó uống cà phê nóng, lựa lời an ủi để nó tươi tỉnh lên một chút. Những giấc mộng đầy hoa của nó chỉ là chuyện thần tiên thời con gái mà người đàn bà nào cũng đành phải gạt bỏ, tới lúc bị đời đá lên đá xuống nát như tấm mền rách vậy.

Lucia Santa vẫn vợ suy nghĩ, chẳng hay bà đã tựa đầu xuống bàn, ngủ gà ngủ gật lúc nào. Trong giấc ngủ mọi sự đều an nghỉ trong tâm trí. Những lo âu muộn phiền ào tới như sóng, đã chiếm trọn thân thể, khiến bà run lên trong giấc ngủ. Bà đang đau khổ sâu xa, đang thăm van nài ơn tha thứ.

Hỡi đất sữa, đất mật, đất vàng, đất bạc, sao cũng thịt xương, cũng máu huyết của tôi mà giờ đây chính tôi thấy xa lạ. Các con tôi không hiểu lời tôi nói. Tôi cũng chẳng còn đoán được tâm trạng chúng nữa? Tại sao Vincenzo cứ hay khóc sụt sụt, những giọt lệ chảy khi nó đã quá lớn, râu ria đâm ra tua tủa. Bà ngồi vỗ về nó như một đứa bé con trong cơn khiếp hãi. Nó đi làm, đã biết kiếm tiền; nó có gia đình, có nhà cửa, có giường ngủ lưng, thế mà vẫn mếu máo: "Tôi không có bạn". Nhưng câu này nghĩa là sao?

Tội nghiệp Vincenzo, mà còn mong mọi gì nữa? Sống chưa đủ hay sao? Thật đáng thương. Cha mà chết khi mà chưa sinh, hồn ma ổng làm tối ám đời mà mãi mãi. Hãy sống cho các em mà, rồi cho vợ cho con. Thời gian trôi chảy, mà sẽ già, cuộc đời chỉ là giấc mộng ngắn ngủi thôi.

Nhưng đừng bảo nó rằng định mệnh luôn luôn oái oăm, tai ác. Vincenzo và Octavia, hai đứa hiền lành nhất, lại đau khổ, trong khi Lorenzo và Gino, hai đứa tai ác, hung hiểm, sống cách tỉnh bơ, chẳng cần lưu tâm đến ai, mà sung sướng là đằng khác. Trời ở đâu, công bằng ở đâu? Trời quá cao xa, công bằng thì không thấy. Ô, nhưng cũng chưa chắc chúng sẽ không phải đau khổ? Chúng đâu phải vô địch, định mệnh chưa chắc đã buông tha chúng? Dầu sao, bà không ghét bỏ chúng, dù chúng có xấu xa thì cũng vẫn là con bà. Bà ghét cay ghét đắng những kẻ nào cho Lorenzo là một tên ăn cướp, là kẻ sát nhân.

Dầu sau cũng phải nhận Lorenzo sẽ không bao giờ là người đàn ông đích thực, như những người cha gốc nông dân trên Đại lộ Thứ Mười, giống cha bà ở bên Ý. Họ làm chồng, kẻ che chở con cái, là kẻ kiếm gạo, kẻ tạo dựng ra thế giới riêng của họ. Là những kẻ dám chấp nhận thách đố cuộc đời và nghịch cảnh. Họ mong làm hòn đá lót đường cho gia đình họ. Con bà không bao giờ gờ ghề tới mức đó. Nhưng bà đã chu toàn nhiệm vụ với Lorenzo, nó cũng đã ra khỏi đời bà rồi.

Lắp ló trong giấc mộng là con quý. Lucia Santa tựa mình vùng tỉnh dậy để khỏi trông thấy hình dạng ghê gớm của nó. Bà biết mình đang ngồi trong bếp, chỉ mới được một lát; giờ đây, sắp bê chiếc ghế không lưng dựa xuống ngồi trên lề đại lộ đây. Bà lại gục đầu trên tấm phủ bàn. Con quý hiện rõ.

"Mày giống như cha mày". Bà luôn luôn quát vào mặt đứa con yêu mến nhất, những lúc quá tức giận. Đôi mắt trách móc của Gino còn ám ảnh bà khi nó vùng vằng ra khỏi nhà. Nhưng nó không bao giờ để bụng. Bữa sau nó lại tỉnh bơ chẳng có gì xảy ra.

Thiệt là lời nguyện rửa độc địa. Nó cũng có đôi mắt xanh đặc biệt trên khuôn mặt dân vùng Địa Trung Hải e dè ngại nói, coi thường chính gia đình nó. Bà thù ghét nó như cha nó trước đây. Bà luôn luôn ghi nhớ tội nó làm: Nó coi bà như kẻ lạ. Nó không chịu nghe lệnh bà. Nó làm xấu bà và gia đình, nhưng nó sẽ biết, đời sẽ cho nó biết. Ai có thể cứ tiếp tục lang thang suốt đêm ngày, vui chơi trong khi Vincenzo phải làm việc nuôi nó? Nó sắp mười tám tuổi đầu, nó phải hiểu không thể đóng vai đứa trẻ mãi. Trời đất, được làm một đứa trẻ mãi thì còn gì bằng!

Trong giấc ngủ, Lucia Santa nghe con quỷ cười lớn. Ồ, những tội nó còn gì nữa? Ngay ở Ý cũng không thiếu những đứa con bất hiếu. Nhưng nó đã phạm một lỗi nặng bà chưa bao giờ trách nó, một lỗi không thể tha thứ. Nó đã từ chối nhìn mặt cha nó vào ngày ông chết. Giờ đây trong giấc mộng, bà la hét nguyện rửa nó hãy sa xuống muôn ngàn tầng địa ngục mới phải.

Có tiếng bước chân lên cầu thang. Đèn trong bếp bật sáng. Mở mắt ra, bà thấy Octavia đã đứng cạnh. May quá nó chưa nghe được lời nguyện độc địa của bà. Bà chưa đẩy đứa con xuống vực thẳm.

Octavia cười :

- Má, sao má rên rỉ quá vậy?

- Pha chút cà phê uống đi con. Đêm nay má ở nhà.

Đã bao ngàn đêm hai mẹ con cùng ngồi với nhau trong bếp?

Họ đã bao lần lắng nghe nhịp thở của những đứa trẻ từ phòng ngủ. Lâu lắm rồi, thằng Gino đã ló mòì quỷ sứ. Nó chui rúc hàng hốc cứ chờ có ai qua là thò tay ra nắm chân. Octavia còn nhớ tất cả chiếc kệ ủi đồ ở góc phòng gần cửa sổ, cái radio thiết bị có hình thánh đường, chiếc bàn có ngăn đựng bát đĩa, khăn lau và vai bàn.

Trong gian phòng đó; gia đình nàng quây quần trò chuyện, lúi húi làm việc và ăn uống. Octavia thấy nhớ quá, từ ngày về nhà chồng. Gian phòng sạch bóng của vợ chồng nàng ở cao ốc khu Bronx có chiếc bàn sứ và ghế nhôm. Bồn rửa bát trắng bong, ở đây thì khác hẳn, sau bữa ăn, nhà bếp bừa bãi như một bãi chiến trường, nào bát đĩa, nào dầu ohve và nước sốt spaghetti... thôi thì trăm thứ phải lo rửa, mất đến cả bể nước.

Santa Lucia ngồi yên lặng, nét mặt mệt mỏi, thân thể toát ra một vẻ chán nản quá sức. Giá nàng còn nhỏ Octavia đã sợ cuống lên. Nhưng giờ đây nàng biết những giây phút nặng nề sẽ qua, chỉ sáng hôm sau là mẹ nàng lại vẫn tỉnh táo như thường.

Octavia dịu dàng :

- Má, má thấy người không khỏe sao má? Để con gọi đốc tờ Barbato nhé?

Lucia Santa cay đắng một cách rất kịch côm :

- Má đang chán đời đây!

Nhưng nói được một chút là bà thỏa lòng rồi. Mặt bà vui tươi.

Octavia cười :

- Má biết không con nhớ những lúc má chửi con nhất.

Lucia Santa thở dài :

- Đâu, má không hề nói nặng con. Con là đứa má quý nhất. Má chỉ mong mấy đứa khác cũng được như con là má mừng!

Tình cảm vun của bà mẹ làm Octavia hốt hoảng. Nàng nói :

- Má, má nói như thế chúng tẻ lắm. Nhưng đâu đến nỗi. Larry biểu má tiền hàng tuần Vinnie đưa má hết lương, Gino và mấy đứa nhỏ không gây rắc rối. Má còn mong gì hơn nữa.

Lucia Santa vươn vai, vẻ mệt mỏi đã biến mất. Giọng nói bà đầy sức sống, vì bà sắp nói say mê về niềm vui sống với những phiền tục những sôi nổi, những cay đắng, những thích thú. Bà nói mĩa bằng tiếng Ý :

- Thằng Lorenzo á con, nó đưa má mỗi tuần mười đô la. Nó là đứa lớn nhất, má là mẹ nó, để nuôi những đứa em trai em gái không cha của nó. Cũng cho là tạm được đi. Nhưng nó kiếm tiền nhiều quá mà con. Nó cho điếm biết bao nhiêu mà kể. Con vợ nó có ngày đâm nó chết tươi. Và má sẽ không có nói tiếng nào chống lại nó ở tòa đâu.

Octavia cười sung sướng :

- Thằng Lorenzo cưng của má? Má trách nó ư? Má chỉ giả bộ thôi. Đêm nay nó mang tiền tới, má sẽ cho nó ăn uống phủ phê, chiều nó như chiều vong...

- Má ngờ con lấy chồng phải bớt mồm bớt miệng đi chứ. Nói quá đâu có được.

Mặt Octavia đỏ bừng Lucia Santa sung sướng biết nó không địch lại mình được.

Cả hai thấy Vinnie vào bếp, mặc chiếc may ô, và quần soọc.

Lớn lên, thân hình Vinnie, xương xẩu, không có vẻ khỏe mạnh mấy. Mặt nó đã tối còn để râu rậm. Lẽ ra trong nó khá gồ ghề nhờ nét mặt có vẻ phong trần, đôi môi dày, cái mũi lớn, nhưng mắt nó quá hiền, nó ít khi chịu mồm miệng cười nói tự nhiên. Octavia bực mình nhất tâm tính thằng em đã thay đổi. Từ trước đến nay nó luôn luôn tử tế, dễ thương. Nhưng hồi này nó làm sao ấy. Tuy nó vẫn nghe lời mẹ và dễ chịu với người khác. Giả dụ nó bực mình chửi toáng lên Octavia thích hơn. Nàng lo lắng cho nó, nhưng nó cũng làm nàng khó chịu. Nó làm người khác thất vọng. Nàng mỉm cười cay đắng. Mà chẳng phải ai cũng vậy sao? Nàng lan man nghĩ đến đức ông chồng của mình đang đọc, viết, và ngong ngóng chờ nàng ở nhà.

Vinnie lầu bầu :

- Má, sao má không đánh thức con? Con đã bảo con cần phải đi chơi. Giả thử đi làm việc chắc má chẳng có quên đánh thức đúng giờ đâu?

Octavia nghiêm giọng :

- Má ngủ thiếp đi nên mới quên gọi dậy. Đừng lộn xộn.

Lucia Santa quay sang Octavia :

- Nói nặng em làm gì con. Em nó làm việc vất vả cả tuần. Ngồi xuống đây uống cà phê ăn bánh đã. Lại đây con.

Octavia giận dữ :

- Má, má cứ giả bộ hoài không à.

Nhưng nàng im bật ngang, thoáng nhận thấy biến chuyển trong con mắt Gino. Lúc đầu khi mẹ nàng la rầy nàng, Vinnie hài lòng, nhưng khi Octavia nói, Vinnie hiểu ngay chẳng phải mẹ đứng về phe nó đã bị lừa phỉnh một cách nhanh chóng, hài lòng quá dễ dàng. Nó bật cười. Cả ba uống cà phê tiếp tục nói chuyện thân mật.

Càng nghe thằng em nói chuyện Octavia càng thấy rõ nó đã thiếu vắng nàng kinh khủng, nàng đi lấy chồng đã làm xáo trộn cả nề nếp sinh hoạt gia đình, để được gì đây nhỉ? Ô, bây giờ thì nàng biết rồi, nàng đã run cả người khi lúc ân ái với chồng, nhưng sao nàng vẫn chưa thấy hạnh phúc?

Chẳng phải nàng có gì trách chồng, nhưng nàng buồn vì thấy thằng em trợ trợ, cô độc. Nàng đã muốn săn sóc nó thật nhiều, và đã không làm được gì. Bây giờ nàng đã có chồng. Nàng thương chồng, lo cho chồng. Một ngày nào đó chắc nàng sẽ hạnh phúc.

Khi Vinnie ăn bận tươm tất, Lucia Santa và Octavia trầm trồ. Cả hai tưởng tượng Vinnie đi dạo trên đường, hãnh diện bên một em thật láng.

Octavia trêu em :

- Em đã chấm được cô nào đó, Vinnie sao không mang cô ta về nhà chơi.

Bà mẹ cũng nói :

- Má mong bồ con là một đứa con gái Ý nhà lành, đừng dây với một em cù bơ cù bất trên Đại lộ

Thứ Chín nghe con.

Vinnie cười thoải mái, nhưng trong lòng nó nặng trĩu. Nó đã quen với lời tăng bốc cỡ như: "A, Winnie ít nói nhưng ai biết được ma ăn cỡ khi nào. Trời biết có bao nhiêu em mê nó". Tất nhiên nó sượng phồng mũi, nhưng làm sao tin những chuyện này cho nổi.

Trời đất. Nó làm việc từ bốn giờ chiều đến nửa đêm, từ thứ ba đến chủ nhật, thì nó gặp gái ở đâu, khi nào? Bốn năm qua, nó cũng chẳng có dịp giao thiệp với thằng bạn trai nào, nó chỉ biết những thầy ký cùng sở. Nấn lại chiếc cà vạt, sửa lại mái tóc, nó hối hả bước xuống thang.

Lucia Santa thở phào :

- Muộn rồi không biết nó đi đâu? Không biết nó gặp những người thế nào? Gặp bọn cà chớn thì thật mệt. Nó có biết quái gì đâu.

Octavia thấy dễ chịu. Bữa nay nàng muốn ngủ ngay tại nhà mẹ. Nhưng nàng biết chồng mình đang đợi.

Lucia Santa nói :

- Đừng về khuya quá con. Độ này kẻ cướp như rươi.

- Má đừng lo cho con. Con đang định ở lại ít bữa lo cho các em để má nghỉ xả hơi.

- Thôi đi cô, ráng lo lắng, o bế chồng cô đi nếu không nó có bề gì, cô sẽ khổ như má đấy!

- Con không lo. Con sẽ về nhà má. Không lẽ má không cho con ở.

Nhưng nàng ngạc nhiên thấy bà mẹ không trả lời, chỉ nhìn nàng một cách âu yếm mà thôi.

Bà mẹ biết cô con gái hơi động lòng, nói chậm rãi :

- Con đến lúc má vừa choàng tỉnh khỏi một giấc mộng gớm ghê. Má sắp nguyên rửa thằng con quỷ sứ Gino.

- Má, má quên đi là tốt nhất.

- Không, má sẽ không bao giờ quên. Cha nó nằm dưới đất lạnh, mà nó không rỏ được một giọt nước mắt. Frank Corbo là cha nó. Nó là con thú, là con quỷ. Má không thể không nguyên rửa. Má thấy nó như chết trong chiếc quan tài của cha nó rồi!

Octavia hét lên :

- Trời ơi là Trời? Sao má thù lâu thế. Con đi dự đám táng con ghét ổng có sao đâu? Má đi dự đám táng và má không khóc được một tiếng nào.

Hai mẹ con yên lặng. Họ nhắm nháp chút cà phê.

Octavia nói :

- Thằng Gino sẽ khá. Nó thông minh chắc phải khá.

Lucia Santa cười nửa miệng :

- Ờ, khá? Một thằng giết người, một thằng gian ác. Nó sẽ không bao giờ đi làm mà mang tiền về gia đình đâu.

- Má thấy không, má giận nó vì vậy, vì nó không làm việc, vì má không nắm được đầu nó.

- Thì vậy đó, có sao không. Tao là má, tao nắm đầu nó là đúng chứ gì. Hay mày nghi nó sẽ không bao giờ bị ai nắm đầu? Nó sẽ ăn khỏi trả tiền mãi u? Đâu được. Khi nó biết đời khó khăn, cực khổ đến đâu, thì đã trễ. Nó thích hưởng thụ quá. Tao muốn chính tao mở mắt nó, chứ không phải người lạ.

Octavia ngáp ngừng :

- Má, má không làm được đâu má cứ coi thằng Larry đó, má cưng chiều, lo lắng cho nó, mà nay nó trở thành gì? Một thằng ăn cướp đi thu tiền cho cái nghiệp đoàn giả hiệu...

- Sao, mày nói sao? Nó hiền khô mà, ăn cướp ăn phá gì?

- Má, sao có lúc má chẳng hiểu chi cả.

- Thôi bỏ qua chuyện này đi mày. Dù sao thì tao cũng hết nắm đầu nó rồi. Tao có lo là lo cho thằng Gino. Mày biết không, nó đứng bán thuốc ở dược phòng được có hai ngày chẵn. Còn người ta làm một việc mấy chục năm; và con tôi thì làm có hai ngày.

Octavia cười :

- Nó bỏ đi hay bị đuổi?

- Có gì đáng cười đâu. Người ta tổng cổ nó ra khỏi tiệm. Một bữa, nó đi đá bánh đã đòi rồi mới đến tiệm. Nó nghĩ chắc không sao, nhưng làm ăn kiểu nó dẹp tiệm mấy hồi. Nó bị đuổi là phải.

- Con phải bảo nó mới được. Mấy giờ nó về nhà, má?

- Cha tao cũng không biết nổi. Nó ẩn hiện như ma. Nhưng này con, nó đàn đúm với bạn bè đến hai ba giờ sáng để làm cái giống gì vậy?

- Ồ, má, con biết sao được.

Nàng đứng dậy sửa soạn ra về, còn Lucia Santa dẹp mấy ly cà phê. Bà tới đứng bên cửa sổ phòng trước ngó theo con gái cho tới khi cô đi khuất sau ngã tư.

Chương 20

Đêm thứ hai, Vinnie Angeluzzi được nghỉ việc. Cũng là đêm nó trả thù đời.

Mẹ và chị cứ trêu chọc có số đào hoa làm nó bối rối. Nó có biết bồ bịch gì đâu? Lâu lâu bỏ năm đô la; giải quyết sinh lý một cách thực tế, chóng vánh, sòng phẳng. Nó mắc cỡ vì đây là bằng chứng thất bại hiển nhiên. Nhớ lại vẻ kiêu hãnh ngầm của bà mẹ khi to tiếng trách Larry cứ lợi dụng bọn con gái nhẹ dạ. Hẳn mẹ và chị mà biết đi chơi điếm nhất định khó chịu lắm, coi nó chẳng ra cái quái gì.

Từ ngày thôi học Vinnie đi làm ở Sở Hỏa xa mỗi ngày từ bốn giờ chiều tới nửa đêm. Nó chưa hề đi dự một party, trò chuyện hay ôm hôn một cô gái nào. Được nghỉ thứ hai, đêm đó nó chẳng biết làm gì, tay chân nó như thừa thãi.

Nên chỉ biết mò đến một nhà điếm đáng tin cậy. Chính thư ký trưởng đã xì ra cho biết, vì ông ta không muốn anh em tới những bar ôm có sẵn máy chém, rồi quơ phải một em bệnh tật đầy mình, vừa tốn tiền vừa rắc rối. Đôi khi chính ổng cũng nhập bọn cho vui.

Ngày hành quân các thầy thư ký ăn mặc chỉnh tề cứ như đi xin việc không bằng. Các thầy bận sang trọng, đeo cà vạt, đội mũ phớt đúng thời trang. Các thầy hẹn nhau ở bar Diamond mà trước hết phải có cái gì bỏ bụng đã. Họ sẽ uống unction ki, mỗi lần một thầy trình trọng phán: "Chầu này của tôi". Rồi móc ví lấy tiền để trên quầy rượu. Say ngà ngà, các thầy kéo nhau đến đường 42, khu này nhiều nhà đào nương rất khá. Lúc đó đường đã đông, các thầy phải cố gắng lắm mới khỏi lạc nhau. Mắt các thầy lác liếc nhìn những tấm hình đàn bà cởi truồng trước các cửa tiệm ca vũ nhạc.

Tổ ấm các thầy là một khách sạn bốn tầng, không hoa hòe hoa sởi giữa rừng đèn ống đủ màu sắc. Các thầy đi thẳng vào thang máy, qua một cửa hông dành riêng cho khách mua hoa. Cô bé giữ thang máy cười kín đáo, đưa các thầy lên thẳng lầu chót.

Nơi hành lạc là một phòng lớn có hai giường, bên ngoài có nhiều ghế bọc da. Thường thường có mấy ông khách ngồi đọc tạp chí chờ tới lượt mình. Gần đó có một quầy rượu nhỏ. Ông nào muốn làm ly unction ki hay café cứ việc tự nhiên. Người đàn bà rót rượu thường rảnh tay, kiêm cả việc gác đàn.

Vinnie nhớ mặt người đàn bà này chứ không phải những cô gái trong phòng ngủ. Bà ta người thấp bé, xấu xí, già nua, không hấp dẫn tí nào. Giọng bà ta khàn khàn, khiến người ta thấy ghê tởm và sợ hãi. Trước mắt Vinnie, bà ta chính là ma quỷ hiện hình, nhất là đôi mắt đen ngòm, vô hồn như hai cục than. Mỗi lời nói hay cử chỉ chứng tỏ bà ta như không còn cảm xúc với bất cứ cái gì hay bất cứ ai. Khi người đàn ông ra khỏi phòng, bà ra hiệu cho khách mới, sau khi ngó vào phòng nhắc lại câu thường lệ: "Không có gì rắc rối chứ cưng?" Nghe giọng nói khàn khàn này, Vinnie muốn co rúm người mặc dù nó có lại máu lạnh tanh.

Nó còn trẻ, bước vào phòng, máu như hâm nóng lại. Nó thấy khuôn mặt lờ lợc phấn son các mẹ đàn bà, sao mẹ nào cũng giống nhau hết cả.

Những cử chỉ máy móc các mẹ luôn luôn làm Vinnie lúng túng. Mẹ dẫn Vinnie đến một chiếc bàn nhỏ ở góc phòng để sẵn chậu nước nóng. Mẹ nhìn ngắm Vinnie y như bác sĩ khám bệnh.

Rồi cả hai tiến đến chiếc giường ở sát tường. Vinnie vẫn còn mặc sơ mi. Một lần Vinnie muốn cởi áo cho thoải mái, mẹ kêu như cháy nhà.

- Khỏi anh. Anh thông cảm bữa nay đông khách quá.

Mẹ cởi phăng quần áo, nằm tồ hô trên giường ôm chặt cứng Vinnie.

Thằng nhỏ mê mẩn, lát sau thấy nhẹ hẳn người.

Chỉ có vậy. Các thầy ký đợi nhau rồi cũng tới tiệm ăn Tàu, rồi đi xi nê hay thầy bowling, trước khi chia tay còn la cà ở quán cóc nào đó làm ly cà phê cho tỉnh. Hàng ngũ các thầy thừa dần đi. Thầy nào kiếm được đào tuy có lui tới khách sạn, nhưng sau đó một lính đến nhà đào, bỏ lại

mấy thầy bạn ngồi cu ky với nhau.

Với Vinnie, chuyện du hí cũng cần như cơm ăn, áo mặc, giường nằm, thiếu là khó sống! Nhưng rồi nó thấy mình ngày càng tách rời khỏi thế giới chung quanh, khỏi những người khác.

Chương 21

Những kẻ khốn khổ đã nguyện rửa Mỹ quốc và giấc mộng đời bây giờ ở đâu? Ai còn dám nghi ngờ nữa? Chiến tranh bao trùm Âu châu, người Anh, người Pháp, người Đức và ngay cả Mussolini đẩy hàng triệu đồng bào của họ vào lò sát sinh, thì mọi người Ý sống dọc theo bức tường thành phía Tây này, túi đầy tiền. Cuộc khủng hoảng kinh tế tệ hại đã chấm dứt. Đời sống bắt đầu dễ thd hơn. Người ta không còn cần được phát chẩn, những nhân viên điều tra cho quỹ an sinh xã hội thấy mình bị đánh sụt giá trị ghê gớm, hết được thiên hạ trọng vọng. Nhiều anh khấm khá rục rịch tính mua nhà ở khu sang trọng ở Long Island.

Bạn nhăn mặt là phải, xu hào, rùng rinh trong túi những anh nhà giàu mới, mặt mũi lúc nào cũng căng căng. Những đồng tiền xiết máu mà họ kiếm được nhờ dịch vụ giúp cho người khác giết nhau. Cuộc chiến Âu châu tạo nên đủ thứ linh kinh, mấy anh lên mặt đạo đức, cảm thấy bất mãn ra mặt. Mà chẳng hiểu các anh có bất mãn thiệt tình không, cớ đến tay các anh cũng biết phất lăm chớ. Nhưng cũng phải thừa nhận có lẽ đây là xứ sở duy nhất mà kẻ nghèo cùng xí được phần, nhờ ở bất hạnh thế giới phải ề cổ gánh chịu.

Những người dân ngụ cư gốc gác ở miền nam nước Ý, như Sicily, Naples, Abruzzi, những người sống trên Đại lộ thứ Mười không cần biết Mussolini có thắng trận hay không? Họ chẳng bao giờ thấy yêu mến quê quán họ. Xứ sở xa vời ấy chẳng còn nghĩa gì hết. Hàng bao thế kỷ nay, những kẻ cầm quyền tại đó đã hành hạ cha ông họ chết lên chết xuống. Kẻ giàu có phỉ nhổ, dày đạp kẻ nghèo. Những tên điếm ở Rome và ở miền Bắc đã hút máu hút mỡ họ. Thật may mắn thay, nay họ được sống an lành ở Mỹ quốc.

Chỉ riêng Teresina Coccalitti thấy bất mãn. Bà không còn những đứa con không việc làm trong thời buổi này. Bây giờ thiếu người chứ đâu có thiếu việc, nên bà chẳng còn lãnh tiền trợ cấp an sinh xã hội. Bà quay sang trò mới, đi mua những bao đường bột, những hộp dầu, những bó vải chất đống trong nhà... bà nói với Lucia Santa một cách bí mật :

- Chị coi, sẽ có một ngày, phải, sẽ có ngày tôi vớ bở...

Thế nhưng chỉ tới đây là bà ta cúp ngang, không nói thêm tiếng nào.

Lucia Santa phân vân không hiểu ý bạn mình muốn làm ăn ra làm sao đây mà bày đặt đầu cơ tích trữ, nhưng quên khuấy ngay vì bà quá bận rộn. Ánh nắng vàng rục rỡ tràn ngập khắp chung cư. Những đứa con đi học về là xoay ra làm việc kiếm tiền. Sal và Lena làm thêm trong viện bào chế mới mở trên Đại lộ thứ Chín. Vinnie đi làm luôn cả chủ nhật. Cứ để cho dân Âu châu thỏa tình giết nhau đi nếu họ muốn. Lucia Santa cùng chẳng thấy lo cho cha mẹ, họ hàng của bà chút nào? Ngôi làng quá nhỏ, đất đai quá cằn cỗi nên chắc chắn chẳng có khói lửa chiến tranh lan tới đâu mà sợ.

Chỉ có thằng khốn Gino không chịu làm việc. Nhưng đây là mùa hè cuối cùng nó được ngồi rồi. Nó sẽ học xong trung học vào tháng giêng, sau đó ngồi ăn không là không xong. Nhờ bè bạn quen kiếm việc cho, thật ra nó chẳng có ích lợi gì. Lucia Santa đã thử nhiều lần, nhưng lần nào thằng nhỏ cũng cố tình bê bối để được nghỉ việc cho khỏe cái thân!

Bây giờ bà muốn nhờ nó chút việc. Thằng Vinnie lại quên giỏ đồ ăn trưa nữa, thằng sao chậm lụt quá. Bà bảo Gino :

- Mang giỏ đồ ăn đến sở làm cho Vinnie đi mày.

Đáng ra bà mẹ đã bật cười, thấy thằng Vinnie chun mũi, có vẻ bất bình, nhưng bà phải làm nghiêm. Nó kiêu hãnh làm sao, như tất cả những kẻ không cần đổ mồ hôi trán mà vẫn có miếng ăn.

Thằng Gino làm bộ ngó lơ :

- Muộn rồi, má.

- Muộn là sao mày? Muộn lấy vợ lấy con, muộn bỏ tiền vào nhà băng, hay muộn đi xin một công

việc lương thiện nào đó?

Gino thở dài :

- Má, chắc anh Vinnie vào ăn ở câu lạc bộ rồi mà.

- Thôi đừng nói bậy. Anh mày chịu cực đi làm. Nó chẳng khi nào chơi đùa hay trốn biệt cả ngày trong công viên như mày làm bữa trước. Mày có bao giờ rủ anh mày đi chơi đâu? Nó cô độc lẻ loi quá chừng! Mà nay bảo mày mang giỏ đồ ăn cho nó, mày cũng không chịu. Mày là đứa đáng bỏ đi. Thôi mày đi đâu thì đi đi. Tao mang cũng được, khỏi cần nhờ mày nữa.

Mắc cỡ vì bị mẹ xát xà phòng quá kỹ, thằng Gino cúi xuống cầm lấy chiếc giỏ. Nó biết mẹ nó đang đắc thẳng, nhưng thây kệ. Nó thực tâm muốn giúp Gino.

Nó rảo bước dọc Đại lộ Thứ Mười, ngược về phía đường 37, rồi xuống Đại lộ Mười Một. Nó đu đưa thân hình một cách thoải mái trong không khí mùa hè. Khi còn nhỏ nó ưa đu mình phóng lên cao như muốn bay, nhưng thời ấy qua rồi. Bây giờ nó đã lớn, thân mình nặng chình chịch.

Ngày trước khi tới tòa nhà chứa hàng hóa, nó ném chiếc giỏ giấy xám lên cao, nhảy tới một bước đỡ lấy gọn trong tay. Nó húng chí thấy tay chân mình còn sài được.

Tòa nhà đã xưa, hăng hắc mùi chuột chết, lâu lắm chưa có ai nghĩ đến việc sơn sửa lại. Viên công nhân thang máy trong bộ đồng phục xám bẩn, có đeo huy hiệu gắn nút áo, mở cửa thang máy cho Gino. Gino lên sờ làm cửa anh nó ở mãi tuốt góc tòa nhà.

Quang cảnh đáng nản như một cơn ác mộng, trong đó một người nhìn thấy trại tù mà ông ta biết có ngày sẽ tới sống. Những dãy bàn dài với máy chữ thứ bự chuyên dùng vào việc đánh hóa đơn. Các thầy ký đều mặc áo vét mỏng, áo sơ mi trắng, cà vạt thắt lỏng. Họ đều nhiều tuổi hơn Vinnie và rất lạnh lẽo. Tiếng máy rào rào và một chiếc quạt trên đó những hóa đơn đã làm xong bề bộn chất đống. Căn phòng lớn chìm trong bóng tối. Ở chiếc quầy này một người thân dài ngoằng đang cầm cúi phân loại hóa đơn dưới ngọn đèn lớn. Không có tiếng người nói. Ở đây cũng chẳng thể biết đêm hay ngày. Các thầy ký như bị chôn sống trong nắm mồ vĩ đại, tiếng động bên ngoài không lọt tới vì bức tường dày. Gino nhìn quanh một lát mới tìm thấy chỗ Vinnie ngồi.

Chỉ một mình Vinnie không mặc áo vét ngoài, nó bận chiếc áo sơ mi màu để hai ba ngày mới thay một lần. Mái tóc đen rợn sóng của nó như loáng nước dưới ánh đèn vàng. Gino thấy Vinnie chậm chạp hơn những người khác, mặt Vinnie cũng có vẻ bồn loạn vì công việc nhiều hơn người khác. Họ có nét mặt bất động của kẻ mộng du.

Bất thần Vinnie ngược lên. Nó nhìn về phía Gino. Nó đốt điếu thuốc lá. Thì ra Vinnie chẳng thấy ai cả. Nó đứng, ngồi, di động trong một vùng bóng tối đặc quánh không dính dáng gì đến thế giới thuộc về kẻ khác, của kẻ khác. Nó đi ngang dãy bàn đầu tiên vào khoảng trống. Mọi người ngẩng lên. Vinnie cũng ngược mắt.

Mặt nó sáng rỡ niềm vui tội nghiệp. Nó cười dịu dàng, như đứa trẻ thơ. Gino đưa cao giỏ đồ ăn, ném vào. Vinnie đỡ lấy một cách thành thạo, Gino bước tới bàn Vinnie, ngượng ngạo.

Vinnie nói :

- Cám ơn mày nhé!

Mọi người ngưng tay gõ máy. Vinnie nói tiếp :

- Đây là thằng Gino em tôi.

Gino ngượng ngùng vì giọng nói đầy kiêu hãnh của Vinnie. Nó hơi bút rút vì thấy mình mặc bộ quần áo hơi tồi tàn.

Người đàn ông phụ trách xếp loại hóa đơn nói lớn.

- Làm việc đi chứ. Chúng ta chậm rồi.

Ông ta bước tới đưa cho Vinnie một bó hóa đơn, co ro như con chuột già gầy ốm :

- Vinnie, chú làm việc hơi chậm đấy!

Vinnie hơi hốt hoảng :

- Lát nữa tôi sẽ không nghỉ thì, bắt kịp mấy hồi!

Gino quay ra. Vinnie dẫn nó đến tận chỗ thang máy. Cả hai đứng đợi.

Vinnie bảo em :

- Đi ngang sân ga cùng được. Nhưng nhớ để ý một chút.

Nó để tay lên vai Gino.

- Cảm ơn mày nhé! Có gì vui không?

- Có chứ, rất là nhiều chuyện vui.

Thang máy vẫn chưa lên. Nó nóng ruột muốn đi mau. Vinnie cũng có vẻ hồi hã muốn trở lại làm việc, ngón lão già mặt chuột đang nhìn ngắm hai anh em không mấy thiện cảm.

Vừa lúc đó thang máy tới, Gino nhanh nhen bước vô. Mùi hôi hám làm nó chóng mặt. Bước ra khỏi tòa nhà, nó ngừng đầu trong ánh nắng ấm áp. Đã sang tháng chín. Nó đứng lặng người trong tâm trạng cõi mơ, tự do.

Nó chẳng còn nghĩ đến Vinnie. Nó bắt đầu chạy chầm chậm ngang sân ga, một khoảng đất rộng mênh mông, những đường rầy lấp lánh dưới ánh nắng. Nó vung tay vung chân thật đã. Những toa xe lửa đen ngòm chạy tới. Nó chạy mau hơn. Một lát nó mệt lử? Cổ như nhóp mồ hôi. Nó thấy đói và khát kinh khủng. Vươn vai lấy sức chạy về hướng công viên Chelsea, nơi các bạn đang đợi nó tới để đá banh.

Chương 22

Gino đang ngồi tán dóc với lũ bạn trong hội quán Hudson Guild thì Joey Bianco đi qua bảo nó :

- Mà về nhà đi Gino, hình như có gì lộn xộn lắm.

Hồi này Gino ít gặp Joey Bianco. Chúng nó chỉ thích chơi với nhau khi còn nhỏ. Nên Gino không tìm cách níu Joey lại hỏi kỹ thêm. Gần như nó cũng chẳng muốn về nhà, nhưng cũng tò mò muốn biết có chuyện gì xảy ra.

Đi ngang công viên Chelsea, chạy dọc Đại lộ Thứ Mươi cho tới góc đường 30, trước chung cư người ta bu lại, nhìn dáo dác không thấy ai, nó bèn chạy lên cầu thang.

Xóm giềng đứng đầy cả. Bên cửa sổ gần nóc nhà Sal và Lena đứng một mình, mặt tái nhợt vì sợ hãi. Mẹ nó ngồi trong chiếc ghế bành, đốc tờ Barbato sửa soạn kim chích. Larry lấy hết sức giữ bà mẹ khỏi vật vã.

Gương mặt bà in hằn trăm nỗi đắng cay. Miệng bà nhăn nhó. Bà muốn nói mà không thốt nên lời. Mắt bà thất thần như người mù lòa. Đốc tờ Barbato cắm phập mũi tiêm vào tay bà, nhanh như chớp. Rồi ông điềm nhiên chờ phản ứng. Dần dần, nét mặt Lucia Santa có vẻ thanh thản hơn. Bà nhắm mắt lại.

Đốc tờ Barbato ra lệnh :

- Đặt bà lên giường. Bà sẽ ngủ thiếp đi khoảng một giờ đồng hồ, hãy gọi tôi khi bà tỉnh dậy.

Larry và mấy người đàn bà đỡ Lucia Santa vào phòng ngủ. Gino hỏi Teresina Coccalitti :

- Mẹ cháu sao thế bác?

- Má cháu không sao hết. Nhưng anh Vincenzo cháu bị nạn rồi cháu ơi, bị xe lửa cán trong sân ga.

Thằng Gino đã hiểu chuyện gì đã xảy ra...

Larry ra hiệu Gino đi theo. Cả hai chạy xuống cầu thang gấp, leo lên xe. Trời bắt đầu tối. Xe chạy ngược đường 36 và Đại lộ Thứ Chín, dừng lại trước chung cư đá xám. Larry nói :

- Lên lầu ba bảo Lefty xuống đây. Tao có chuyện nói.

Nhưng vào lúc đó nó trông thấy một người trong chung cư đi ra, bèn thò đầu ra gọi :

- Này Lefty, vào xe, tao có chút việc hỏi mày.

Lefty là một thằng Ái Nhĩ Lan cao lớn, cùng trạc tuổi Larry. Gino chuồn ra ghế sau để Lefty ngồi cạnh Larry. Cả hai châm thuốc hút. Larry nói :

- Trời đất, sao lắm chuyện rắc rối quá!

- Ừ, tao hiểu. Tao rầu quá muốn đi uống rượu đây.

- Tao muốn hỏi tại sao mày không biết chính em tao bị đầu xe lửa mà cán?

- Mày trách tao đó ư Larry. Trời tối quá sao tao thấy gì được. Tao chỉ biết mặt em mà khi nó còn nhỏ xíu, bọn mình chơi với nhau. Bây giờ em mà khác trước nhiều. Trên người nó chẳng có giấy tờ gì, làm sao tao biết được?

- Tao không trách mày. Nhưng cảnh sát nói mày viết trong giấy tờ trình em tao nháy vô trước đầu máy xe lửa. Làm sao có chuyện lạ vậy?

Yên lặng một lúc lâu mới có tiếng Lefty :

- Tao thề với mày đúng là tao thấy như thế. Mày hiểu giùm tao. Nếu biết đó là em mà tao đã không ghi trong tờ trình, nhưng tao có bịa đặt gì đâu?

- Lefty, mày nghe rõ đây. Mày biết thằng Vinnie không có gan làm việc đó. Nó sợ sệt đủ thứ. Có thể nó say rượu hay bị trúng gió. Mày sửa tờ trình lại đi.

- Larry, tao không thể làm vậy. Bọn cảnh sát sẽ trừ ẻo, tao sẽ mất việc.

Larry quả quyết :

- Tao bảo đảm kiếm cho mày việc khác. Tao biết mày làm. Nhưng nếu mày không chịu sửa tờ trình, mày biết mẹ tao sẽ phát điên. Chúng mình khá thân nhau, mày đã ăn cơm ở nhà tao nhiều lần, mày nỡ để mẹ tao phát điên ư?

Giọng Lefty run run :

- Tao phải nghĩ đến vợ con tao. Nếu tao sửa tờ trình, Sở Hỏa xa sẽ bồi thường cho má mày. Nhưng tao sẽ lãnh đủ. Tao không làm việc đó được. Larry, mày đừng ép tao quá.

- Mày sẽ được nửa số tiền bồi thường. Tao yêu cầu mày.

Lefty cười gượng :

- Có phải mày làm việc cho Bố già Di Lucca mà mày dọa nạt tao không Larry?

Câu trả lời của Lefty gần như một lời thách đố hỗn xược với Larry, con cưng của Bố già, kẻ sẽ kể vị Bố già trông coi cả một mạng lưới làm ăn to tát.

Bỗng Gino nghe một giọng nói lạnh lẽo khác thường làm nó run sợ, một giọng nói chất chứa tất cả sự độc ác thù hận từ cùng thẳm một trái tim hung bạo :

- Tao sẽ vận cổ mày.

Lời nói ghê gớm, không phải đe dọa suông. Nó là một bản án. Như tiếng thần chết gõ cửa.

Gino mặt mày xám xịt. Nó mở cửa xe đón chút gió mát. Nó muốn bước đi, nhưng chân cứ ríu lại, nó sợ Larry sẽ hạ Lefty ngay. Nhưng rồi nó thấy Lefty ra khỏi xe. Larry vươn tay dúi cho Lefty nắm bạc. Lefty đi rồi, Gino lại lên ngồi ghế trước. Nó không dám nhìn thẳng anh. Trên đường Larry chậm rãi, có vẻ mệt mỏi :

- Gino đừng tin thẳng đó. Nó nói bậy không. Bất cứ khi nào xảy ra tai nạn, thằng nào cũng nói dối hết vì sợ trách nhiệm. Cảnh sát trưởng bảo anh Vinnie say mèm, hơi rượu nồng nặc. Đồng ý Vinnie có một phần lỗi, nhưng nhất định nó không nhảy vào đầu xe lửa. Anh chỉ lo cho má thôi. Má già rồi.

Hai anh em im lặng cho tới khi đến nhà.

Chương 23

Tội nghiệp Vinnie, lúc sống chẳng ai đoán hoài, khi chết lại chưa được yên thân. Nó đang nằm trong nhà canh xác.

Bên ngoài đường phố tối đen, trừ những vòng sáng nhỏ từ những ngọn đèn đường hắt xuống. Từ xa, Gino đã trông thấy ngọn đèn ống nhỏ uốn theo hình thánh giá. Chân Gino bỗng run lên, người nó tự nhiên ớn lạnh. Nó dừng lại đốt điếu thuốc lá. Lần đầu tiên biết mình sắp nhìn khuôn mặt một người chết, nó nhớ lại ngày xưa còn bé nó và Vinnie ngồi bên thành cửa sổ đếm những vì sao đêm trên trời cao của bãi biển, mẹ nó phải ra ôm vào giường.

Đưa hai tay ôm lấy mặt, ngạc nhiên thấy mình đã khóc, nó lồm lũi bước.

Qua một phòng đợi nhỏ phía trước là một phòng lớn như một nguyện đường đầy người.

Ngay người quen mà sao Gino cũng thấy lạ lẫm. Kia ông chủ lò bánh tròn vo trong bộ đồ đen, thằng Guido, lão thợ hớt tóc... Các bà ở Đại lộ Thứ Mười ngồi thành hàng, những thầy ký cùng sở Vinnie tùm nập năm tùm ba. Có cả Piero Santini, và ái nữ Caterina, nay đang mang bầu, nét mặt hồng hào, tươi rói. Louisa ngồi với mấy đứa con trong một góc buồn thảm ngó quanh.

Còn Larry đang đứng với nhóm công nhân hỏa xa, Gino sững sốt thấy họ cười đùa, nói chuyện về giờ phụ, về việc có thể mua nhà mua cửa, Larry kể chuyện Nghiệp đoàn lò bánh mì, nụ cười luôn luôn trên môi.

Larry thoáng thấy Gino, vẫy tay gọi lại.

- Vào thăm Vinnie và nói chuyện với má đi.

Nó lôi Gino vào phòng nhỏ bên hông. Chiếc quan tài để sát tường. Vinnie nằm trên tấm sa tanh trắng. Mặt nhiều chỗ bầm tím, mắt hõm sâu. Gino cảm thấy đúng là mặt anh nó. Nhưng cũng đúng là anh nó với dáng dấp vụng về, ánh mắt rụt rè, mặc cảm thất bại và lòng tử tế tội nghiệp đã không còn ở đó nữa.

Nó cũng chẳng khỏi bực mình nghe mấy cụ đàn bà vẫn nói chuyện. Gino cúi mình trước thi hài anh nó xong định ra ngoài thì mẹ nó nói gọi giật lại :

- Ăn gì chưa con?

Gino gật đầu, phập phồng lo sợ bị mẹ rầy la trước người lạ, nhưng bà chỉ nói.

- Ra đứng với Lorenzo đi. Anh mày bảo gì thì làm.

Rồi quay sang đám đàn bà :

- Đông người quá. Vincenzo có nhiều bạn thật.

Gino thấy lợm giọng. Thực ra có ai để ý đến Vinnie đâu?

Mẹ nó hiểu nỗi lòng đứa con. Tội nghiệp, lớn lên nó sẽ hiểu người ta nhiều khi phải giả dối, phải tự đánh lừa mình và đánh lừa người khác.

Đêm khuya hơn, Gino đón khách đến chia buồn, dẫn họ vào gian phòng nhỏ có má nó và chiếc quan tài.

Như một kẻ mộng du, Gino chỉ chỗ khách ký sổ ghi danh và hộp đựng tiền phúng điếu trên tường.

Lần đầu tiên trong đời nó đóng vai một người trong gia đình. Nó đón khách vào, tiễn khách đi. Gia đình Santini thở phào vì họ không dính líu gì với gia đình bất hạnh này. Đốc tờ Barbato chỉ ghé qua ít phút. Ông chủ lò bánh mì hỏi han thân mật hơn những người khác.

Bữa nay Guido bận quân phục. Nó được về phép lần đầu. Nó có vẻ buồn thật tình. Ông Trùm Di Lucca ghé vì quý trọng gia đình đệ tử của ông. Ông không quên bỏ một tờ giấy trăm đô la vào hộp.

Gần mười một giờ khuya, khách không còn tới. Larry kéo Gino ra quán cà phê. Gino bảo anh :

- Em muốn kiếm việc làm.

- Tao lo rồi. Mà thế Vinnie ở Sở Hỏa xa. Nhưng mà vẫn tiếp tục học chứ?

- Phải

Larry vỗ vai thằng em :

- Mà ngoan lắm có điều mà cần cố gắng sống bình thường một chút. Mà hiểu ý tao chứ, Gino?

Gino gật đầu, nó biết anh nó nhắc nó phải nghĩ đến gia đình, ráng làm vừa lòng bà mẹ trở thành người lớn.

Hai anh em quay về sở tổng táng, Larry nắm tay Gino :

- Mà đừng lo lắng quá. Chỉ một thời gian ngắn nữa tao sẽ làm ăn lớn. Cả nhà sẽ khá.

Khách lục tục ra về chỉ còn gia đình người chết. Ông chủ hàng tổng táng cho thu dọn bàn ghế dần.

Mọi người đã về hết. Gino ở lại túc trực xác anh. Nó xếp mấy chiếc sát nhau tạm ngả lưng, cuộn chiếc áo choàng lại làm gối. Nằm thở khói thuốc nhìn lên trần. Nó nghĩ ngợi miên man về tình cảnh gia đình.

Nó biết thêm nhiều điều mới lạ. Larry là tên găng tơ chính hiệu. Ai cũng sợ sệt. Thiệt kỳ quái, Larry mang danh tướng cướp nhưng ít khi đánh đấm ai. Còn Lefty Fay mới thật là một thằng khốn nạn. Nó dựng đứng chuyện Vinnie nhảy trước đầu tàu xe lửa. Cái chết thật buồn thảm!

Tội nghiệp Vinne. Có ai thương anh đâu? Chẳng ai thích anh. Ngay mẹ nhiều lúc cũng sốt ruột, vì anh bị coi thường quá. Trong nhà chị Louisa lo lắng cho anh nhiều nhất vì một lý do thầm kín nào đó.

Mệt mỏi quá Gino ngủ thiếp đi. Trong giấc ngủ nó hứa sẽ trở thành một Vinnie khác, sẽ đi làm ăn ở Sở Hỏa xa, lập gia đình, sinh sống trong chung cư dọc bờ Đại lộ, sáng sủa dắt con ra góc đường đợi chiếc xe buýt cũ kỹ, tự trói buộc trong thế giới tối tăm của dân ngụ cư nghèo khổ.

Chương 24

Một đêm hè, những người đàn bà già cả, ở Đại lộ Thứ Mười quay quần trò chuyện, ôn lại nhiều khổ hận gia đình Angluzzi-Corbo. Ôi, một cuộc đời ghê gớm quá! Lucia Santa nặng số gian nan chồng thứ nhất chết. Chồng thứ hai chết. Nay tới lượt đứa con lớn đủ sức đi làm, ngã xuống trong một tai nạn. Thật là oan khổ triền miên! *Bắt phong trần phải phong trần, cho thanh cao mới được phần thanh cao!* Trời già thật oái oăm hết mức đã tạo nên bao cảnh dở dang, ngang trái, nơi trần gian buồn sâu mênh mông!

Cũng có người đàn bà, đã mấy phen ba chìm bảy nổi, mà vẫn giữ vẹn tấm lòng son sắt. Nay đầu bạc, chân mỏi, nhìn thấy cuộc đời Lucia Santa không hẳn chỉ gồm những bất hạnh. Há chẳng phải bà đã có cô con gái khôn ngoan rất mực, con rể đứng đắn, đàn ông hoàng, những đứa con trai rần rỏi; mạnh mẽ. Larry thành triệu phú, nắm gọn nghiệp đoàn các lò bánh mì, đệ tử của Bố già Di Lucca: Gino làm việc chăm chỉ, lo lắng cho gia đình; Salvatore luôn luôn được khen thưởng ở nhà trường, chắc chắn sẽ thành giáo sư đại học; Lena, đứa con gái Ý giáo dục theo lối xưa, làm việc bếp núc, luôn luôn vâng lời, luôn luôn chịu khó chịu cực. Chúng đều kính trọng Lucia Santa. Dù hai đứa con lớn có gia đình riêng; chúng vẫn đưa tiền về nhà; Gino mang phong bì lương về, không động tới.

Năm đứa con ngoan. Không còn chồng, nhưng cứ nhìn một số ông chồng rượu chè, bê tha trên Đại lộ Thứ Mười, đây chưa chắc đã phải là một điều bất hạnh thực sự. Dầu Lucia Santa chỉ có một gia đình nhỏ, ngay Vincenzo chưa khi nào làm hoen ố gia phong. Nó bệnh và ngã trước đầu máy xe lửa, đó là một tai nạn. Nó được chôn ở đất thánh. Tội nghiệp Vincenzo, sinh ra đời dưới một ngôi sao xấu, đã gặp một định mệnh thảm khốc.

Cũng là lẽ thừa trù Tạo hóa, bao nhiêu người khác chịu đựng nhiều đau khổ còn gớm ghê hơn. Những người chồng chết trong lúc làm việc, những đứa trẻ sinh ra dị hình, những đứa bé qua đời chỉ vì cơn nóng lạnh. Chẳng người đàn bà nào có mặt tại đây chưa mất con cái.

Hãy xét những bất hạnh mà Lucia Santa thoát khỏi. Con gái không chồng mà chửa, con trai vào tù hay lên ghế điện, chồng rượu chè, cờ bạc, dĩ điếm.

Lucia Santa còn may lắm. Bà có những đứa con mạnh khỏe, tài giỏi, đầy tương lai. Chẳng bao lâu nữa bà sẽ được hưởng những công lao của chúng. Hãy can đảm. Mỹ không phải là Ý. Ở Mỹ người ta có thể chạy trốn được định mệnh. Những đứa con trai lớn lên, làm việc trong công sở, ăn vận tươm tất, khỏi lam lũ ngoài đồng với đất cát, gió mưa. Con gái học đọc, học viết, ăn mặc đĩnh đạc, thay vì mổ heo mổ bò, còng lưng vác củi đi hàng cây số thay cho những con lừa quý giá quá hiếm hoi.

Hình như trên Thiên đàng cũng có lúc lộn xộn. Ai thoát khỏi được buồn sâu? Ai không có lúc phải khóc? Chỉ những kẻ chết là không đau khổ mà thôi, vì những người chết thật hạnh phúc! Những người đàn bà vọng tưởng ngày họ rời trái đất là, một biển đầy nước mắt. Phải rồi, những kẻ chết sung sướng không còn biết đau khổ là gì nữa!

Những đôi mắt ánh lên niềm vui. Những thân thể toát ra sức mạnh đầy nghị lực. Họ vẫn để ý mọi sự xảy ra trên đại lộ, quanh họ. Họ vẫn sống. Thành phố dựng lên bởi đá, thép, thủy tinh, những lễ đường vô tận những con đường lát đá rồi cũng sẽ thành tro bụi, nhưng họ thì vẫn còn sống đấy thôi.

Chương 25

Một con quỷ lột xác thành Thiên thần? Ông chủ lò bánh, lão thợ hớt tóc, đốc tờ Barbatto to và ngay cả bà già gân Zia Teresina Coccalitti đều ngạc nhiên về sự thay đổi của Gino Corbo. Mà đúng vậy: Sau thảm họa đưa trẻ trở nên người lớn, giờ đây Gino làm việc quần quật ở nhà ga, ngoài giờ thường ra còn xin thêm giờ phụ trội, được bao nhiêu tiền đưa cho mẹ không thiếu một đồng.

Lucia Santa thiệt vui, bà cho Gino tiền bỏ túi xài chơi gấp hai lần Vinnie khi trước. Những tối thứ sáu Octavia đến thăm, bà mẹ tươi rói: "Mày thấy không con, Gino là đứa con ngoan". Và Octavia chỉ biết gật đầu tán thành, vì mặc dầu ban đêm phải đi làm chủ nhật cũng đi làm, Gino sắp học xong bậc trung học, lần đầu tiên nó được ghi tên bảng danh dự... Bà mẹ đắc chí: "Tao nói có sai đâu Octavia. Chơi bời lêu lổng ngoài phố mới làm hỏng óc trẻ, làm việc đường hoàng chỉ có lợi".

Octavia vẫn còn bàng hoàng về cái chết của Vinnie, thấy bà mẹ sao chóng quên? Như thể bà yêu đời quá sức.

Mà yêu đời là phải chứ? Hồi này gia đình gặp nhiều may mắn. Gino làm việc bên Sở Hỏa xa kiếm tiền khá. Sal học giỏi, chắc chắn sẽ nào đại học, Lena sẽ trở thành cô giáo. Cả hai cũng bán bánh kiếm thêm sau giờ học. Nhưng tối thứ sáu, hai mẹ con lại kiếm mấy cuốn sổ tiết kiệm, mừng hết chỗ nói. Octavia phải nhắc mẹ là chỉ còn ít tháng trước Giáng sinh, thằng Guido con ông chủ lò bánh sẽ trở về sau một năm phục vụ trong quân đội. Sal và Lena sẽ mất công việc ngon lành ở lò bánh.

Chồng Octavia cũng bỏ thơ phú qua một bên, viết tài liệu cho Bộ Thông tin. Bây giờ anh chàng là công chức chánh ngạch, công việc ngon lành, tiền lương không đến nỗi tệ! Octavia biết chồng không mấy vui. Nhưng lo gì, khi nào dân Âu châu thôi chém giết nhau, có cuộc khủng hoảng kinh tế mới, thì lúc đó tha hồ mà thơ với thần.

Điều làm Lucia Santa mừng nhất là, Gino bắt đầu tu chí. Hai mẹ con khỏi cãi lộn nhau, cũng hết cái cảnh khó coi là bà mẹ mắ mắ lợi cầm roi rượt thằng bé chạy bạt mạng. Chính Gino cũng không tin có lúc nó chịu ăn chịu làm như thế này, y như một ông ký già.

Sở Hỏa xa để nó làm việc từ nửa đêm đến tám giờ sáng. Ngồi gọn lỏn giữa những tú hồ sơ cao nghệu đầy bụi bậm, và những chiếc máy chữ đen ngòm, Gino đánh máy như điên. Thường một đêm phải làm trung bình 350 hóa đơn, nhưng nó nhiều khi vượt quá con số này. Thỉnh thoảng nó còn có giờ rảnh đọc báo trong lúc chờ việc.

Nó không hề nói chuyện với bất cứ ai trong sở. Xếp giao cho từng tập hóa đơn loằng ngoằng nhất nhưng không bao giờ hé miệng phản đối. Có gì quan trọng đâu? Nó ghét công việc quá sức đến độ tỉnh bơ trước mọi chuyện. Nó ghét tòa nhà, ghét văn phòng hôi hám có mùi chuột chết. Nó ghét phải đụng đến chiếc máy chữ lạnh ngắt. Nó không thích bộ mặt của sáu bạn đồng sự và xếp chút nào!

Làm việc để kiếm miếng ăn, đầu tắt mặt tối cho qua ngày là việc nó chưa hề biết rõ. Nhưng mẹ nó biết, Octavia biết, cha nó biết. Vinnie hẳn đã trải qua cả ngàn đêm ở hang hốc đen đúa này, trong khi nó lang thang với bạn trên hè phố hay ngủ say giường êm nệm ấm.

Nhưng ngày nọ tiếp nối ngày kia nó đã quen. Có điều nó chưa thể hiểu là cứ tiếp diễn mãi thế không bao giờ ngừng sao? Chung quanh, thiếu gì những cuộc đời buồn nản, vô vọng...

o o o

Lucia Santa cai quản nhà cửa như người khá giả. Căn nhà lúc nào cũng ấm áp dù cho giá than và dầu hôi leo thang. Khách tới chơi luôn luôn được mời dùng bữa. Chủ nhật nào gia đình cũng ăn uống thỏa thuê.

Chủ nhật đầu tháng chạp, cả nhà tụ tập dự bữa ăn thịnh soạn. Đứa con đầu lòng của Larry chịu lễ lần đầu. Hai mẹ con lúi húi trong bếp từ sáng.

Octavia tiếp chuyện Larry nồng hậu hơn mọi bữa, Norman nhăm nháp ly rượu vang, bàn luận với Gino về sách vở.

Bữa đó trời đẹp. Trong số khách có ông chủ lò bánh, Guido về nhà sau một năm đi quân dịch, lão hớt tóc và Zia Teresina Coccalitti. Vui miệng bà tiết lộ bí quyết làm giàu với tiền trợ cấp an sinh xã hội trong khi bà ta có bốn đứa con đi làm đàn ông. Mặc kệ mấy người lớn với chuyện lảm cẩm lảm ăn, thằng Gino lại bên chiếc radio bự, mở nghe trực tiếp truyền thanh trận cầu quốc tế. Lucia Santa nhú mào, nhưng cũng tặc lưỡi bỏ qua hành động láo lếu này, tuy nó vụn radio nhỏ, không làm phiền ai.

Norman Bergeron nhận thấy thằng bé có vẻ lạ lẫm. Nó vểnh tai chăm chú. Octavia tinh mắt, hỏi lớn :

- Có gì đó, Gino?

- Quân Nhật đánh úp Trân Châu Cảng.

Một buổi sáng sau giáng sinh, Gino tình nguyện nhập ngũ. Chiều đó nó điện thoại cho anh rể nhờ báo tin cho Lucia Santa. Nó được gửi đến trại huấn luyện ở California. Nó viết thư và gửi tiền về nhà đều đặn. Trong lá thư đầu nói muốn tình nguyện đi về sau Sal khỏi lo quân dịch, nhưng nó không bao giờ nhắc lại điều này trong những thư kế tiếp.

Chương 26

"Trời ơi, đất hỡi! Sao tôi khổ thế này?" Teresina Coccalitti kêu lớn lên từng chập. Bà đang chạy trốn hồn ma ba đứa con đã chết, dọc theo lề đường, thân thể run lên cách kỳ lạ, chiếc áo đen phất phới theo con gió buổi sáng. Đến ngã tư, bà quay lại và sau, vẫn chạy như ma đuổi. Nghe thấy tiếng kêu ma quái "Trời ơi... đất hỡi..." nhà nào nhà nấy đóng cửa lại.

Người đàn bà đứng dặng hai chân ra, ngừng đầu ngó trời, kết tội từ Ngọc Hoàng cho tới Diêm chúa, bà nói thứ tiếng Ý nhà quê cục cằn thô lỗ, gương mặt nhăn nhúm đau khổ. Bà nhìn những khung cửa sổ đóng, la lên :

- Ô, tao biết tất cả tội bay. Bọn bay muốn chơi tao, bọn đã điếm, cả lò, cả họ chúng là đã điếm. Nhưng tao đâu có dại!

Bà đưa tay cào cấu, cho tới khi gương mặt loe loét máu thật gớm ghiếc. Bà giơ hai tay lên trời

- Trời ơi... đất hỡi...

Bà lại tiếp tục chạy dọc theo bờ hè. Chiếc mũ đen nhấp nhô như sóng, đứa con duy nhất còn lại chạy ra góc đường 31 nắm lấy tay người đàn bà, lôi sềnh sệch về nhà.

Hoạt cảnh này xảy ra rất nhiều lần. Lúc đầu Lucia Santa thường nhào ra đường an ủi bạn, nhưng giờ đây bà cũng đứng sau cửa sổ nhìn ngắm như mọi người khác. Ai dám nghĩ có ngày Teresina Cocalitti thân tàn ma dại, khốn khổ khốn nạn như vậy? Ba đứa con chết vì chiến tranh, chỉ trong một năm, đủ khiến người đàn bà cứng cõi, quý quái kia mất hết tự chủ. Bà ta chỉ còn là hồn ma vật vờ trong cõi sống...

Chương 27

Trong khi thế giới chìm đắm máu lửa, những người dân Ý ngụ cư sống dọc theo tường thành phía tây thành phố lại giàu sang trong những bàn tay đen đúa. Tiền vô như nước. Đàn ông trở nên hiếm hoi, làm không hết việc, những kẻ có con chết trận hay bị thương còn cần cù, chăm chỉ hơn mọi người khác. Buồn khổ cách mấy rồi cũng qua mau hơn cảnh nghèo vô vọng!

Gia tộc Angeluzzi-Corbo tới lúc phát rồi. Họ mua một khu gia trang ở khu sang trọng ở Long Island nhờ tiền mặt bòn rút của những người sạt nghiệp vì chiến tranh. Larry, Louisa và lũ con chiếm nguyên một tầng. Như vậy Lucia Santa vẫn còn coi sóc được tất cả. Ai cũng có phòng ngủ riêng, theo lối dân nhà giàu Hoa Kỳ. Một phòng bỏ trống chờ Gino trở về sau chiến tranh.

Ngày cuối cùng Lucia Santa quay mặt không muốn nhìn lũ con tháo dỡ đồ đạc trong căn nhà cũ ở chung cư. Đêm đó, nằm trơ trọi trên giường bà không sao ngủ được. Gió hú từng cơn bên ngoài. Ánh đèn đường vàng vọt nhuốm vẻ buồn thảm. Trong nhà có nhiều tiếng động kỳ lạ như hồn ma cũ đang khua rộn.

Nhìn mãi trần nhà, sau cùng Lucia Santa thiếp ngủ. Trong giấc mơ bà lắng nghe tiếng Gino và Vincenzo lên giường; tiếng Frank Corbo lần mò trong bóng tối. Chẳng Lorenzo lại đi đâu rồi nhỉ? Bà bảo đứa con gái Octavia còn nhỏ sịu, đừng sợ con, không ai làm gì các con của má được...

Thực tình bà có bao giờ muốn làm kẻ tha phương cầu thực qua biển đầy sóng gió.

Lucia Santa choàng tỉnh trong gian phòng lạnh lẽo. Bà trở dậy, mang chiếc gối ra để trên thành cửa, tựa tay ngồi nhìn xuống Đại lộ Thứ Mười, ngong ngóng chờ sáng. Lần đầu tiên từ bao nhiêu năm qua bà nghe thấy tiếng máy tàu, tiếng những toa hàng hóa nghiền trên đường sắt bên kia phố, tàu lửa bay tứ tung như hoa cải thật đẹp. Xa hơn trên bãi biển New Jersey chẳng có đèn đuốc gì vì biện pháp tiết kiệm điện thời chiến, chỉ có ánh sáng yếu ớt của những ngôi sao.

Buổi sáng trong khi chờ đợi xe vận tải tới. Lucia Santa tiếp xóm giềng tới chúc may mắn. Nhưng không còn người bạn cố tri nào. Họ đã rời khỏi Đại lộ Thứ Mười hết. Ông chủ lò bánh đã bán cửa tiệm khi thằng Guido đi quân dịch xong, trở về thành phố. Buồn tình, ông đi thật xa, tận West Islip lận. Lão hót tóc cũng bỏ nghề luôn, thời chiến tranh đàn ông khan hiếm, về nhà chỉ thấy một bầy con gái nhố nhăng, thiệt rầu! Nghe đâu ông ta cũng bỏ đi tới thị trấn Massapequa cũng gần chỗ ông chủ lò bánh. Chủ nhật nào hai bạn già cũng chén chú chén anh, đến say khướt. Những người khác cũng cuốn gói bỏ đi khỏi khu nghèo nàn này, kiếm căn nhà có vườn có sân...

Cha đốc tờ Barbatò mới thiệt lạ! Không ai ngờ hẳn tình nguyện nhập ngũ, phục vụ bên Phi châu. Mới đây báo chí đã đăng hình ông ta huy chương đầy ngực. Ông già bố Barbatò đọc đến chiến công rợn gai óc của con đâm nóng lạnh suýt đi tàu suốt luôn. Tội nghiệp Teresina Cocalitti không bao giờ mò ra khỏi nhà, cứ quanh quẩn bên những lon sữa, lon dầu, nghĩ rằng một ngày nào đó đợi những đứa con sẽ đội mồ sống dậy. Bạn của Gino, thằng Joey Bianco trốn quân dịch, giờ đây đã giàu sụ. Nó mua cho cha mẹ một lâu đài thiệt hách ở New Jersey. Vậy cũng là tới lúc gia đình Angeluzzi Corbo rời khỏi nơi này.

o o o

Sau cùng Piero Santigi đưa những xe vận tải tới. Thời chiến dịch vụ trở nên mắc mớ, bữa nay Santini tới vì muốn chơi đẹp với người đồng hương mà thôi. Tuy phải hy sinh một chút nhưng cũng vui vui.

Lucia Santa để ra một bên bình cà phê và mấy chiếc ly. Bà đãi Santini cà phê. Cả hai vừa uống vừa đứng ngó xuống. Octavia, Sal và Lena mang những gói đồ nhẹ, còn hai công nhân Ý lực lưỡng thờ phỉ phò như trâu, còng lưng khuân bàn ghế, giường tủ xuống thang.

Sau một lát, căn nhà dọn dẹp sạch bách chỉ còn mấy chiếc ghế cũ trong bếp, được bỏ lại. Lúc đó

Louisa và ba con mới vào chờ cùng đi ba đứa nhỏ chạy nhảy nghịch ngợm như quỷ.

Phút lên đường. Đi trước là chiếc xe bóng lộn của ông Trùm Di Lucca, bây giờ là của Larry. Octavia và Louisa kéo mấy đứa trẻ xuống thang. Octavia bảo mẹ :

- Chúng ta đi má.

Ai cũng ngạc nhiên thấy Lucia Santa buồn ra mặt, như thế bà không tin có ngày đi khỏi nơi quen thuộc này. Bà ngồi xuống ghế, khóc mù mẫn.

Octavia bảo Louisa xuống trước với con. Nàng dịu dàng :

- Thôi má chịu khó chút đi. Ai cũng đang đợi cả.

Nhưng Lucia Santa càng khóc dữ.

Octavia xuống thang trước và mẹ đi theo, hai bên là hai đứa con nhỏ nhất. Bà nhận ra hai đứa con nhỏ này nay cũng đã lớn. Lena rất đẹp, da bánh mật, mắt xanh như cha nó, gương mặt giống y Gino. Thằng Salvadore để tay lên vai mẹ. Nó có đôi mắt thật hiền. Bà mẹ không thể hiểu sao Sal và Lena coi bà là một thần tượng chiếm hết lòng cảm phục của chúng. Chúng đã mục kích những lần gia đình hoạn nạn, cơn giận dữ của người cha bất thường, những xung đột với Larry, Gino và nỗi đau đớn thâm sâu của bà mẹ vào ngày Vinnie chết. Bà mẹ hiểu con bà đã xét xử bà và cho bà trắng án.

Vì sao Lucia Santa khóc, khi mà đáng lý bà phải vui. Bây giờ bà còn mong gì nữa?

Bà sắp tới sống ở khu sang trọng ở Long Island, giữa bầy con cháu. Salvadore và Lena sẽ thành bác sĩ, giáo sư. Octavia có công việc khá trong cửa tiệm may, Lorenzo, với chức vụ ông Trùm nghiệp đoàn, hách như ông vua không ngại. Thằng Gino còn sống trong khi hàng triệu người chết. Bà sẽ sống sung túc đến tận đời như thế đã đủ chưa?

Ngày còn ở quê hương, bốn mươi năm trước, bà chẳng bao giờ dám mơ có lúc như bây giờ. Đời bà chẳng khá rồi sao? Đâu cần lo lắng sợ hãi gì nữa, bà đã mất hai người chồng và đứa con yêu dấu, đã chịu bao ngày cay đắng, khổ sở. "Tôi sẽ trả lời sao về những tội ác của tôi và con cháu tôi. Người ta đồn thằng Larry, con trai Bố già đã có lần nhúng tay vào máu...".

o o o

Đất vàng, đất bạc, cơn ác mộng... Lucia Santa khóc vì những tội lỗi đã phạm, những tàn ác với chính người thân yêu. Bên Ý, ai cũng mong thoát khỏi nghèo đói, bệnh tật, thiên tai. Nhưng ở đất này cơm gạo thôi không đủ. Người ta còn mơ đến nhiều thứ linh kính khác nữa!

Octavia từng muốn làm cô giáo. Vinnie muốn gì nhỏ? Thực tình bà không biết. Và Gino, thằng này bất trị nhất, mơ những chuyện viễn vông, hão huyền không đầu vào đâu.

Bây giờ bà biết chắc Gino sẽ không bao giờ còn về nhà sau khi chiến tranh. Nó ghét mẹ nó cũng như mẹ nó ghét cha nó. Nó cũng sẽ lên đường tìm kiếm đất lạ. "Chúa ơi, hãy rửa lòng thương, hãy cho con nghe được tiếng chân nó về. Con nguyện sẽ đi lại từ đầu. Con sẽ làm kẻ hành hương vượt biển đầy sóng dữ. Sống lại cả nửa đời nhọc nhằn không một lời than van, hờn oán...".

Người mẹ nhìn lại nhà cũ lần chót.

Larry ôm tay lái chờ đã hơi lâu, giục mọi người lên xe, rồi xe nó dẫn đầu. Hai xe vận tải theo sau, chạy về hướng đông. Bầu không khí trong xe hết nặng nề, ba đứa trẻ bắt đầu đập lộn chí chóc, Louisa phải hét lên chúng mới thôi. Họ bắt đầu bàn về ngôi nhà mới, Larry nói đi tới đó cũng mất đến một giờ. Chốc chốc mấy đứa trẻ hỏi: "Đến Long Island chưa vậy?" và Sal lại đáp: "Chưa, chưa tới".

Lucia Santa mở cửa xe đón làn gió mát. Bà đặt một cháu lên lòng, Larry vui vẻ :

- Gia đình chúng ta bao giờ cũng quây quần đùm bọc nhau.

Lucia Santa cười nụ. Octavia cũng cười theo. Hai bà mẹ đi guốc vào bụng thằng này rồi. Nó sung sướng vì sống chung một nhà, khỏi lo cho vợ con nhiều, sẽ mặc sức chạy theo của nhiều

cô gái trẻ đẹp.

Xe tới cầu treo Queensborough, bọn trẻ nhào nhào đứng lên nhìn làn nước xanh phía dưới. Một thoáng, xe qua cầu, bon bon trên đại lộ rộng rãi giữa hai hàng cây cao mát mẻ. Bọn trẻ la hét nhốn nháo. Lucia Santa nói qua nước mắt:

"Chúng ta sắp tới nhà rồi đó, các con".

HẾT

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>